

Roczne sprawozdanie
z działalności
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
Organizatora Rodzinnej
Pieczy Zastępczej
Warsztatów Terapii Zajęciowej
Środowiskowych Domów Samopomocy
Powiatowego Programu Przeciwdziałania
Przemocy w Rodzinie
w Powiecie Warszawskim Zachodnim
za 2022 rok

Ożarów Mazowiecki, marzec 2023 rok

Spis treści:

Wstęp	3
I. PIECZA ZASTĘPCZA W POWIECIE WARSZAWSKIM ZACHODNIM	5
1. Pomoc rodzinie i dzieciom pozbawionym opieki	
2. Działania podejmowane na rzecz powrotu dzieci do rodzin biologicznych	
3. Szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze i dla istniejących rodzin zastępczych	
4. Warsztaty umiejętności wychowawczych „Szkola dla rodziców i wychowawców”	
5. Potrzeby w zakresie pieczy zastępczej na 2023 rok	
6. Poradnictwo rodzinne	
7. Świadczenia dla rodzin zastępczych	
8. Porozumienia	
9. Usamodzielnienia wychowanków	
10. Odpłatność za pobyt dziecka w pieczy zastępczej oraz alimentacja na jego rzecz	
11. Placówki wsparcia dziennego	
II. POWIATOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE DLA POWIATU WARSZAWSKIEGO ZACHODNIEGO NA LATA 2021-2030	46
III. POMOC SPOŁECZNA	49
1. Zadania związane z prowadzeniem i kierowaniem do domów pomocy społecznej	
2. Prowadzenie ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi	
3. Mieszkanie chronione	
4. Pomoc cudzoziemcom	
5. Pomoc repatriantom	
IV. ZADANIA WNIKAJĄCE Z USTAWY O REHABILITACJI ZAWODOWEJ I SPOŁECZNEJ ORAZ ZATRUDNIANIU OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	64
1. Dofinansowania ze środków PFRON	
2. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności	
V. PILOTAŻOWY PROGRAM „AKTYWNY SAMORZĄD”	75
VI. PROGRAM „SAMODZIELNOŚĆ – AKTYWNOŚĆ MOBILNOŚĆ”	77
VII. WYKAZ POTRZEB W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ	79
VIII. DZIAŁANIA DODATKOWE	79
IX. KONTROLE ZEWNĘTRZNE	81
X. WYRÓŻNIENIA	81

WSTĘP

Na podstawie art. 112 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2021, poz. 2268 z późn. zm.) dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Powiecie Warszawskim Zachodnim składa Radzie Powiatu corocznie sprawozdanie z działalności Centrum oraz przedstawia wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej.

Na podstawie artykułu 76 ust. 4 pkt 15 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2022, poz. 447 z późn. zm.), Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej przedstawia Staroście i Radzie Powiatu corocznie sprawozdanie z efektów pracy.

Na podstawie artykułu 182 ust. 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Powiecie Warszawskim Zachodnim składa Zarządowi Powiatu Warszawskiego Zachodniego corocznie sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie oraz przedstawia zestawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Powiecie Warszawskim Zachodnim zostało utworzone na mocy Uchwały Nr IV/21/99 Rady Powiatu Warszawskiego Zachodniego z dnia 22 stycznia 1999 roku. Realizuje zadania wynikające m.in. z:

- ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U. 2021, poz. 2268 z późn.zm.),
- ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2022, poz. 447 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. 2021, poz. 573 z późn.zm).

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie to samodzielna jednostka organizacyjno-budżetowa, bezpośrednio podporządkowana Zarządowi Powiatu.

W 2022 roku w PCPR zatrudnionych było **29 pracowników** (stan na 31.12.2022r.).

Do podstawowych obowiązków Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie należy realizacja zadań powiatu z zakresu:

- opracowywania i realizacji powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych,
- opracowywania Powiatowego Programu Pieczy Zastępczej,
- prowadzenia specjalistycznego poradnictwa,
- organizowania opieki w rodzinach zastępczych, udzielania pomocy finansowej na pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci,
- zapewnienia opieki i wychowania dzieciom i młodzieży całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodzicielskiej,
- pokrywania kosztów utrzymania dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych i w rodzinach zastępczych,
- udzielania wsparcia pomocnego w usamodzielnieniu się osobom opuszczającym placówki opiekuńczo-wychowawcze, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie, domy dla matek z dziećmi i kobiet w ciąży, rodziny zastępcze, schroniska dla nieletnich, zakłady

poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze,

- integracji środowiskowej dla osób mających trudności w przystosowaniu się do życia,
- pomocy osobom posiadającym status uchodźcy lub ochrony uzupełniającej,
- prowadzenia i rozwoju infrastruktury domów pomocy społecznej oraz umieszczanie w nich skierowanych osób,
- prowadzenia mieszkań chronionych oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z dziećmi i kobiet w ciąży,
- szkolenia i doskonalenia zawodowego kadr pomocy społecznej z terenu powiatu,
- doradztwa metodycznego dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu,
- terminowej i rzetelnej realizacji sprawozdawczości,
- sporządzania oceny zasobów pomocy społecznej,
- opracowywania i realizacji powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych,
- opracowywania planów zadań i przekazywanie informacji z prowadzonej działalności na potrzeby samorządu województwa,
- dofinansowania: uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych, imprez sportowych, kulturalnych, rekreacyjnych i turystyki osób niepełnosprawnych, zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych, działań mających na celu likwidację barier architektonicznych i technicznych, rehabilitacji dzieci i młodzieży, kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej,
- realizacji uchwał podjętych przez Radę Powiatu, Zarząd Powiatu w sprawach związanych z działalnością Centrum,
- współpracy z organizacjami rządowymi i pozarządowymi, stowarzyszeniami i fundacjami,
- podejmowania doraźnych działań wynikających z aktualnych potrzeb mieszkańców, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych,
- realizacji zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia,
- zapewnienia mieszkańcom powiatu bieżących informacji dotyczących działalności Centrum, praw i przywilejów należnych osobom objętym jego działalnością.

I. Piecza zastępcza w Powiecie Warszawskim Zachodnim

1. Pomoc rodzinie i dzieciom pozbawionym opieki

W systemie pieczy zastępczej wyróżnia się pieczę zastępczą instytucjonalną i rodzinną.

Rodzinna piecza zastępcza jest realizowana w dwóch formach, tj.:

- Rodzina zastępcza;
- Rodzinny dom dziecka.

Wyróżnia się trzy typy rodzin zastępczych:

- **Rodzina zastępcza spokrewniona** – tworzona jest przez wstępnych lub rodzeństwo dziecka, przysługują jej świadczenia finansowe na utrzymanie dziecka;
- **Rodzina zastępcza niezawodowa** – tworzona jest przez osoby, które nie są wstępnymi lub rodzeństwem dziecka, przysługują jej świadczenia pieniężne na pokrycie kosztów utrzymania każdego umieszczonego w niej dziecka, w rodzinie zastępczej niezawodowej umieszcza się w tym samym czasie nie więcej niż 3 dzieci (z wyjątkiem licznego rodzeństwa);
- **Rodzina zastępcza zawodowa** – tworzona jest przez osoby, które nie są wstępnymi lub rodzeństwem dziecka, oprócz świadczenia pieniężnego na pokrycie kosztów utrzymania każdego umieszczonego w niej dziecka otrzymuje także wynagrodzenie z tytułu pełnienia funkcji rodziny zastępczej, w rodzinie tej umieszcza się w tym samym czasie nie więcej niż 3 dzieci (z wyjątkiem licznego rodzeństwa). Rodzina zastępcza zawodowa może działać również jako:
 - **rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego** – przyjmuje dziecko na podstawie orzeczenia sądu, w przypadku gdy dziecko zostało doprowadzone przez Policję lub Straż Graniczną, na wniosek rodziców dziecka lub innej osoby, w przypadku bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie;
 - **rodzina zastępcza zawodowa specjalistyczna** – umieszcza się w niej w szczególności dzieci legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, dzieci na podstawie art. 6 pkt 9 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2018 r. poz. 969 z późn. zm.) oraz małoletnie matki z dziećmi.

Obok rodziny zastępczej drugą formą rodzinnej pieczy zastępczej jest **rodzinny dom dziecka**. Tworzą go małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim. W tym samym czasie może w nim przebywać nie więcej niż 8 dzieci (z wyjątkiem licznego rodzeństwa).

Pieczka zastępcza instytucjonalna realizowana jest w ramach placówek opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych oraz interwencyjnych ośrodków preadopcyjnych. Ze względu na specyfikę, wyróżnia się następujące rodzaje placówek opiekuńczo-wychowawczych:

- typu socjalizacyjnego;
- typu interwencyjnego;
- typu specjalistyczno-terapeutycznego;
- typu rodzinnego.

Tabela 1. Liczba rodzin zastępczych i dzieci umieszczonych w tych rodzinach w latach 2020-2022 (narastająco)

Lp.		2020r.	2021r.	2022r.
1.	Liczba rodzin zastępczych	122	126	121
2.	Liczba dzieci przebywających w rodzinie zastępczej	176	186	181

Źródło: opracowanie własne

W roku 2022 funkcjonowało 121 rodzin zastępczych, w których przebywało 181 dzieci. Analizując dane na przestrzeni ostatnich trzech lat można zaobserwować niewielki spadek zarówno liczby rodzin zastępczych, jak i liczby dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej.

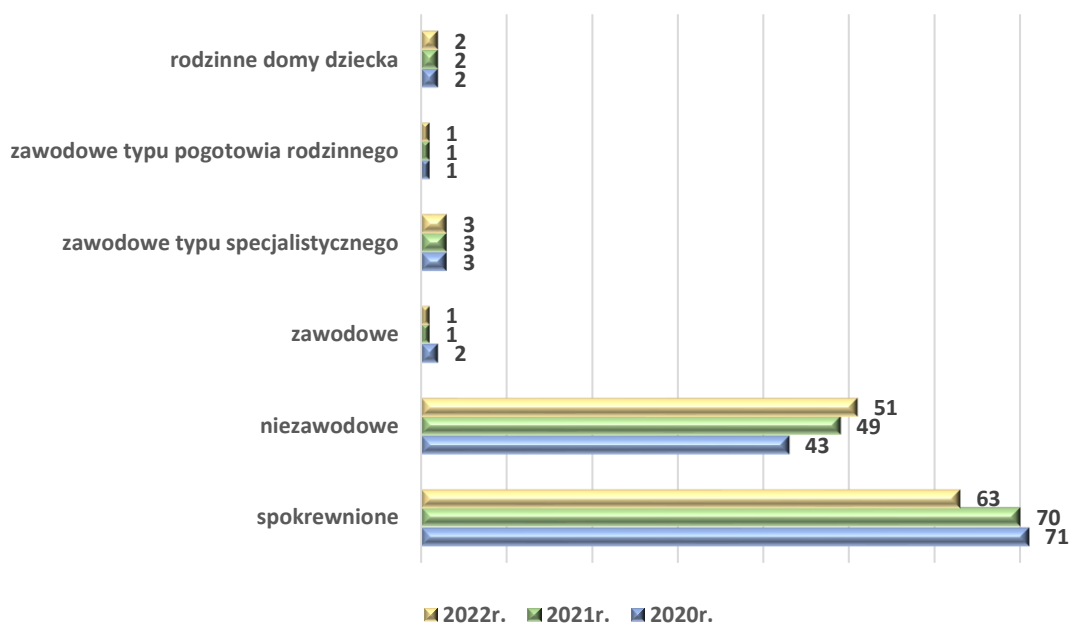
Tabela 2. Liczba rodzin zastępczych w latach 2020-2022 (narastająco)

Lp.	Rodziny zastępcze	2020r.	2021r.	2022r.
1.	Spokrewnione	71	70	63
2.	Niezawodowe	43	49	51
3.	Zawodowe	2	1	1
4.	Zawodowe typu specjalistycznego	3	3	3
5.	Zawodowe typu pogotowia rodzinnego	1	1	1
6.	Rodzinne domy dziecka	2	2	2

Źródło: opracowanie własne

Graficzny sposób przedstawienia danych z tabeli 2 obrazuje wykres 1:

Wykres 1. Liczba rodzin zastępczych w latach 2020-2022 (narastająco)

Źródło: opracowanie własne

Z wykresu wynika, że dominującym rodzajem rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie Powiatu Warszawskiego Zachodniego są rodziny zastępcze spokrewnione. W 2022r. zauważalny jest minimalny spadek liczby rodzin spokrewnionych oraz wzrost rodzin niezawodowych. Stan liczbowy rodzinnych domów dziecka w dalszym ciągu jest taki sam. Liczba rodzin zastępczych zawodowych oraz liczba rodzin zastępczych zawodowych typu pogotowia rodzinnego w 2022r. utrzymuje się na tym samym poziomie w stosunku do roku poprzedniego.

W 2020 roku na terenie Powiatu Warszawskiego Zachodniego funkcjonowały **122** rodziny zastępcze, w których przebywało 176 dzieci:

- w 71 rodzinach **spokrewnionych** wychowywało się 84 dzieci;
- w 43 rodzinach **niezawodowych** wychowywało się 58 dzieci;
- w 2 rodzinach zastępczych **zawodowych** wychowywało się 5 dzieci;
- w 3 rodzinach zastępczych zawodowych typu **specjalistycznego** wychowywało się 4 dzieci;
- w 1 rodzinie zastępczej zawodowej typu **pogotowia rodzinnego** wychowywało się 5 dzieci;
- w 2 **rodzinnych domach dziecka** wychowywało się 20 dzieci.

W 2021 roku na terenie Powiatu Warszawskiego Zachodniego funkcjonowały **126** rodziny zastępcze, w których przebywało 186 dzieci:

- w 70 rodzinach **spokrewnionych** wychowywało się 83 dzieci;

- o w 49 rodzinach **niezawodowych** wychowywało się 65 dzieci;
- o w 1 rodzinie zastępczej **zawodowej** wychowywało się 5 dzieci;
- o w 3 rodzinach zastępczych zawodowych typu **specjalistycznego** wychowywała się 4 dzieci;
- o w 1 rodzinie zastępczej zawodowej typu **pogotowia rodzinnego** wychowywała się 3 dzieci;
- o w 2 **rodzinnych domach dziecka** wychowywało się 26 dzieci.

W 2022 roku na terenie Powiatu Warszawskiego Zachodniego funkcjonowały **121** rodziny zastępcze, w których przebywało **181** dzieci:

- o w 63 rodzinach **spokrewnionych** wychowywało się 71 dzieci;
- o w 51 rodzinach **niezawodowych** wychowywało się 70 dzieci;
- o w 1 rodzinie zastępczej **zawodowej** wychowywało się 6 dzieci;
- o w 3 rodzinach zastępczych zawodowych typu **specjalistycznego** wychowywała się 6 dzieci;
- o w 1 rodzinie zastępczej zawodowej typu **pogotowia rodzinnego** wychowywało się 4 dzieci;
- o w 2 **rodzinnych domach dziecka** wychowywało się 24 dzieci.

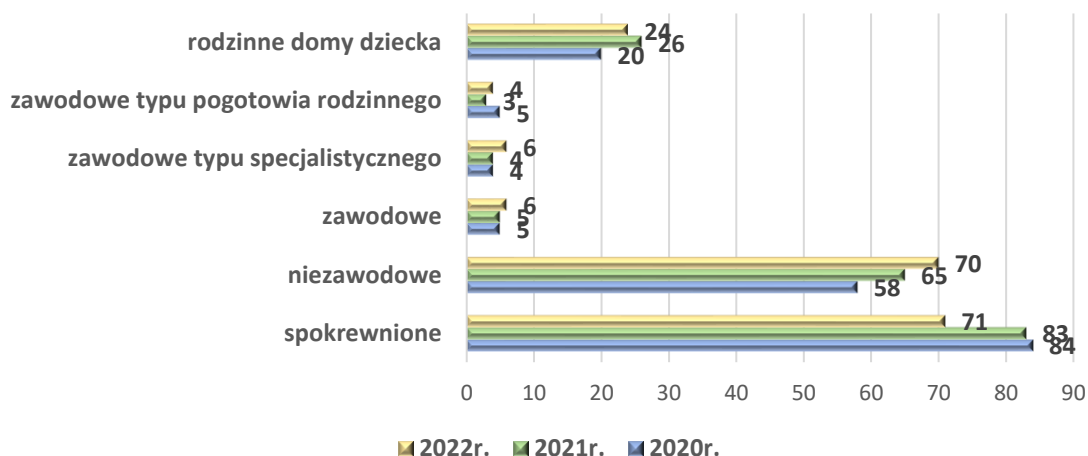
Tabela 3. Liczba dzieci w latach 2020-2022 (narastająco)

Lp.	Liczba dzieci w rodzinach:	2020r.	2021r.	2022r.
1.	Spokrewnionych	84	83	71
2.	Niezawodowych	58	65	70
3.	Zawodowych	5	5	6
4.	Zawodowych typu specjalistycznego	4	4	6
5.	Zawodowych typu pogotowia rodzinnego	5	3	4
6.	Rodzinnych domach dziecka	20	26	24

Źródło: opracowanie własne

Graficzny sposób przedstawienia danych z tabeli 3 obrazuje wykres 2:

Wykres 2. Liczba dzieci w rodzinach zastępczych w latach 2020-2022 (narastająco)

Źródło: opracowanie własne

Powyższy wykres pokazuje liczbę dzieci w poszczególnych rodzinach zastępczych. Analogicznie do wykresu 1 najczęściej dzieci przebywa w rodzinach zastępczych spokrewnionych. W 2022r. nastąpił wzrost liczby dzieci umieszczanych w rodzinach zastępczych niezawodowych oraz w rodzinach zastępczych zawodowych w tym, typu pogotowia rodzinnego i typu specjalistycznego, natomiast w rodzinnych domach dziecka zauważalny jest spadek liczby dzieci w ostatnim roku sprawozdawczym.

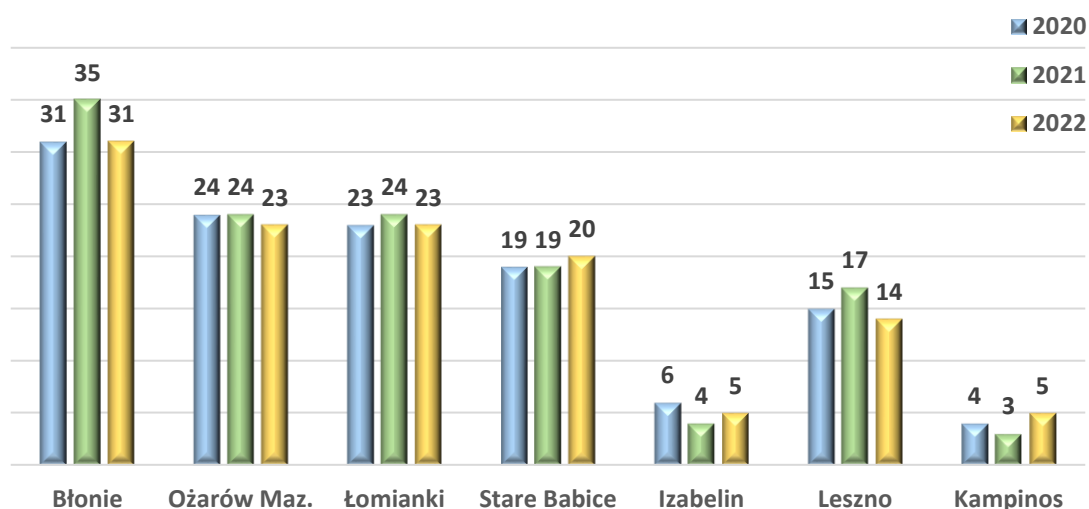
Rodziny zastępcze zamieszkałe w poszczególnych gminach powiatu ilustruje poniższa tabela i wykres.

Tabela 4. Liczba rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie PWZ z podziałem na gminy

Gmina	Stan na:			Narastająco		
	31.12.2020r.	31.12.2021r.	31.12.2022r.	2020r.	2021r.	2022r.
Błonie	30	29	26	31	35	31
Ożarów Maz.	22	19	18	24	24	23
Łomianki	22	21	17	23	24	23
Stare Babice	19	15	20	19	19	20
Izabelin	4	4	5	6	4	5
Leszno	14	14	13	15	17	14
Kampinos	3	3	5	4	3	5
Razem	114	105	104	122	126	121

Źródło: opracowanie własne

Wykres 3. Liczba rodzin zastępczych w poszczególnych Gminach w ciągu całego roku 2020, 2021, 2022 (narastająco)

Źródło: opracowanie własne

Powyższy wykres przedstawia liczbę rodzin zastępczych funkcjonujących w poszczególnych gminach w ciągu trzech ostatnich lat. W 2022r. nastąpił wzrost liczby istniejących rodzin zastępczych w gminie Stare Babice, Kampinos oraz Izabelin. W gminach Ożarów Mazowiecki, Łomianki, Błonie oraz Leszno notujemy niewielki spadek liczby rodzin zastępczych, jednak wartości na przestrzeni analizowanego okresu są do siebie bardzo zbliżone.

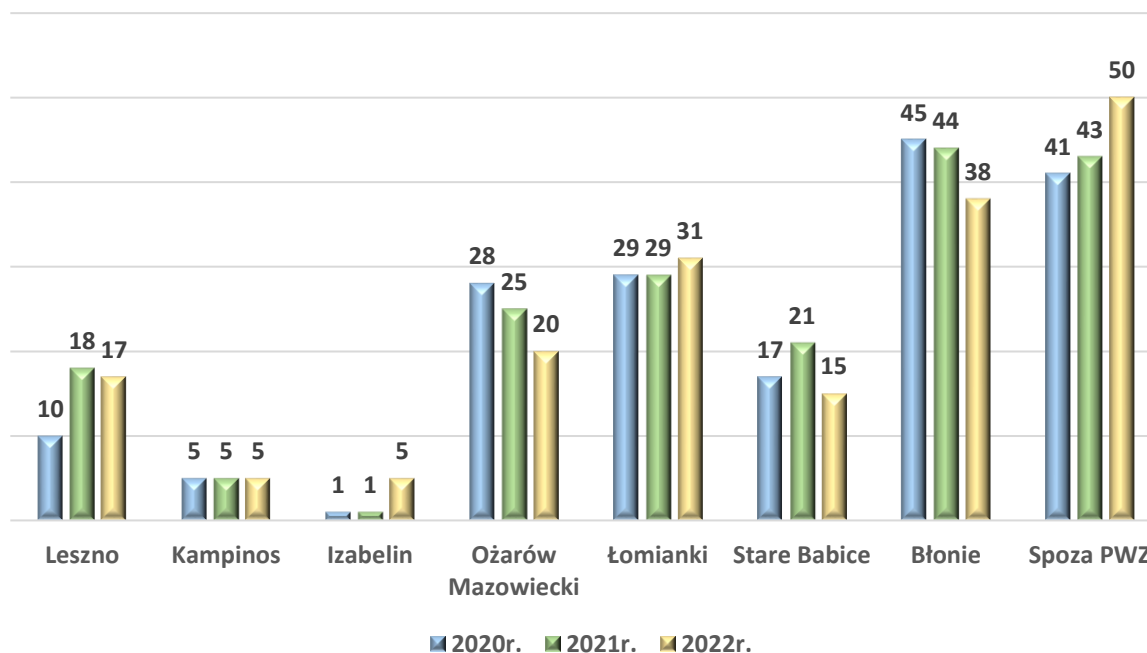
Tabela 5. Liczba dzieci z terenu PWZ oraz spoza powiatu przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej z podziałem na Gminy

Gmina	2020r.	2021r.	2022r.
Leszno	10	18	17
Kampinos	5	5	5
Izabelin	1	1	5
Ożarów Mazowiecki	28	25	20
Łomianki	29	29	31
Stare Babice	17	21	15
Błonie	45	44	38
Spoza PWZ	41	43	50*
Razem	176	186	181

Źródło: dane własne

*w liczbie dzieci spoza PWZ zostało uwzględnione: 1 dziecko ukraińskie przebywające w rodzinie zastępczej spokrewnionej.

Wykres 4. Liczba dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej z podziałem na Gminy

Źródło: opracowanie własne

Powyższy wykres przedstawia liczbę dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie PWZ z uwzględnieniem gminy pochodzenia. Z przedstawionych danych wynika, iż najwięcej dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej pochodzi z gminy Błonie, Łomianki i Ożarów Mazowiecki. Najmniej dzieci pochodzi z gminy Izabelin i Leszno. Należy również zauważyć, że 50 dzieci przebywających w pieczy zastępczej przebywających na terenie PWZ pochodzi z innych powiatów.

Tabela 6. Liczba dzieci w pieczy zastępczej przebywających na terenie PWZ oraz pochodzących z terenu PWZ a przebywających innych powiatach

Lp.	Piecza zastępcza	Liczba dzieci skierowanych do pieczy zastępczej pochodzących z terenu PWZ			Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej na terenie PWZ (dzieci z PWZ i spoza powiatu)			Liczba dzieci pochodzących z terenu PWZ a przebywających poza terenem PWZ		
		2020r.	2021r.	2022r.	2020r.	2021r.	2022r.	2020r.	2021r.	2022r.
1.	Rodzinna	20	23	33	176	186	181	19	23	29
2.	Instytucjonalna	23	14	15*	32	43	42	49	46	36
Razem		43	37	48	208	229	223	68	69	65

Źródło: opracowanie własne

*w 2022r., 15 dzieci pochodzących z terenu PWZ zostało skierowanych do placówek opiekuńczo-wychowawczych, w tym 4 dzieci – obywateli Ukrainy, zostało skierowanych do POW (2 dziewczynki znajdowały się bez opieki osoby dorosłej, a 2 rodzeństwa zostało skierowanych do POW związku z niewydolnością wychowawczą opiekuna).

Z przedstawionych danych wynika, że liczba dzieci kierowanych do pieczy zastępczej z roku na rok rośnie, co jest szczególnie widoczne w przypadku rodzinnej pieczy zastępczej – wzrost o 10 dzieci analizując lata 2021 i 2022. Jednak z przedstawionych danych można wyciągnąć wniosek, że ogólna liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej na terenie PWZ w 2022r., nieznacznie ale zmniejszyła się w stosunku do roku ubiegłego. Jednocześnie obserwujemy wzrost w stosunku do roku ubiegłego, liczby dzieci pochodzących z terenu PWZ, a przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie innych powiatów, przy jednoczesnym spadku liczby dzieci przebywających w placówkach poza PWZ.

W okresie 01.01 – 31.12.2022 roku **do instytucjonalnej pieczy zastępczej skierowano 15 dzieci** z terenu Powiatu Warszawskiego Zachodniego. Dodatkowo w placówkach na terenie POW umieszczono 4 dzieci, które przybyły do Powiatu Warszawskiego Zachodniego z Ukrainy (2 dziewczynki znajdowały się bez opieki osoby dorosłej, a 2 dzieci zostało skierowanych do POW w związku z niewydolnością wychowawczą opiekuna). W przeciągu 3 lat najwięcej dzieci do instytucjonalnej pieczy zastępczej skierowano z terenu gminy Błonie.

Dzieci z terenu Powiatu Warszawskiego Zachodniego przebywają w następujących placówkach:

- Placówka opiekuńczo-wychowawcza Nr 1 w Błoniu;
- Placówka opiekuńczo-wychowawcza Nr 2 w Dziekanowie Leśnym;
- Placówka opiekuńczo-wychowawcza typu rodzinnego Rodzinny Dom Dziecka Nr 1 w Wiktorowie;
- Powiatowy Zespół Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Gostyninie;
- Placówka Socjalizacyjna PANDA w Kozienicach;
- Domy dla dzieci w Otwocku;
- Dom Matki i Dziecka w Jasieńce Iłżeckim Dolnym;
- SOS Wioski Dziecięce w Siedlcach;
- Placówka opiekuńczo-wychowawcza w Kowalewie;
- Placówka opiekuńczo-wychowawcza w Czarnowcu;
- Interwencyjny Ośrodek Preadopcyjny w Otwocku.

We wrześniu 2017r. uchwałą Rady Powiatu Warszawskiego Zachodniego zostały powołane dwie placówki opiekuńczo wychowawcze na terenie Powiatu Warszawskiego Zachodniego – w Błoniu dla 14-ciorga dzieci i w Dziekanowie Leśnym dla 14 dzieci. Placówka opiekuńczo-wychowawcza w Błoniu funkcjonuje od 2018 roku, natomiast placówka w Dziekanowie Leśnym uruchomiona została w 2019r.

2. Działania podejmowane na rzecz powrotu dzieci do rodzin biologicznych

Dzieci przebywające w pieczy zastępczej mają możliwość spotkania z rodzicami i innymi członkami swoich biologicznych rodzin (babcie, ciocie, itp.). W zależności od stopnia dysfunkcji i problemów w rodzinach naturalnych spotkania odbywają się na terenie PCPR – u, lub poza nim. Można zaobserwować, że liczba spotkań w 2021r. jest najwyższa. Koordynatorzy wspierają rodziny biologiczne, poprzez rozmowy i porady dotyczące podejmowania działań, które mogą przyczynić się do powrotu dziecka. Od 2016r. rodzice biologiczni mają możliwość uczestniczenia w Warsztatach

Umiejętności Wychowawczych, a zarazem podniesienia własnych umiejętności i kompetencji rodzicielskich.

Tabela 7. Współpraca z rodzinami biologicznymi na rzecz powrotu dziecka do rodziny biologicznej

Podejmowane działanie	2020r.	2021r.	2022r.
Spotkania dziecka z rodziną biologiczną	238 spotkań	295 spotkań	161 spotkań
Wsparcie dla rodzin biologicznych	33 osoby	48 osób	43 osoby
Liczba rodziców biologicznych biorących udział w Warsztatach Umiejętności Wychowawczych	1 osoba	0 osób	1 osoba

Źródło: opracowanie własne

Tabela 8. Liczba dzieci, które opuściły rodziny zastępcze

Lp.	Powód opuszczenia rodziny zastępczej	Liczba dzieci opuszczających rodziny zastępcze w:			Razem
		2020r.	2021r.	2022r.	
1.	powrót do rodziny biologicznej	4	3	4	11
2.	adopcja	3	2	4	9
3.	usamodzielnienie	8	14	7	29
Razem		15	19	15	49

Źródło: dane własne

W latach 2020-2022 liczba dzieci, które opuściły rodziny zastępcze wyniosła 49. Najczęstszym powodem opuszczenia rodziny zastępczej było usamodzielnienie się wychowanka, na drugim miejscu był powrót do rodziny biologicznej, a na trzecim adopcja.

3. Szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze i dla istniejących rodzin zastępczych

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie nieprzerwanie od 2000 do 2022 roku we współpracy z „Towarzystwem Nasz Dom” w Warszawie organizowało szkolenia dla kandydatów na rodziców zastępczych, amerykańskim, licencjonowanym programem „PRIDE – rodzinna piecza zastępcza”.

Od 2012 roku w związku z wejściem w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej szkolenia prowadzi Organizator Pieczy Zastępczej.

Tabela 9. Szkolenia dla rodzin zastępczych z uwzględnieniem liczby przeszkolonych osób oraz dzieci umieszczonych w rodzinach przeszkolonych

Szkolenia	Liczba przeszkolonych osób		
	2020r.	2021r.	2022r.
Szkolenia PRIDE dla kandydatów na opiekunów zastępczych i istniejących	10	16	12
Szkolenia PRIDE dla spokrewnionych rodzin zastępczych	1	1	0
Razem	11	17	12

Źródło: opracowanie własne

Zrealizowane działania miały na celu przygotowanie kandydatów do pełnienia roli opiekunów zastępczych oraz podniesienie umiejętności i kompetencji opiekuńczo-wychowawczych, rodzicielskich. Rodziny już funkcjonujące miały okazję wzbogacić swoje kompetencje o profesjonalny warsztat umiejętności wychowawczych. Podczas szkolenia PRIDE uczestnicy mieli okazję do nawiązania wzajemnych relacji, wymiany doświadczeń oraz otwarcia się na współpracę.

W roku 2022 szkolenie PRIDE ukończyło 12 osób.

4. Warsztaty umiejętności wychowawczych „Szkoła dla rodziców i wychowawców”

Szkoła dla Rodziców i Wychowawców to program spotkań dla każdego, kto szuka sposobu na nawiązanie głębszych i cieplejszych relacji z dziećmi lub wychowankami.

Jego głównym celem jest wspieranie rodziców i wychowawców w radzeniu sobie w codziennych kontaktach z dziećmi i młodzieżą. Nauka umiejętności lepszego porozumiewania się, refleksja nad własną postawą wychowawczą, wymiana doświadczeń, to małe kroki ku głębszej relacji, dającej zadowolenie, poczucie wzajemnej bliskości. To także nauka dialogu i kształtowanie więzi opartych na wzajemnym szacunku.

Tabela 10. Liczba osób uczestniczących w Warsztatach Umiejętności Wychowawczych

Uczestnicy WUW	Ilość osób		
	2020r.	2021r.	2022r.
Liczba wszystkich uczestników Warsztatów Umiejętności Wychowawczych	6	14	7

Źródło: opracowanie własne

W ciągu trzech lat, 27 osób skorzystało z możliwości podnoszenia swoich kwalifikacji rodzicielskich w ramach Szkoły dla Rodziców i Wychowawców. Wśród osób, które brały udział w warsztatach były rodziny zastępcze oraz rodzice biologiczni

dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Najmniej osób wzięło udział w warsztatach w 2020r. - 6 osób, a najwięcej w 2021r.

Główne motto Szkoły dla Rodziców i Wychowawców brzmi: **Wychowywać to kochać i wymagać**. Program w dużej części bazuje na cyklu książek A. Faber i E. Mazlish pt. „Jak mówić, żeby dzieci nas słuchały. Jak słuchać, żeby dzieci do nas mówiły”, „Rodzeństwo bez rywalizacji. Jak pomóc własnym dzieciom żyć w zgodzie, żeby samemu żyć z godnością”, „Wyzwoleni rodzice, wyzwolone dzieci. Twoja droga do szczęśliwej rodziny”, „Jak mówić, żeby dzieci się uczyły w domu i w szkole”, „Jak mówić do nastolatków, żeby nas słuchały. Jak słuchać, żeby z nami rozmawiały”. **Szkoła dla Rodziców i Wychowawców** uczy nie tyle „metod”, co budowania relacji w duchu podmiotowości i dialogu.

Kolejnymi działaniami na rzecz rodzin zastępczych były grupy wsparcia, cykl spotkań w ramach szkolenia TBRI zorganizowanego we współpracy z Koalicją na rzecz rodzinnej opieki zastępczej (TBRI – Interwencja Relacyjna Oparta na Zaufaniu), a także grupy wsparcia dla rodzin zawodowych prowadzone przez psychologa PCPR oraz supervizja.

Tabela 11. Współpraca/ szkolenia dla rodzin zastępczych

Rodzaj działania	Ilość szkolenia/osoby		
	2020r.	2021r.	2022r.
TBRI	0/0	0/0	1/15
Grupy wsparcia	4/7 osób	5/8	5/8
Supervizja	0/0	1/20	1/2
Razem	4/7osób	6/28	7/25

Źródło: opracowanie własne

Plan pracy na 2023 r. w zakresie zadań koordynatorów pieczy zastępczej:

1. Monitorowanie sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie gmin: Błonie, Leszno, Kampinos, Stare Babice, Ożarów Mazowiecki, Łomianki, Izabelin;
2. Prowadzenie zespołów oceny rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie Powiatu Warszawskiego Zachodniego;
3. Prowadzenie zespołów oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej;
4. Udzielanie wsparcia rodzinom zastępczym w miejscu ich zamieszkania i na terenie PCPR;
5. Przygotowywanie planów pomocy dziecku oraz sporządzanie tzw. bieżącej sytuacji opiekuńczo – wychowawczej dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej;
6. Udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo – wychowawczych w miejscu ich zamieszkania i na terenie PCPR;

7. Przygotowywanie indywidualnych planów usamodzielnienia z wychowankami pieczy zastępczej;
8. Udział w kontaktach rodziców biologicznych z dziećmi umieszczonymi w pieczy zastępczej na terenie PCPR;
9. Udzielanie wsparcia rodzinom biologicznym dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej;
10. Zapewnianie pomocy osobom potrzebującym, w tym udzielanie stosownego poradnictwa prawnego, pedagogicznego, psychologicznego, socjalnego, w celu pokonywania trudności życiowych i życiowego usamodzielnienia – konsultacje telefoniczne i osobiste;
11. Prowadzenie zespołów oceny sytuacji dzieci z uregulowaną sytuacją prawną z Ośrodkiem Adopcyjnym;
12. Udział w rozprawach sądowych w zakresie dotyczącym rodzin zastępczych;
13. Koordynowanie umieszczenia dzieci w instytucjonalnej i rodzinnej pieczy zastępczej, w tym przewożenie dzieci do placówek i rodzin zastępczych oraz podejmowanie działań interwencyjnych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci w rodzinach mieszkających na terenie powiatu;
14. Opiniowanie wniosków rodzin zastępczych w zakresie przyznania świadczeń jednorazowych z tytułu przyjęcia dziecka do rodziny oraz w związku z wystąpieniem wydarzeń losowych;
15. Współpraca ze środowiskiem lokalnym: sądami rejonowymi, szkołami, OPS, poradniami i in. w zakresie pomocy dziecku i rodzinie;
16. Zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną;
17. Przekazywanie do sądów rejestrów o osobach pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej i prowadzących rodzinny dom dziecka;
18. Przekazywania do sądów opinii dotyczącej kandydatów na rodziny zastępczej oraz opinii dotyczących bieżącego funkcjonowania rodzin zastępczych;
19. Przygotowywanie sprawozdań z zakresu instytucjonalnej i rodzinnej pieczy zastępczej;
20. Przygotowywanie dokumentacji i pism niezbędnych do zrealizowania w/w zadań;
21. Prowadzenie szkoleń PRIDE dla kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych oraz funkcjonujących rodzin zastępczych;
22. Prowadzenie Warsztatów Umiejętności Wychowawczych dla mieszkańców Powiatu w celu podniesienia kompetencji rodzicielskich;
23. Podnoszenie kwalifikacji oraz udział w szkoleniach, samokształcenie w zakresie wykonywanej pracy zawodowej.

5. Potrzeby w zakresie pieczy zastępczej na 2023 rok

1. Promowanie rodzicielstwa zastępczego na terenie powiatu warszawskiego zachodniego w celu pozyskiwania kandydatów na rodziny zastępcze i rodziny pomocowe oraz promocję idei rodzicielstwa zastępczego wśród mieszkańców powiatu.
2. Zapewnienie odpowiedniej liczby miejsc w rodzinnych i instytucjonalnych formach opieki zastępczej dla dzieci pozbawionych opieki rodziców oraz odpowiednich warunków, adekwatnych do potrzeb dzieci oraz możliwości finansowych powiatu w tym zagwarantowanie w budżecie powiatu środków finansowych na świadczenia dla rodzin zastępczych.
3. Utworzenie dwóch rodzin zastępczych zawodowych i jednego rodzinnego domu dziecka.

4. Wsparcie procesu usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, także pod względem finansowym.
5. Objęcie rodzin zastępczych opieką koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.
6. Organizowanie specjalistycznych szkoleń mających na celu podniesienie, zachowanie i wzmocnienie kompetencji opiekuńczo - wychowawczych oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego osób pełniących funkcję opiekunów zastępczych, między innymi poprzez pomoc psychologiczną, pedagogiczną oraz prawną w szczególności w zakresie prawa rodzinnego.
7. Organizowanie grupy wsparcia dla opiekunów zastępczych/usamodzielnianych.
8. Podwyższenie wynagrodzenia dla rodzin zastępczych zawodowych.
9. Prowadzenie szkoleń PRIDE dla kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych oraz funkcjonujących rodzin zastępczych
10. Prowadzenie Warsztatów Umiejętności Wychowawczych dla mieszkańców Powiatu w celu podniesienia kompetencji rodzicielskich.
11. Podnoszenie kwalifikacji koordynatorów poprzez udział w szkoleniach oraz inne formy samokształcenia w zakresie wykonywanej pracy zawodowej.

6. Poradnictwo rodzinne

W ramach Zespołu Rodzinnej Pieczy Zastępczej funkcjonuje Zespół Specjalistycznego Poradnictwa Rodzinnego, który wspiera swym działaniem osoby znajdujące się w trudnych sytuacjach życiowych i obejmuje 3 dyżury, w czasie których mieszkańcy Powiatu Warszawskiego Zachodniego mają dostęp do:

- informacji o obowiązujących prawach i obowiązkach;
- porad psychologicznych;
- wsparcia doradcy rodzinnego.

Klientami w/w specjalistów są rodziny zastępcze, pełnoletni wychowankowie rodzin, osoby usamodzielniane, rodzice biologiczni dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych oraz osoby pochodzenia ukraińskiego, które zamieszkiwały na terenie PWZ. Czasem są to spotkania cykliczne, udzielające systematycznego wsparcia. Wiele porad ma charakter jednorazowy.

Tabela 12. Wykaz porad w ramach poradnictwa specjalistycznego

Lp.	Rodzaj działania	Liczba porad w 2020r.	Liczba porad w 2021r.	Liczba porad w 2022r.
1.	Porady psychologiczne	94	74	442
2.	Wsparcie doradcy rodzinnego	9	7	41
3	Informacje o obowiązujących prawach i obowiązkach	31	62	77
RAZEM		134	143	560

Źródło: opracowanie własne

Łącznie w ramach poradnictwa specjalistycznego w 2022r. udzielono 560 porad. W porównaniu do roku poprzedniego nastąpił znaczny wzrost liczby udzielonych porad. Wzrost ten wynika z zapotrzebowania mieszkańców Powiatu na oferowane wsparcie. Okres popandemiczny oraz sytuacja na Ukrainie spowodowała potrzebę udzielania wsparcia psychologicznego. Odbiorcami usług byli mieszkańcy Powiatu Warszawskiego Zachodniego oraz osoby z Ukrainy, które zamieszkały na terenie PWZ. Osoby te zgłaszały się w głębokim kryzysie psychicznym po doświadczeniach związanych w wojną na terenie Ukrainy.

Najczęściej występujące problemy to problemy wychowawcze z dziećmi, trudności w relacjach opiekuńczych, dysfunkcje rozwojowo – edukacyjne u dzieci, zakłócone kontakty rodziców biologicznych z opiekunami zastępczymi, brak współpracy z rodziną biologiczną dziecka, niewłaściwe relacje małżeńskie. Specjaliści udzielali konsultacji małżeńskich, stosowali terapię dla nastolatków, oferowali swoje wsparcie w kryzysach zawodowych, relacyjnych i rówieśniczych.

W przeważającej mierze problemy, z jakimi zgłaszali się interesanci w ramach dostępu do informacji o prawach i obowiązkach, dotyczyły zagadnień majątkowych (stwierdzenie nabycia spadku, dział spadku, zachowek), rodzinnych i opiekuńczych (alimenty, rozwiązanie małżeństwa przez rozwód) oraz spraw administracyjnych (wymeldowanie, wyrejestrowanie pojazdu, odwołanie od decyzji ZUS, podział nieruchomości). Dużą grupę porad stanowiły także te, które dotyczyły spraw związanych z kredytami, rozłożeniem należności na raty itp.

Zgłaszające się osoby, najczęściej chciały uzyskać informację odnośnie tego jak rozwickać konkretny problem prawny, jak zachować się na sali sądowej lub w jaki sposób sporządzić pismo procesowe.

W okresie sprawozdawczym koordynator realizował działania zgodnie z art.76 p 11, art. 77p. 3- 5, art. 129, art. 145 p. 4 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. 2022 poz. 447.):

Tabela 13. Sprawozdanie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej- ze zrealizowanych zadań w okresie od 01 stycznia do 31 grudnia 2022r.

Lp.	Zadanie	Wymierne efekty w całym okresie sprawozdawczym
1	Monitorowanie sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie gmin: Błonie, Stare Babice, Ożarów Mazowiecki, Leszno, Łomianki, Kampinos, Izabelin	181 dzieci objętych wsparciem (ogółem narastająco)
2	Udzielanie wsparcia rodzinom zastępczym w miejscu ich zamieszkania i na terenie PCPR.	121 rodzin objętych wsparciem (ogółem narastająco)
3	Przygotowywanie planów pomocy dziecku oraz sporządzanie bieżącej sytuacji dzieci przebywających w rodzinach zastępczych.	181 - planów pomocy dziecku 181 - bieżącej sytuacji dzieci
4	Przygotowanie aktualizacji sytuacji dziecka znajdującego się w rodzinie zastępczej	940 aktualizacji
5	Zespoły ds. oceny sytuacji dziecka przebywającego w rodzinie zastępczej	257 zespołów
6	Przygotowywanie indywidualnych planów usamodzielnienia z wychowankami pieczy zastępczej	18 planów usamodzielnienia
7	Udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych w miejscu ich zamieszkania i na terenie PCPR.	48 osób objętych wsparciem

8	Oceny rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie PWZ	50 ocen
9	Udział w kontaktach rodziców biologicznych z dziećmi umieszczonymi w pieczy zastępczej na terenie PCPR.	161 spotkań
10	Udzielanie wsparcia rodzicom biologicznym dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	23 osobom udzielono wsparcia
11	Zapewnianie pomocy osobom potrzebującym, w tym udzielanie stosownego poradnictwa prawnego, pedagogicznego, psychologicznego, socjalnego, w celu pokonywania trudności życiowych i życiowego usamodzielnienia - konsultacje telefoniczne i osobiste.	Na bieżąco zgodnie z potrzebami osób zgłaszających się do PCPR
12	Udział w posiedzeniach zespołów ds. okresowej oceny dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w Jasieńcu Iłżeckim, w Kozienicach, w Gostyninie, Wiktowie, Błoniu	44 posiedzenia
13	Prowadzenie posiedzeń zespołów ds. oceny sytuacji dzieci z uregulowaną sytuacją prawną przebywających w pieczy zastępczej na terenie powiatu z Ośrodkiem Adopcyjnym	4 zespoły
14	Koordinowanie umieszczenia dzieci w instytucjonalnej i rodzinnej pieczy zastępczej, w tym przewożenie dzieci do placówek i rodzin zastępczych oraz podejmowanie działań interwencyjnych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci w rodzinach mieszkających na terenie powiatu, przygotowanie dokumentacji.	14 koordynowanych spraw
15	Udział w rozprawach sądowych w zakresie dotyczącym rodzin zastępczych	9 spraw sądowych
16	Opiniowanie wniosków rodzin zastępczych w zakresie przyznania świadczeń jednorazowych z tytułu przyjęcia dziecka do rodziny oraz w związku z wystąpieniem wydarzeń losowych, zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki.	46 opinii
17	Współpraca ze środowiskiem lokalnym: sądami rejonowymi, szkołami, OPS, poradniami w zakresie pomocy dziecku i rodzinie .	Działania podejmowane na bieżąco
18	Zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną.	13 zgłoszonych dzieci
19	Przekazywanie do Sądów rejestrów o osobach pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej i prowadzącym rodzinny dom dziecka	Przekazanie rejestrów do Sądów Rejonowych w Pruszkowie, Grodzisku Mazowieckim oraz w Warszawie-Żoliborzu
20	Przekazywanie do sądów opinii dotyczącej kandydatów na rodziny zastępcze oraz opinii dotyczących bieżącego funkcjonowania rodzin zastępczych.	205 opinii
21	Wystąpienie z wnioskiem o alimenty od rodzica biologicznego na rzecz dziecka przebywającego w pieczy zastępczej	20 pozwów
22	Przygotowywanie sprawozdań z zakresu instytucjonalnej i rodzinnej pieczy zastępczej.	117 sprawozdań
23	Przygotowywanie dokumentacji i pism niezbędnych do zrealizowania w/w zadań.	Działania podejmowane na bieżąco
24	Efekty pracy koordynatora związane z opuszczeniem przez dziecko/ wychowanka rodziny zastępczej	Adopcja 4 Powrót do rodziny biologicznej 4 Usamodzielnienie 7
25	Prowadzenie Warsztatów Umiejętności Wychowawczych dla rodzin biologicznych i zastępczych	1 grupa

26	Podnoszenie kwalifikacji oraz udział w szkoleniach, samokształcenie w zakresie wykonywanej pracy zawodowej.	Warsztaty „Akademia mocy” cz I i II Bezpieczeństwo Informacji i bezpieczeństwo teleinformacyjne w systemie Przeciwdziałanie przemocy i molestowaniu w miejscach publicznych Pierwsza pomoc przedmedyczna Szkolenie PRIDE Szkolenie BHP Warsztaty z wizerunku dla kobiet Bezpieczny i aktywny senior
----	---	--

7. Świadczenia dla rodzin zastępczych

a. świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka

Zgodnie z art. 80 ust.1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka, na każde umieszczone dziecko przysługuje świadczenie na pokrycie kosztów jego utrzymania. Wysokość tej pomocy uzależniona jest od skierowania dziecka do rodziny spokrewnionej lub niezawodowej i zawodowej oraz rodzinnego domu dziecka, a także stanu zdrowia dziecka (posiadanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności). Świadczenia przyznawane są decyzją administracyjną. W ten sam sposób świadczenie jest również uchylane, gdy nie ma przesłanek do dalszej jego wypłaty. **W 2022 roku wydanych zostało 240 decyzji**, co stanowi znaczny spadek w porównaniu z 2021 rokiem (488 decyzji). Tak wysoka liczba wydanych decyzji w 2021 roku była bezpośrednio związana z podjęciem uchwały Nr XVIII/179/2021 Rady Powiatu Warszawskiego Zachodniego z dnia 17 czerwca 2021 roku w sprawie podwyższenia kwoty świadczeń pieniężnych przysługujących rodzinie zastępczej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka na terenie Powiatu Warszawskiego Zachodniego.

Do wydatków na opiekę i wychowanie zalicza się:

- 1) świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej lub w rodzinnym domu dziecka;
- 2) dodatek do świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka (w związku z posiadaniem orzeczenia o niepełnosprawności);
- 3) dofinansowanie do wypoczynku dziecka;
- 4) świadczenie na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka;
- 5) świadczenie przyznane w związku z wystąpieniem zdarzenia losowego lub innego zdarzenia mającego wpływ na jakość sprawowanej opieki;
- 6) środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego w wysokości odpowiadającej kosztom ponoszonym;
- 7) świadczenie związane z remontem lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnym, w którym zamieszkuje rodzina zastępcza zawodowa lub jest prowadzony rodzinny dom dziecka;
- 8) pokrycie innych niezbędnych i nieprzewidzianych kosztów związanych z opieką i wychowaniem dziecka lub funkcjonowaniem rodzinnego domu dziecka.

Wysokości wypłaconych w 2022r. świadczeń przysługujących rodzinom zastępczym zostały przedstawione w poniższej tabeli:

Tabela 14. Świadczenia comiesięczne na pokrycie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej wg rodzaju i wartości

Lp.	Rodzaj świadczenia	Minimalna wysokość świadczenia (w zł) na dziecko	Kwota wydatkowana w 2022r. (w pełnych złotych)
1.	Świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w spokrewnionej rodzinie zastępczej	1000,00 zł	614 150,00 zł
2.	Świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej niezawodowej, zawodowej, w tym specjalistycznej bądź o charakterze pogotowia rodzinnego lub rodzinnym domu dziecka	1300,00 zł	1 204 541,00 zł
3.	Dodatek na dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym bądź znacznym stopniu niepełnosprawności	500,00 zł	91 535,00 zł
Razem			1 910 226,00zł

W dniu 24 marca 2022r., **z mocą obowiązującą od 01 maja 2022 roku**, została podjęta Uchwała Nr XXIII/222/2022 Rady Powiatu Warszawskiego Zachodniego w sprawie podniesienia wysokości wynagrodzenia dla rodzin zastępczych zawodowych, prowadzących rodzinne domy dziecka, rodzin zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego oraz dla rodzin pomocowych działających na terenie Powiatu Warszawskiego Zachodniego.

Wynagrodzenia opiekunów zastępczych z terenu naszego powiatu były wielokrotnie podnoszone w latach poprzednich i obecnie kształtują się na poziomie pomiędzy 3 900,00 zł a 4 700,00 zł brutto miesięcznie, w zależności od formy pieczy zastępczej oraz ilości dzieci przebywających pod opieką.

Do 30 kwietnia 2022 roku wynagrodzenia rodzin zastępczych zawodowych regulowała Uchwała XII/119/2020 Rady Powiatu Warszawskiego Zachodniego z dnia 25 czerwca 2020 roku w sprawie podwyższenia wysokości wynagrodzenia dla rodzin zastępczych zawodowych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka oraz rodzin zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego działających na terenie Powiatu Warszawskiego Zachodniego. W dalszym ciągu obowiązuje Uchwała Nr XVIII/179/2021 Rady Powiatu Warszawskiego Zachodniego z dnia 17 czerwca 2021 roku w sprawie podwyższenia wysokości kwoty świadczeń pieniężnych przysługujących rodzinie zastępczej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka na terenie Powiatu Warszawskiego Zachodniego.

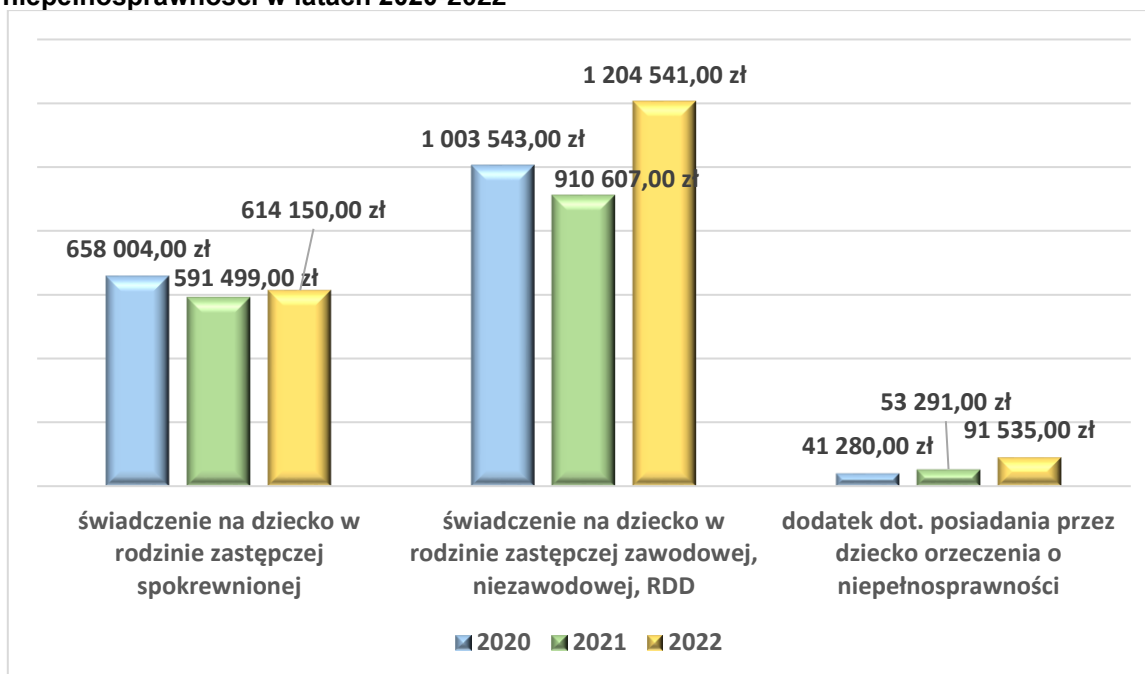
Z dniem 1 lutego 2023 roku weszła w życie nowelizacja ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej na mocy której miesięczne

wynagrodzenie przysługujące rodzinie zastępczej zawodowej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka wynosi nie mniej niż 4 100 zł, a wynagrodzenie przysługujące rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego wynosi nie mniej niż 124% wskazanej kwoty (5 084,00zł). W związku z powyższym w dniu 15 listopada 2022r. Rada Powiatu Warszawskiego Zachodniego podjęła Uchwałę Nr XXX/256/2022 w sprawie podniesienia wysokości wynagrodzenia dla rodzin zastępczych zawodowych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka oraz rodzin zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego oraz dla rodzin pomocowych działających na terenie Powiatu Warszawskiego Zachodniego.

Mocą niniejszej uchwały wysokość wynagrodzeń rodzin zastępczych została dostosowana do zapisów w/w nowelizacji. Jednocześnie wynagrodzenia te są wyższe od ustawowego minimum. Utrzymanie wynagrodzeń na wyższym poziomie z pewnością ułatwi opiekunom zastępczym codzienne gospodarowanie, a także będzie zachętą dla osób, które czując powołanie do pełnienia funkcji rodzica zastępczego z różnych powodów nie podejmują się tego wyzwania. Działanie takie będzie również sygnałem dla opiekunów zastępczych oraz kandydatów na rodziny zastępcze, że ich zapał, powołanie i poświęcenie jest doceniane i dobrze wynagradzane.

Łączna kwota wypłaconych comiesięcznych świadczeń na dzieci umieszczone w pieczy zastępczej w 2022 roku wyniosła 1 910 226,00 zł. Kwota ta uwzględnia koszty utrzymania dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej. W/w wydatki odnoszą się zarówno do świadczeń w rodzinach zawodowych, niezawodowych i rodzinnych domach dziecka, jak i dotyczy to dodatku w związku z posiadaniem przez dziecko orzeczenia o niepełnosprawności, co ukazuje poniższy wykres.

Wykres 5. Zestawienie wypłaconych świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w spokrewnionej rodzinie zastępczej, zawodowej i niezawodowej rodzinie zastępczej, RDD oraz dodatku do świadczenia związanego z posiadaniem orzeczenia o niepełnosprawności w latach 2020-2022

Źródło: opracowanie własne

Oprócz comiesięcznych kosztów utrzymania dziecka wyróżnia się różne rodzaje świadczeń, z których może skorzystać dziecko przebywające w rodzinnej

pieczy zastępczej (przyznawane na wniosek rodziny zastępczej). Ogólna liczba tych świadczeń w 2022 roku wyniosła 709, co doprowadziło do wypłacenia na rzecz dzieci kwoty w wysokości **409 600,00 zł**. Dokładna analiza wydatków na poszczególne wypłaty wraz z dokładną liczbą udzielonych świadczeń w roku 2022 przedstawia się następująco:

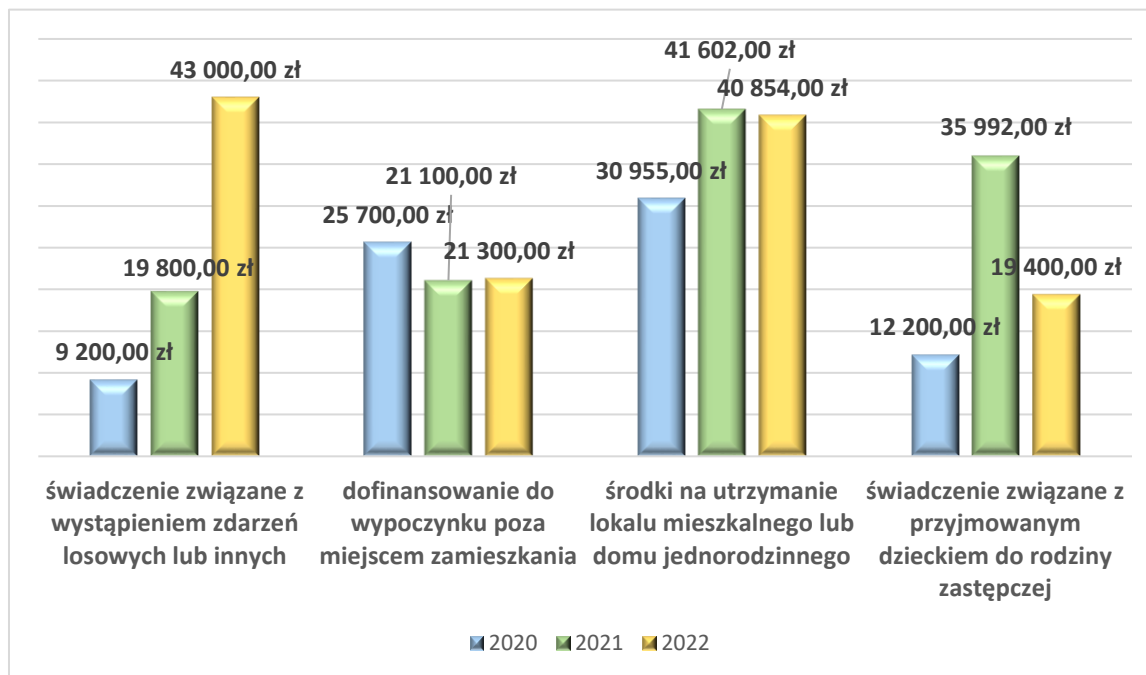
Tabela 15. Rodzaj i wartość świadczeń finansowych dla rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka wypłaconych w 2022r.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba udzielonych świadczeń	Wydatkowana kwota
1.	Świadczenie jednorazowe na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka	12	19 400,00 zł
2.	Świadczenie jednorazowe lub okresowe na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych mających wpływ na jakość sprawowanej opieki	29	43 000,00 zł
3.	Dofinansowanie do wypoczynku dziecka poza miejscem zamieszkania	45	21 300,00 zł
4	Środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnym	27	40 854,00 zł
5	Dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego	596	284 703,00 zł
Razem		709	409 257,00 zł

Źródło: opracowanie własne

Nie można pomijać faktu, że ogólna liczba udzielonych świadczeń czy to fakultatywnych, czy to obligatoryjnych jest ściśle zależna od liczby dzieci już przebywających w pieczy zastępczej, jak i umieszczonych w danych okresie sprawozdawczym.

Wykres 6. Zbiorcze zastawienie świadczeń wypłacanych na dzieci przebywające w rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2020 – 2022

Źródło: opracowanie własne

Łączna wysokość świadczeń związanych z zaspokojeniem potrzeb dziecka przyjmowanego do pieczy zastępczej w roku 2022 jest niższa niż w poprzednim roku. Tendencja wzrostowa jest obserwowalna w przypadku świadczeń związanych ze zdarzeniami losowymi lub innymi – nastąpił znaczący wzrost wypłaconych świadczeń w porównaniu do poprzedniego roku. Podobna liczba dzieci w porównaniu do poprzedniego roku w okresie wakacyjnym wyjechała na letni wypoczynek. Natomiast wydatki na utrzymanie lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego są najwyższe od lat, co jest związane z wysokimi ogólnymi kosztami życia i utrzymania.

b. wynagrodzenia dla zawodowych rodzin zastępczych

Zgodnie z art. 85 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, na podstawie uchwały Nr XII/119/2020 oraz uchwały Nr XXIII/222/2022 Rady Powiatu Warszawskiego Zachodniego, rodzinie zastępczej zawodowej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka przysługuje wynagrodzenie. Ogólna wysokość wynagrodzenia dla rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka w 2022 roku przedstawia się następująco:

Tabela 16. Wynagrodzenia rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka – wypłacone w 2022r.

Wyplacone w 2022r.			
Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatkowana kwota	
1.	Wynagrodzenie dla zawodowych rodzin zastępczych w tym:	345 460,53 zł	
a.	pełniących funkcję pogotowia rodzinnego	55 038,69 zł	
b.	pełniących funkcję specjalistycznej rodziny zawodowej	147 456,95 zł	
c.	pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej (bez konkretnego typu)	54 203,72 zł	
d.	pomoc w rodzinie zastępczej zawodowej	42 951,77 zł	
e.	pomoc w rodzinie zastępczej niezawodowej	45 809,40 zł	
2.	rodzinny dom dziecka	160 013,61 zł prowadzący RDD	332 088,34 zł
		141 085,73 zł pomoc RDD	
		16 898,00 zł remont domu	
		14 091,00 zł nieprzewidziane koszty związ. z op/wych dzieci	
Razem		677 548,87 zł	

Zródło: opracowanie własne

Na mocy z art. 27 ust. 17 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, na obszarze Powiatu Warszawskiego Zachodniego w rodzinnej pieczy zastępczej przebywało jedno dziecko. Chłopiec umieszczony był w rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego w okresie od dnia 19 października 2022 r. do dnia 4 listopada 2022r. Świadczenie pieniężne na pokrycie kosztów utrzymania dziecka cudzoziemskiego oraz zwrot za wynagrodzenie rodziny zastępczej wyniosło łącznie 1 712,58 zł. Środki finansowe pochodziły z Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego - Funduszu Pomocy, z którego środki finansowe przekazywane są na pomoc uchodźcom z Ukrainy.

c. dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego

Od dnia 1 kwietnia 2016 roku zaczęła obowiązywać ustawa z dnia 11 lutego 2016 roku *o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci* zmieniająca ustawę *o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*.

Art. 80 ust. 1a wskazuje, że rodzinie zastępczej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka, do świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka, na każde umieszczone w pieczy zastępczej dziecko w wieku do 18 roku życia przysługuje dodatek wychowawczy w wysokości świadczenia wychowawczego określony

w przepisach o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, zwany „dodatkiem wychowawczym”.

Jego celem jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych.

Dodatek wychowawczy jest udzielany na wniosek odpowiednio rodziny zastępczej, rodziny pomocowej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka; przyznaje się go od dnia faktycznego umieszczenia dziecka do dnia faktycznego opuszczenia przez dziecko rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka, jednak – co ważne przy dodatku wychowawczym – nie wcześniej jednak niż od miesiąca złożenia wniosku.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Powiecie Warszawskim Zachodnim w związku z w/w dodatkiem w roku 2022 wydało **76 decyzji**. Dodatek wychowawczy i koszty jego obsługi są finansowane w formie dotacji celowej z budżetu państwa – na ten cel zostało wydatkowanych ogółem **348 347,98 zł**.

Tabela 17. Zbiorcze wydatki dot. dodatku wychowawczego

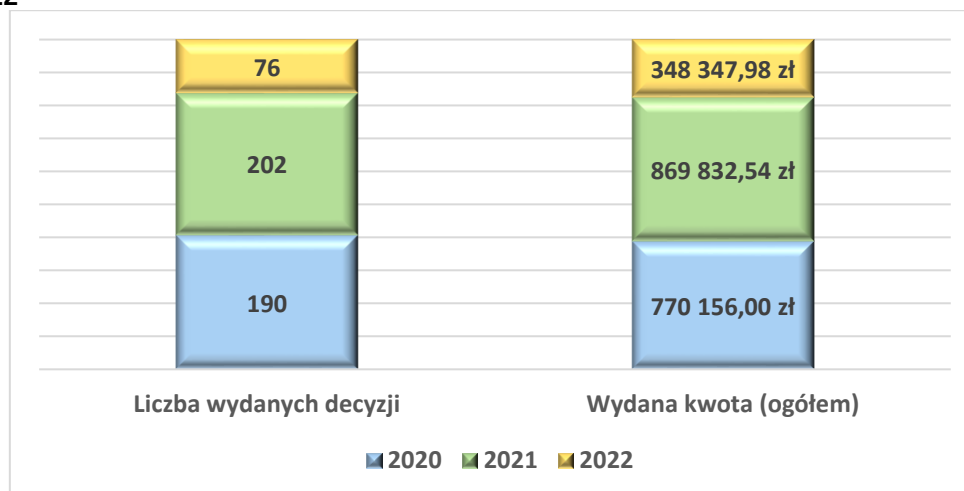
	Wysokość dodatku wychowawczego	Liczba wydanych decyzji	Wydatkowana kwota ogółem w 2022 roku
Rodzinna piecza zastępcza	500,00 zł	68*	287 579,00 zł
Placówka opiekuńczo-wychowawcza typu rodzinnego		4**	17 676,77 zł
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 1		2**	22 727,27zł
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 2		2**	20 364,94 zł
	Razem	76	348 347,98 zł

Źródło: opracowanie własne

* W 2022 roku zostało wydanych ogółem 68 decyzji dotyczących dodatku wychowawczego w rodzinnej pieczy zastępczej. Z ogólnej liczby 68 decyzji – 59 to decyzje przyznające dodatek, zaś 9 – uchylające.

** W 2022 roku w instytucjonalnej pieczy zastępczej zostało wydanych 8 decyzji, z czego 7 – to decyzje przyznające, natomiast 1 uchylająca dodatek wychowawczy.

Wykres 7. Analiza wydatków i liczby wydanych decyzji dot. dodatku wychowawczego w latach 2020-2022

Źródło: opracowanie własne

Ustawa z dnia 17 września 2021 roku o zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2021, poz. 1981) wprowadziła następujące zmiany w Programie „Rodzina 500 plus”, które wpływają na wypłacanie świadczenia przez PCPR:

1. **Od dnia 01.01.2022 r.** dodatek wychowawczy, o którym mowa w art. 80 ust. 1a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej został zastąpiony przez **świadczenie wychowawcze**.
2. **Od dnia 01.01.2022 r.** Organem właściwym do przyjmowania wniosków, prowadzenia postępowań, przyznawania oraz obsługi programu rządowego dotyczącego przyznania świadczenia wychowawczego (500+) jest **Zakład Ubezpieczeń Społecznych** (art. 1 pkt 9 ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.)
3. Wniosek o przyznanie świadczenia wychowawczego jest składany do ZUS **wyłącznie** w formie elektronicznej na platformie EPUAP/Profil Zaufany (art. 1 pkt 13 lit. f i g ww. Ustawy).
4. Świadczenie wychowawcze jest przekazywane w formie bezgotówkowej na wskazany przez osobę uprawnioną rachunek bankowy (art. 1 pkt 25 ww. Ustawy).
5. Decyzje, na mocy których zostało przyznane prawo do dodatku wychowawczego lub dodatku do zryczałtowanej kwoty, o których mowa w art. 80 ust. 1a oraz art. 113a Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w brzmieniu dotychczasowym, **tracą moc z dniem końcowej daty obowiązywania decyzji**, jednakże nie później jednak niż z dniem **1 czerwca 2022 r.** (art. 15 ww. ustawy). Zatem w sytuacji, gdy decyzja Starosty Warszawskiego Zachodniego przyznająca dodatek wychowawczy/dodatek do zryczałtowanej kwoty traci moc w okresie od dnia 01.01.2022 r. do dnia 31.05.2022 r., wniosek o przyznanie świadczenia wychowawczego od **następnego dnia** po zakończeniu obowiązywania dotychczasowej decyzji należy złożyć do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Podsumowując, **wypłata dodatku wychowawczego była zadaniem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie do dnia 31 maja 2022 roku** – od 01 czerwca 2022 roku wypłata w/w świadczenia, również dla dzieci przebywających w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, jest w kompetencjach Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

7. Porozumienia

Zgodnie z art. 191 ust. 1 *ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej* powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi wydatki na jego na opiekę i wychowanie.

Powiat, który przyjmuje dziecko z innego terenu, w porozumieniu określa warunki pobytu dziecka i wysokość wydatków na jego opiekę i wychowanie.

a. Porozumienia w sprawie zwrotu wydatków na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych

Tabela 18. Porozumienia zawarte w sprawie zwrotu wydatków na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych, placówce opiekuńczo - wychowawczej i w RDD na terenie Powiatu Warszawskiego Zachodniego, a pochodzących z innych miast lub powiatów – 2022 rok – dochód PWZ

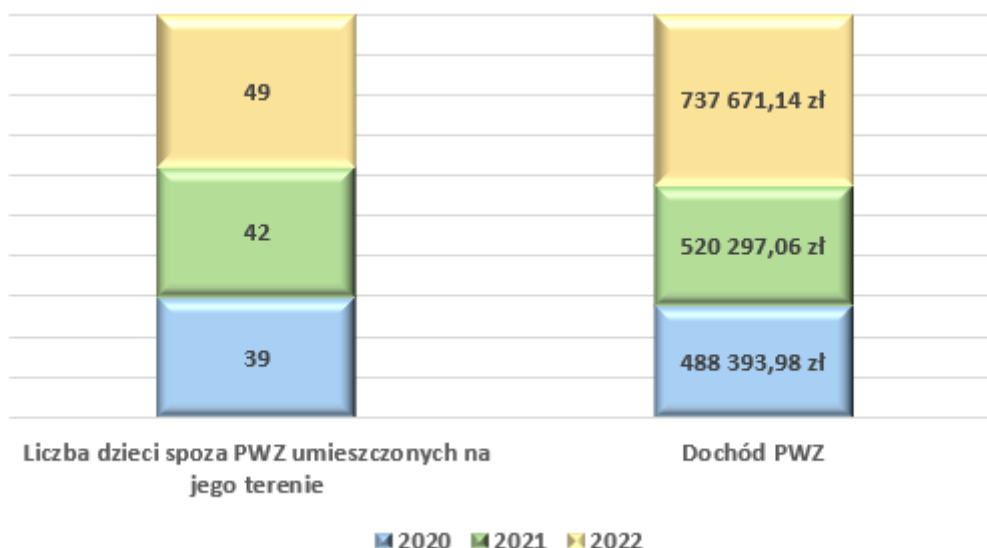
Lp.	Miasto/Powiat	Dzieci w pieczy zastępczej – ogółem	Dzieci umieszczone w pieczy zastępczej w 2022r.
1.	Żyrardów	2	0
2.	Łódź	3	2
3.	Pruszków	3	2
4.	Warszawa	19	6
5.	Radom	1	0
6.	Białystok	1	0
7.	Grodzisk Mazowiecki	3	0
8.	Leżajsk	1	1
9.	Wołomin	1	0
10.	Kielce	1	0
11.	Piaseczno	2	0
12.	Kozienice	1	0
13.	Koszalin	1	0
14.	Skierniewice Powiat	1	0
15.	Skierniewice Miasto	1	1
16.	Ryki	1	0
17.	Drawsko Pomorskie	1	1
18.	Będzin	2	2
19.	Rzeszów	2	0
20.	Płońsk	2	0
Razem		49	15

Źródło: opracowanie własne

Powiat Warszawski Zachodni otrzymał w 2022 roku kwotę **737 671,14 zł** z tytułu zwrotu wydatków na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie Powiatu Warszawskiego Zachodniego, a pochodzących z innych miast lub powiatów. W okresie sprawozdawczym w rodzinnej pieczy zastępczej przebywało łącznie **49 dzieci** spoza terenu Powiatu Warszawskiego Zachodniego. Z grupy tej, 15 dzieci zostało umieszczonych w 2022 roku, natomiast pozostałe dzieci umieszczono w latach poprzednich. W roku 2022 r. rodzinną pieczę zastępczą opuściło 8 dzieci pochodzących z innych powiatów. Umieszczenia i odejścia z rodziny zastępczej kształtują się w latach poprzednich następująco: rok 2021 - liczba umieszczeń – 11, odpływów – 5 natomiast, w 2020 roku – umieszczeń – 11, odpływów – 8. Można zaobserwować systematyczny wzrost liczby dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie PWZ, a pochodzących z innych powiatów.

Analizując to zagadnienie pod kątem finansowym, można wyciągnąć wniosek, iż dochód PWZ z tytułu pobytu dzieci pochodzących spoza naszego powiatu na terenie PWZ jest ściśle związany z liczbą dzieci. Im wyższa liczba dzieci spoza Powiatu a przebywająca na terenie PWZ, tym wyższa kwota zwrotu (od maja 2022 roku jest zwiększenie kwoty świadczenia dla rodzin zastępczych i powiaty zwracają większą kwotę), co obrazuje poniższy wykres:

Wykres 8. Dochód PWZ z tytułu pobytu dzieci spoza PWZ na jego terenie

Źródło: opracowanie własne

Odwrotną sytuacją do wcześniej analizowanej jest ta, w której dzieci pochodzące z gmin znajdujących się na terenie Powiatu Warszawskiego Zachodniego są umieszczane na mocy postanowienia Sądu w rodzinach zastępczych na terenie innych miast i powiatów.

W okresie sprawozdawczym w rodzinnej pieczy zastępczej poza terenem Powiatu Warszawskiego Zachodniego przebywało łącznie **29 dzieci**, liczba umieszczeń – 9 i odpływów – 4.

Tabela 19. Porozumienia zawarte w 2022 roku w sprawie zwrotu wydatków na opiekę i wychowanie dzieci pochodzących z Powiatu Warszawskiego Zachodniego, a umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie innych miast lub powiatów – wydatki PWZ

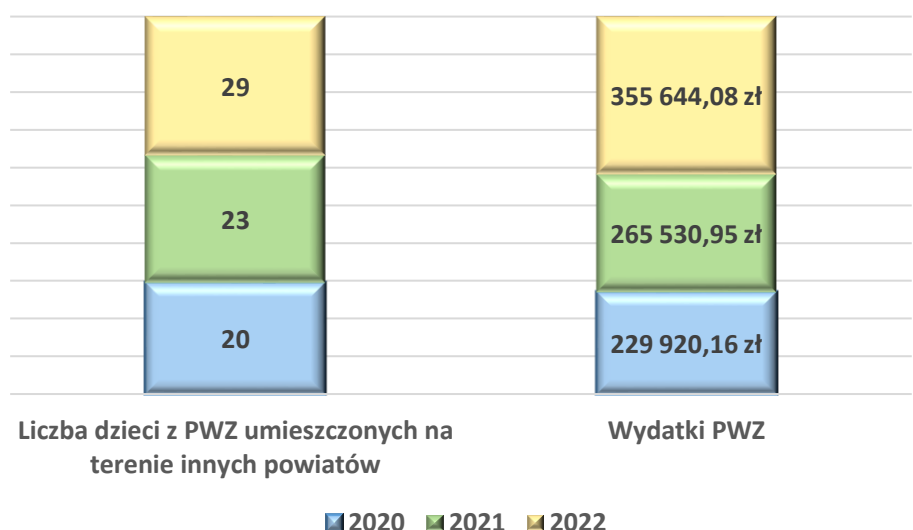
Lp.	Miasto/Powiat	Dzieci w pieczy zastępczej – ogółem	Dzieci umieszczone w pieczy zastępczej w 2022r.
1.	Sochaczew	1	0
2.	Łowicz	1	0
3.	Warszawa	5	2
4.	Grodzisk Mazowiecki	4	2
5.	Mińsk Mazowiecki	2	0
6.	Ciechanów	1	0
7.	Włocławek	1	0
8.	Biała Podlaska	1	0

9.	Piaseczno	1	0
10.	Legionowo	1	0
11.	Radom	3	3
12.	Zambrów	1	0
13.	Kutno	2	2
14.	Otwock	4	0
15.	Łomża	1	0
Razem		29	9

Źródło: opracowanie własne.

Powiat Warszawski Zachodni w 2022 roku wydał łącznie kwotę **355 644,08 zł** na pokrycie kosztów utrzymania dzieci pochodzących z naszego powiatu, a umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie innych miast lub powiatów.

Wykres 9. Wydatki PWZ z tytułu pobytu dzieci z PWZ na terenie innych miast lub powiatów w latach 2020 – 2022

Źródło: opracowanie własne

Z prezentowanych danych wynika że, zarówno liczba dzieci, jak i koszty utrzymania dzieci pochodzących z terenu PWZ, a przebywających w rodzinnych formach pieczy zastępczej poza naszym powiatem systematycznie, z roku na rok rosną. Wzrost kosztów w 2022, jest związany ze wzrostem kosztów życia w ogóle, a tym samym ze wzrostem kosztów utrzymania dzieci w pieczy (podobnie jak nasz powiat, inne powiaty również podnoszą wynagrodzenia dla rodzin zastępczych).

b. Porozumienia w sprawie przyjęcia dziecka do placówki opiekuńczo – wychowawczej oraz warunków jego pobytu i wysokości wydatków na jego utrzymanie

W okresie 01.01.2022 – 31.12.2022 roku w instytucjonalnej pieczy zastępczej poza PWZ przebywało łącznie **36 dzieci**. Z tej grupy 2 dzieci zostało umieszczonych w placówkach poza PWZ w 2022 roku, a 4 dzieci opuściło placówkę.

Na terenie Powiatu Warszawskiego Zachodniego funkcjonuje placówka opiekuńczo – wychowawcza typu rodzinnego (dla 8 dzieci), natomiast do końca 2022 roku przebywało w niej 11 dzieci (za zgodą Wojewody Mazowieckiego).

Uchwałą Rady Powiatu (Nr XXIII/157/2017 oraz XXIII/158/2017) z dnia 21 września 2017r. zostały powołane dwie placówki opiekuńczo-wychowawcze przeznaczone dla 28 dzieci (w każdej jest po 14 miejsc).

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 1 w Błoniu oraz Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza nr 2 w Dziekanowie Leśnym - w ciągu całego 2022 roku przyjęły 10 wychowanków: POW nr 1 - 3 dzieci i POW nr 2 - 7 dzieci.

W całym okresie sprawozdawczym w POW NR 1 i POW NR 2 przebywało **31 dzieci**, POW NR 1 - 14 wychowanków i POW NR 2 - 17 wychowanków.

W ciągu całego 2022 roku - POW 1 i 2: 8 wychowanków opuściło Placówki (Nr 1 – 2 wychowanków i Nr 2 – 6 wychowanków), z czego na kontynuowanie nauki przeszło 3 wychowanków.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku w POW Nr 1 i Nr 2 przebywało 31 dzieci.

Tabela 20. Liczba dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej z podziałem na miejsce umieszczenia, narastająco.

	dzieci przebywające w instytucjonalnej pieczy zastępczej (ogółem)	dzieci skierowane do instytucjonalnej pieczy zastępczej w 2022 r.
poza Powiatem Warszawskim Zachodnim	36	2
w granicach PWZ (RDD Nr 1, POW NR1, POW NR 2)	42 RDD 1 -11 POW 1 - 14 POW 2 - 17	13 RDD 1- 3 POW 1 - 3 POW 2 - 7
Razem	78	15

Źródło: opracowanie własne

Podsumowując, **porozumienia w sprawie przyjęcia dziecka do placówki opiekuńczo – wychowawczej dotyczą tylko i wyłącznie dzieci pochodzących z terenu PWZ, a umieszczonych poza jego granicami, czyli w 2022 roku porozumienia dotyczą 36 dzieci – dalsza analiza dotyczy również tylko tych dzieci.**

Koszt utrzymania wszystkich dzieci w roku 2022 we wszystkich placówkach wyniósł: **2 137281,07 zł**, z czego:

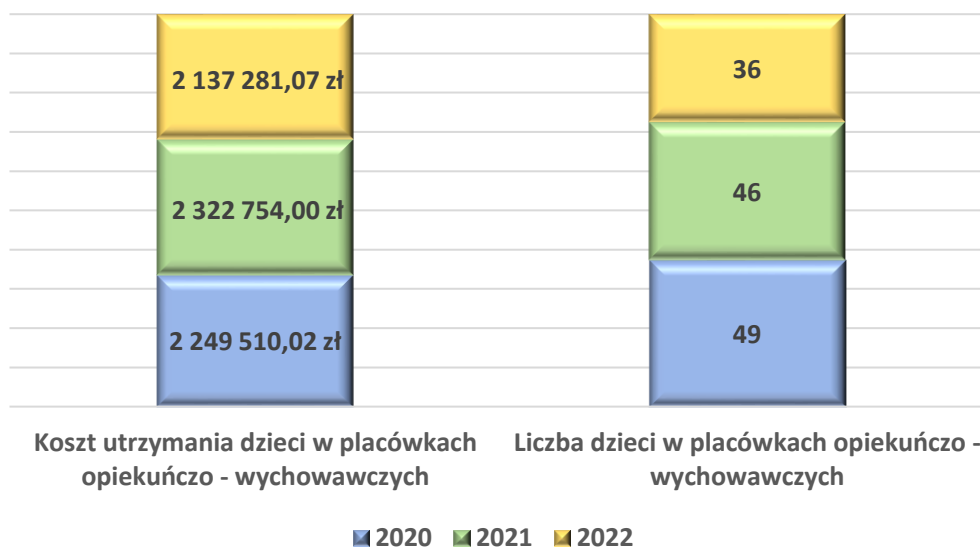
- **1 878 051,07 zł** stanowił koszt pobytu dzieci w placówkach publicznych: w Mławie, Gostyninie, Siedlcach, Koźienicach, Kisielanach, Otwocku w Domu Dla Dzieci, WCPR-interwencja.

- **259 230,00 zł** stanowił koszt pobytu dzieci w placówce niepublicznej w Jasieńcu Iłżeckim.

Porozumienia w sprawie przyjęcia dziecka do placówki opiekuńczo – wychowawczej oraz warunków jego pobytu i wysokości wydatków na jego utrzymanie zawierane jest na każde dziecko (ośrodek Interwencyjny wystawia tylko skierowanie), które trafia do placówki opiekuńczo – wychowawczej czy też rodziny zastępczej. Tak jak to było wcześniej podkreślane – im więcej dzieci w placówkach, tym wyższe koszty po stronie powiatu, z którego dzieci pochodzą.

W roku 2022 w instytucjonalnej pieczy zastępczej poza PWZ przebywało 36 dzieci, w roku 2021 – 46, zaś w 2020 – 49. Jak widać zmniejsza się liczba dzieci przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej, natomiast wzrosły średnie miesięczne koszty utrzymania w placówkach, co jest zilustrowane na poniższym wykresie. Efektem tego jest sytuacja, w której przy zmniejszonej liczbie dzieci o 10, koszty utrzymania dzieci w pow na przestrzeni 2 lat są do siebie bardzo zbliżone

Wykres 10. Koszt utrzymania dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych w latach 2020 – 2022

Źródło: opracowanie własne

Miesięczny koszt utrzymania dziecka w poszczególnych placówkach wahał się od 4 000,00 zł do 7 469,89 zł.

W 2022 roku 29 dzieci pochodzących z terenu Powiatu Warszawskiego Zachodniego przebywało w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów, stąd też łączna kwota wydatków z tego tytułu poniesionych przez Powiat wyniosła w 2022 roku – **355 644,08 zł**.

Głównymi powodami umieszczania dzieci w rodzinach zastępczych poza Powiatem Warszawskim Zachodnim było wydawanie postanowienia przez Sąd na pełnienie funkcji rodziny zastępczej przez:

- krewnych mieszkających poza terenem Powiatu Warszawskiego Zachodniego;
- inne osoby wykwalifikowane funkcjonujące poza terenem Powiatu Warszawskiego Zachodniego.

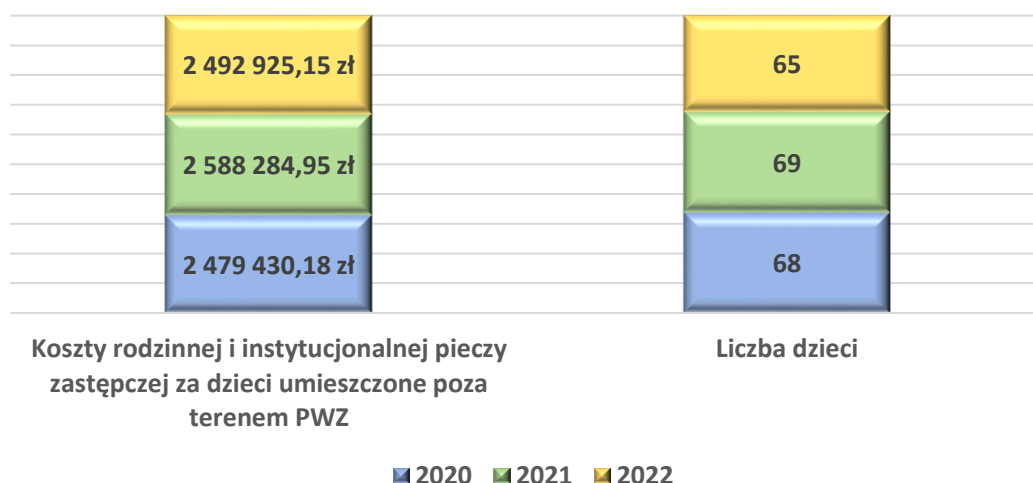
Tabela 21. Koszt rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w 2022 roku za dzieci umieszczone poza terenem Powiatu Warszawskiego Zachodniego

Pieczka zastępcza		Liczba dzieci	Kwota wydana w 2022 roku
Rodzinna		29	355 644,08 zł
Instytucjonalna		36	2 137 281,07 zł
Razem			2 492 925,15 zł

Źródło: opracowanie własne

Analiza zagadnienia kosztów pobytu dzieci w pieczy zastępczej poza granicami Powiatu Warszawskiego Zachodniego, a które są ujęte na tzw. porozumieniach przedstawia się następująco:

Wykres 11. Koszty rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej za dzieci umieszczone poza terenem PWZ, a z niego pochodzących wraz z liczbą dzieci w latach 2020 – 2022

Źródło: opracowanie własne

Zobowiązania innych powiatów na rzecz Powiatu Warszawskiego Zachodniego z tytułu opłat za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych i pieczy instytucjonalnej wynosiły **1 038 680,64 zł, co stanowiło dochód powiatu.**

Wysokość wydatków i dochodów z ww. tytułu zależna jest od liczby dzieci, ich wieku, stanu zdrowia oraz rodzaj rodziny zastępczej, w jakiej przebywają.

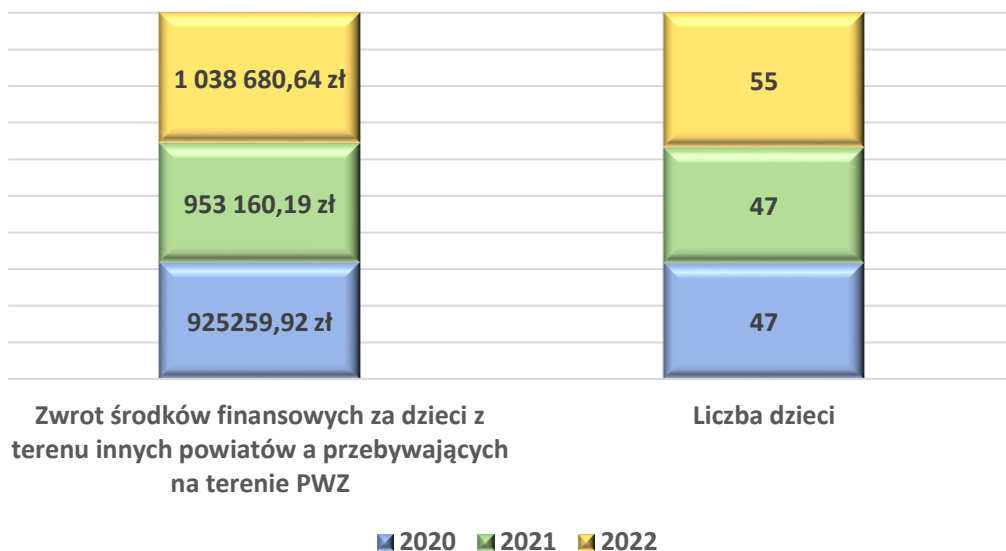
Tabela 22. Zwrot środków finansowych za dzieci z terenu innych Powiatów przebywających w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w 2022 roku na terenie Powiatu Warszawskiego Zachodniego

Pieczka zastępcza	Ilość dzieci	Zwrot środków w 2022 roku
Rodzinna	49	737 671,14 zł
Instytucjonalna (Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 1 i Nr 2)	3	167 271,89 zł
Instytucjonalna (placówka typu rodzinnego)	3	133 737,61 zł
Razem		1 038 680,64 zł

Źródło: opracowanie własne

Analiza tego zagadnienia poszerzona o lata 2020 i 2021 pokazuje, że w 2022 roku jest najwyższa liczba dzieci spoza PWZ, która przebywa na jego terenie w pieczy zastępczej. Można także zaobserwować analogiczny wzrost ogólnej wartości zwrotów środków finansowych dokonywanych na rzecz innych powiatów, co jest ujęte na poniższym wykresie:

Wykres 12. Zwrot środków finansowych za dzieci z terenu innych Powiatów przebywających w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w latach 2020 – 2022 na terenie Powiatu Warszawskiego Zachodniego

Źródło: opracowanie własne

W okresie sprawozdawczym w Rodzinnym Domu Dziecka Nr 1 w Wiktorowie, w placówce opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego przebywało 3 dzieci pochodzących spoza naszego Powiatu. Dzieci zostały umieszczone na podstawie postanowień Sądu działając zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011

roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Z tego tytułu Powiat Warszawski Zachodni otrzymał **133 737,61 zł** jako zwrot wydatków przeznaczonych na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo – wychowawczej. Porozumienia na zwrot wydatków za umieszczenie dzieci na terenie naszego powiatu są zawarte z Grodziskiem Mazowieckim i Pruszkowem. Ogólna liczba dzieci, jakie przebywały w Rodzinnym Domu Dziecka Nr 1 w Wiktorowie to 11 (3 spoza i 8 z terenu PWZ). W okresie sprawozdawczym jedno dziecko opuściło placówkę, a 3 zostało tam umieszczonych.

Zgodnie z Zarządzeniem Nr 21/2022 Starosty Warszawskiego Zachodniego z dnia 4 marca 2022r. ukazanym w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego z dnia 10 marca 2022r. poz. 2776, średni miesięczny **koszt utrzymania dziecka w Rodzinnym Domu Dziecka Nr 1 w Wiktorowie w roku 2022 wynosił 5 506,00 zł.** Średni miesięczny **koszt utrzymania dziecka w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 1 w Błoniu w roku 2022 wynosił 7 002,73 zł, natomiast w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej Nr 2 w Dziekanowie Leśnym – 7 788,04 zł.**

Ogólne, łączne koszty placówek opiekuńczo – wychowawczych przedstawiają się następująco:

POW 1 Błonie: 1 372 955,47 zł,
POW 2 Dziekanów Leśny: 1 370 243,78 zł,
RDD Nr 1 w Wiktorowie: 494 950,52 zł.

W okresie sprawozdawczym w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej nr 1 w Błoniu, nr 2 w Dziekanowie Leśnym i Rodzinnym Domu Dziecka Nr 1 w Wiktorowie przebywało 6 dzieci pochodzących spoza naszego Powiatu (1 dziecko opuściło placówkę w styczniu 2022 roku). Dzieci zostały umieszczone na podstawie postanowień Sądu działając zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Z tego tytułu Powiat Warszawski Zachodni otrzymał **301 009,50 zł** jako zwrot wydatków przeznaczonych na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo – wychowawczej. Porozumienia na zwrot wydatków za umieszczenie dzieci na terenie naszego powiatu są zawarte z Grodziskiem Mazowieckim, Otwockiem i Pruszkowem. Z kwoty ogólnej 301 009,50 zł, 133 737,61 zł to zwrot wydatków za pobyt dzieci w RDD Nr 1 w Wiktorowie, zaś 167 271,89 zł to zwroty dotyczące POW NR 1 i Nr 2.

c. Partycypacja gmin w ponoszeniu wydatków za pobyt dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz w rodzinnej pieczy zastępczej

Zgodnie z art. 191 ust. 9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka oraz art. 191 ust. 10 w przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

1. 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej
2. 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej

3. 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej

Z tego tytułu, w 2022r., gminy do Powiatu przekazały kwotę **2 570 300,55 zł**. Kwota ta z roku na rok jest coraz wyższa. W 2021 roku zwroty z gmin wyniosły 2 298 102,46 natomiast w 2020 roku 2 085 107,60 zł. Łącznie od 2012-2022, kiedy weszła w życie *ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej* gminy dokonały zwrotu do Powiatu Warszawskiego Zachodniego na łączną kwotę **14 243 791,17 zł**.

Dokładna analiza zagadnienia partycypacji gmin w ponoszeniu wydatków za pobyt dzieci w pieczy zastępczej przedstawiona jest poniżej:

Tabela 23. Liczba dzieci pochodzących z gmin PWZ umieszczonych w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej po 2012 roku, za które gminy ponoszą wydatki

Gmina	Ilość dzieci (2022r.)	Wartość zwrotu gmin (w zł) – ogółem 2012r.-2021r.	Wartość zwrotu gmin (w zł) – 2022 rok
Kampinos	6	597 542,66 zł	74 972,48 zł
Leszno	23	953 076,56 zł	340 116,59 zł
Izabelin	6	407 685,15 zł	10 510,78 zł
Łomianki	29	1 032 717,41 zł	226 583,92 zł
Ożarów Mazowiecki	33	3 018 425,01 zł	587 681,05 zł
Stare Babice	17	1 192 965,30 zł	138 022,73 zł
Błonie	80	4 471 078,53 zł	1 192 413,00 zł
RAZEM	187	11 673 490,62 zł	2 570 300,55 zł

Źródło: opracowanie własne

Dwie gminy Powiatu Warszawskiego „dominują” w zestawieniu tych, które ponoszą najwyższe koszty zwrotu z tytułu pobytu dzieci w pieczy zastępczej, a są to Błonie i Ożarów Mazowiecki. Po przeciwnej stronie są Izabelin i Kampinos, które ponoszą najniższe koszty z tytułu zwrotów, a ponadto można zauważyć, że kwoty zwrotów niektórych gmin z roku na rok są coraz wyższe. Dokonując analizy tego zagadnienia na przestrzeni lat w większości przypadków z każdym kolejnym rokiem wzrasta ogólna wartość zwrotu gmin do powiatu, co obrazuje poniższa tabela.

Tabela 24. Wartość zwrotów z poszczególnych gmin w latach 2020 – 2022

Gmina	Wartość zwrotu gmin (w zł) – 2020 rok	Wartość zwrotu gmin (w zł) – 2021 rok	Wartość zwrotu gmin (w zł) – 2022 rok
Kampinos	71 647,38 zł	63 112,58 zł	74 972,48 zł
Leszno	215 431,55 zł	310 846,03 zł	340 116,59 zł
Izabelin	38 087,65 zł	19 511,15 zł	10 510,78 zł
Łomianki	151 735,75 zł	176 380,20 zł	226 583,92 zł
Ożarów Mazowiecki	568 024,47 zł	555 673,73 zł	587 681,05 zł
Stare Babice	132 036,62 zł	95 292,55 zł	138 022,73 zł
Błonie	908 144,18 zł	1 077 286,22 zł	1 192 413,00 zł
RAZEM	1 724 169,79 zł	2 298 102,46 zł	2 570 300,55 zł

Źródło: opracowanie własne

9. Usamodzielnienia wychowanków

Zgodnie z art. 140 ust.1 *ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej* osobie opuszczającej po osiągnięciu pełnoletności rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo – wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo – terapeutyczną oraz na mocy art. 88 *ustawy o pomocy społecznej* osoba pełnoletnia opuszczająca dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, specjalny ośrodek socjoterapii zapewniający całodobową opiekę i młodzieżowy ośrodek wychowawczy, zwana dalej „osobą usamodzielnianą” zostaje objęta pomocą, mającą na celu jej życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem przez pracę socjalną, a także przyznaje się pomoc pieniężną:

- na usamodzielnienie,
- na kontynuowanie nauki,
- na zagospodarowanie.

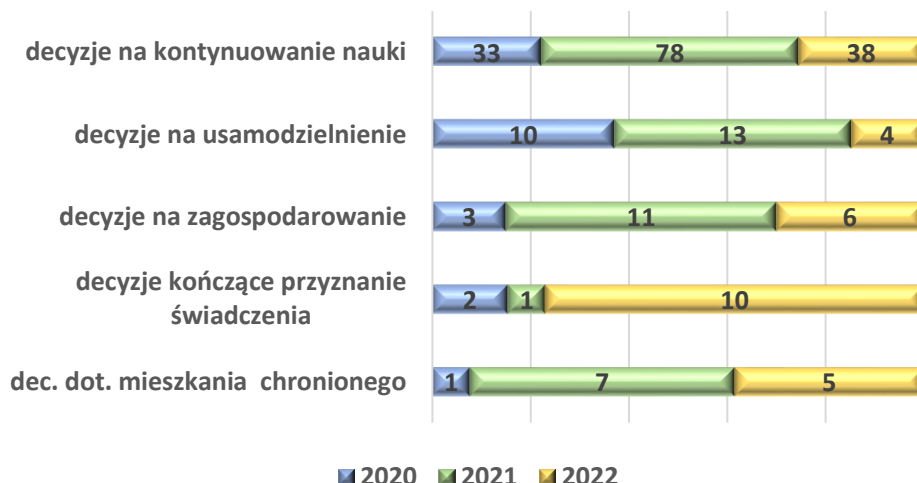
Wyżej wymienioną pomoc finansową udziela się na podstawie decyzji administracyjnej.

W 2022 roku wydano łącznie **63 decyzje**, w tym:

- na kontynuowanie nauki – 38,
- na usamodzielnienie – 4,
- na zagospodarowanie – 6,
- decyzja kończąca dot. przyznania świadczenia na kontynuowanie nauki – 10,
- decyzja przyznająca mieszkanie chronione – 5.

Analizując to zagadnienie na przestrzeni ostatnich lat można wyciągnąć wniosek, iż wraz z kolejnym rokiem sprawozdawczym ogólna liczba wystawionych decyzji ulega zmniejszeniu, jednak rok 2021 był rokiem gdzie wydano najwięcej decyzji, spowodowane to było wejściem w życie w/w uchwały Rady Powiatu Warszawskiego Zachodniego.

Wykres 13. Liczba wydanych decyzji z uwzględnieniem rodzaju decyzji – zestawienie za lata 2020-2022

Źródło: opracowanie własne

W 2020 roku zostało wydanych ogółem 49 decyzji, w 2021 roku – 110 decyzji, z czego 24 to decyzje zmieniające, które spowodowane były wejściem w życie Uchwały NR XV/139/2020 Rady Powiatu Warszawskiego Zachodniego z dnia 19 listopada 2020 roku w sprawie podwyższenia wysokości kwoty pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki z kwoty 526,00 zł do wysokości 1000, 00 zł. W 2022 roku zostały wydane 63 decyzje.

Tabela 25. Liczba usamodzielnianych wychowanków w 2022 roku

Lp.	Liczba usamodzielnianych wychowanków	
1.	po rodzinach zastępczych	29
2.	po placówkach opiekuńczo – wychowawczych	17
3.	po Młodzieżowych Ośrodkach Wychowawczych/ Młodzieżowych Ośrodkach Socjoterapii	2
Razem		48

Źródło: opracowanie własne.

Łączna liczba osób usamodzielnianych, którym udzielano wsparcia w 2022 roku wyniosła 48 osób, z czego zdecydowana większość stanowi osoby, które opuściły rodzinną pieczę zastępczą (29 osób). Zdecydowanie mniej – 17 osób korzystających z w/w wsparcia przebywała w placówkach opiekuńczo – wychowawczych, natomiast 2 osoby – w Młodzieżowych Ośrodkach Wychowawczych.

a. Wychowankowie opuszczający rodziny zastępcze

Dla pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych, którym również przysługuje pomoc finansowa wypłacana w całym procesie usamodzielnienia, wydano łącznie **295 767,04 zł.**

Tabela 26. Pomoc na usamodzielnienie dla wychowanków z rodzin zastępczych w 2022r.

Lp.	Rodzaj pomocy	Wydatkowana kwota
1.	kontynuowanie nauki	279 129,04 zł
2.	na usamodzielnianie	11 379,00 zł
3.	na zagospodarowanie	5 259,00 zł
Razem		295 767,04 zł

Źródło: opracowanie własne.

b. Wychowankowie opuszczający placówki opiekuńczo - wychowawcze

W 2022 roku 17 pełnoletnich wychowanków placówek było objętych pomocą pieniężną na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie. Pomoc ta wyniosła łącznie **133 667,83 zł.** Zostali nią objęci zarówno wychowankowie mieszkający na terenie powiatu jak i ci, którzy go opuścili i osiedlili się poza nim.

Tabela 27. Pomoc na usamodzielnienie dla wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo - wychowawcze (w tym MOW) w 2022r.

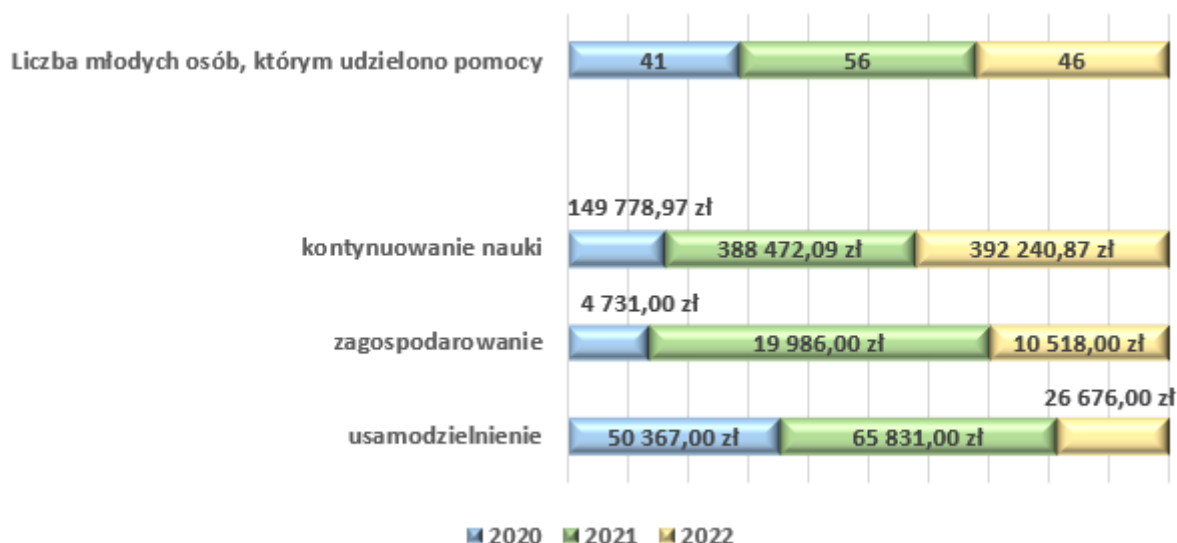
Lp.	Rodzaj pomocy	Wydatkowana kwota
1.	kontynuowanie nauki	113 111,83 zł (111 458,53 zł – po placówkach op.-wych.; 1653,30 zł – po MOW)
2.	na zagospodarowanie	5 259,00 zł
3.	na usamodzielnienie	15 297,00 zł 15 297,00 zł – po placówkach op.-wych.;
Razem		133 667,83 zł

Źródło: opracowanie własne

Osoby usamodzielniane z rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo – wychowawczych na bieżąco uzyskują wsparcie i pomoc w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej wspólnie z wychowankami i opiekunami opracowują program usamodzielnienia, który wyznacza zadania i cele pomocne w realizacji procesu usamodzielnienia. Ma przygotować młodego człowieka do samodzielnego życia poza rodziną zastępczą. Największym problemem w procesie usamodzielnienia wychowanków jest udzielenie pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych oraz zatrudnienia. Osoby usamodzielniane po Młodzieżowych Ośrodkach Wychowawczych czy też Młodzieżowych Ośrodkach Socjoterapii są objęte wsparciem pracowników socjalnych.

Podsumowując pomoc dla osób usamodzielniających się zarówno po rodzinach zastępczych, jak i po placówkach opiekuńczo – wychowawczych można stwierdzić, że koszty uwzględniające młode osoby po pobycie w rodzinie zastępczej są nieporównywalnie większe niż pomoc dla dzieci po placówkach opiekuńczo – wychowawczych. Wynika to z faktu, że dużo więcej dzieci jest umieszczanych w rodzinnej aniżeli w instytucjonalnej pieczy zastępczej, co jest następnie widoczne w statystykach pomocy takiej jak kontynuowanie nauki.

Wykres 14. Liczba osób usamodzielnianych wraz ogólną kwotą przeznaczoną na różne rodzaje udzielonej pomocy w latach 2020 – 2022

Źródło: opracowanie własne

Jeszcze jedna zależność, jaką można dostrzec odnosi się do kierunku wzrostu świadczeń w poszczególnych latach. Tak jak pomoc na zagospodarowanie wraz z upływem czasu systematycznie maleje, co zostało zilustrowane na powyższym wykresie, tak wysokość pomocy na usamodzielnienie i kontynuowanie nauki z roku na rok systematycznie wzrasta.

W dniu 19 listopada 2020 roku Rada Powiatu Warszawskiego Zachodniego Uchwałą NR XV/139/2020 podwyższyła wysokość kwoty pomocy pieniężnej na kontynuowanie

nauki dla osób usamodzielnianych na terenie Powiatu Warszawskiego Zachodniego z 526,00 zł do wysokości 1000,00 zł miesięcznie od 1 stycznia 2021 roku.

Plan pracy na 2023r. w zakresie pomocy na usamodzielnienia:

- bieżąca pomoc w rozwiązywaniu problemów, z którymi pełnoletni wychowankowie rodzin zastępczych, placówek opiekuńczo-wychowawczych, opuszczających MOWy i MOSy nie są w stanie poradzić sobie samodzielnie;
- prowadzenie dokumentacji pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych oraz placówek wychowawczych;
- przeprowadzanie wywiadów środowiskowych oraz okresowych ocen sytuacji materialno – bytowej;
- kompletowanie niezbędnej dokumentacji do przyznania świadczeń pełnoletnim wychowankom rodzin zastępczych, placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz opuszczających MOWy i MOSy;
- wprowadzanie danych dotyczących udzielonych świadczeń przez PCPR do programu komputerowego Pomost.

10. Odpłatność za pobyt dziecka w pieczy zastępczej oraz alimentacja na jego rzecz

Zgodnie z art. 193 ust. 1 pkt. 1 i 2 *ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*, za pobyt dziecka w pieczy zastępczej rodzice biologiczni ponoszą opłatę w wysokości przyznanych świadczeń oraz dodatków, o których mowa w art. 80 ust. 1 i art. 81 – w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej spokrewnionej, rodzinie zastępczej zawodowej, rodzinie zastępczej niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka bądź średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce profilaktyczno – terapeutycznej oraz interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym – w przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce profilaktyczno – terapeutycznej oraz interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

W myśl ustawy, za ponoszenie opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej rodzice odpowiadają solidarnie. Opłatę ponoszą także rodzice pozbawieni władzy rodzicielskiej lub którym władza rodzicielska została zawieszona albo ograniczona. Opłatę, o której mowa, rodzice ponoszą od dnia umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej.

Zgodnie z Uchwałą Nr XII/121/2012 Rady Powiatu Warszawskiego Zachodniego z dnia 29 marca 2012 roku (ogłoszoną w dniu 4 czerwca 2012 roku w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego, poz. 4507), po zbadaniu sytuacji życiowej rodziców biologicznych można umorzyć w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczyć termin płatności, rozłożyć na raty lub odstąpić od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej.

W 2022 roku, wydanych wydało **99 decyzji odstępujących od ustalenia odpłatności** od rodziców, których dzieci przebywają w pieczy zastępczej.

Wśród najczęściej występujących przyczyn wydania decyzji o odstąpieniu wyróżnia się trudna sytuacja finansowa (tj. nieprzekraczanie 300% kryterium odpowiednio dla osoby samotnie gospodarującej bądź osoby w rodzinie zgodnie z art. 8 ust. 1 i 2

ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej), a także długotrwała lub ciężka choroba oraz orzeczona niepełnosprawność.

Uwzględniając gminę pochodzenia dziecka przebywającego w pieczy zastępczej, zdecydowanie najwięcej decyzji zostało wydanych dla rodziców dzieci pochodzących z gminy Błonie, a w dalszej kolejności z gminy Ożarów Mazowiecki. Dokładną analizę tego zagadnienia przedstawia poniższa tabela:

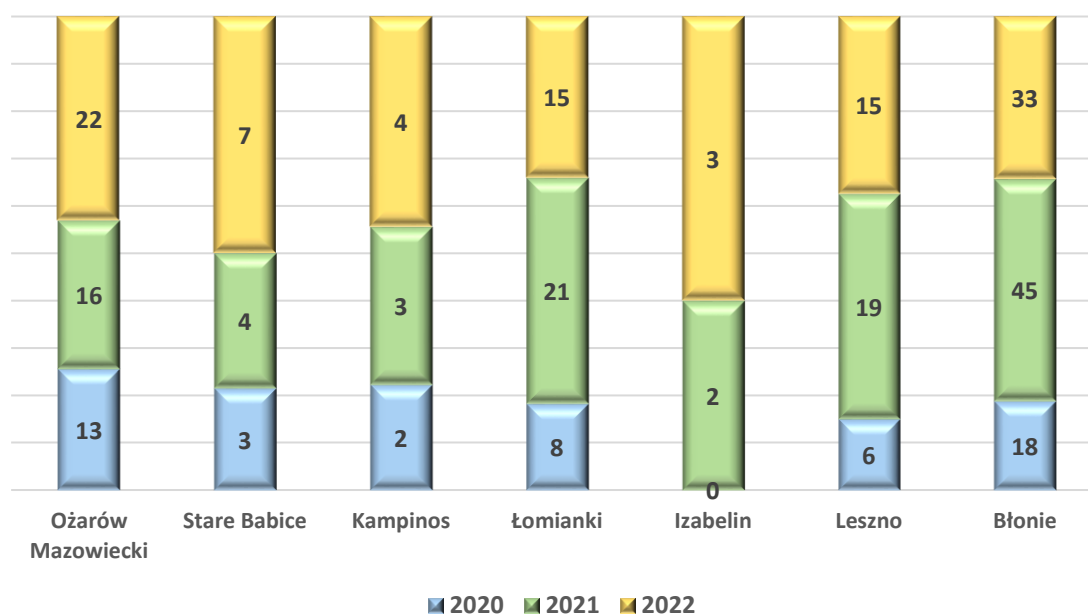
Tabela 28. Liczba wydanych decyzji o odstąpieniu od ustalenia odpłatności za pobyt dziecka w pieczy a gmina jego pochodzenia

Lp.	Gmina	Liczba wydanych decyzji z uwzględnieniem Gminy pochodzenia dziecka
1.	Błonie	33
2.	Leszno	15
3.	Izabelin	3
4.	Łomianki	15
5.	Kampinos	4
6.	Stare Babice	7
7.	Ożarów Mazowiecki	22
	Razem	99

Źródło: opracowanie własne

Zmniejszenie liczby wydanych decyzji w porównaniu z rokiem ubiegłym tj. 2022 – 99 decyzji oraz 2021 – 110 decyzji jest bezpośrednio związane z trudnościami w zlokalizowaniu miejsca pobytu rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Rodzice bardzo często zmieniają numery kontaktowe, miejsce zamieszkania bez informowania o tym PCPR, OPS, Sądów. Dużym utrudnieniem jest także brak obowiązku meldunkowego, a także zaniechanie kontaktów z dziećmi wobec których są oni już pozbawieni władzy rodzicielskiej.

Wykres 15. Liczba wydanych decyzji dotyczących odstąpienia od ustalenia odpłatności za dzieci pochodzące z gmin PWZ w latach 2020 – 2022

Źródło: opracowanie własne

Zgodnie z art. 38 cytowanej *ustawy*, kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu obowiązany do finansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej jest zobowiązany dochodzić świadczeń alimentacyjnych na rzecz dziecka przebywającego w rodzinie zastępczej bądź placówce opiekuńczo – wychowawczej.

W 2022 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Powiecie Warszawskim Zachodnim wystosowało **20 pozwów o alimenty**, zgodnie z kompetencją sądów tj. do Sądu Rejonowego w Grodzisku Mazowieckim, Pruszkowie oraz Sądu Rejonowego dla Warszawy Żoliborza. Postępowania zakończyły się przyznaniem alimentów na rzecz dziecka. Wnioskowane kwoty alimentów wahają się od 50,00 zł, przez 100,00 zł – 200,00 zł do maksymalnie 300,00 zł. Sądy w takich właśnie kwotach zasądziły alimenty na rzecz dzieci.

11. Placówki wsparcia dziennego

Od 1 stycznia 2012 roku zgodnie z *ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*, placówkę wsparcia dziennego prowadzi gmina. Powiat może prowadzić lub zlecić prowadzenie placówki wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym. Powiat Warszawski Zachodni w 2022 roku dotował w tym zakresie działalność niżej wymienionych organizacji pozarządowych i organizacji kościelnych, które prowadzą na terenie powiatu placówki wsparcia dziennego, w tym jedna o profilu specjalistycznym i dwie w formie łączonej czyli opiekuńczej i specjalistycznej.

Tabela 29. Placówki wsparcia dziennego na terenie Powiatu Warszawskiego Zachodniego

Lp.	Podmiot prowadzący świetlice	Nazwa i adres świetlicy
1.	Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Dobra Wola Błonie”; 05-870 Błonie, ul. Narutowicza 20	Świetlica Integracyjno-Terapeutyczna „Dajemy Nadzieję” 05- 870 Błonie, ul. Narutowicza 20
2.	Stowarzyszenie „RAZEM” ul. Szkolna 2, 05-085 Kampinos	Świetlica Środowiskowa „Lipa” z oddziałami specjalistycznymi Łazy 40A i „Dąb” w Kampinosie
3.	Stowarzyszenie Kulturalne „Kotwica” Borzęcin Duży ul. Warszawska 697	Świetlica Środowiskowa „Wszędobylscy” Borzęcin Duży ul. Warszawska 697
4.	Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta Warszawa ul. Knyszyńska 1	Ognisko Dziecięco-Młodzieżowe Izabelin ul. Matejki 21, 05-080 Izabelin
5.	Parafia Rzymsko – Katolicka Miłosierdzia Bożego w Ożarowie Mazowieckim, ul. Poznańska 183, 05-850 Ożarów Mazowiecki	Świetlica Środowiskowa i Socjoterapeutyczna z Oddziałem Rehabilitacyjnym ul. Poznańska 183, 05-850 Ożarów Mazowiecki

6.	Katolickie Stowarzyszenie Niepełnosprawnych Archidiecezji Warszawskiej ul. Deotymy 42, Warszawa	Ośrodek Rehabilitacyjno-Terapeutyczny KSN Blizne Jasińskiego ul. Kopernika 10 05-082 Stare Babice
----	---	--

Źródło: opracowanie własne

Kwota dofinansowania działalności placówek wsparcia dziennego w 2022 roku wyniosła łącznie dla wszystkich podmiotów **320 000,00 zł**.

Działalność świetlic jest bardzo istotnym elementem pracy w środowisku lokalnym na rzecz rodzin i dzieci zagrożonych wykluczeniem społecznym. Wielokrotnie dzięki systematycznej profilaktycznej pracy wychowawców, unikano kryzysu w rodzinie naturalnej, umieszczania dziecka w całodobowej placówce opiekuńczo-wychowawczej lub rodzinie zastępczej.

W drodze otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego pod nazwą: prowadzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci, w formie specjalistycznej lub opiekuńczej, bądź w formie połączonej (specjalistycznej i opiekuńczej) na terenie Powiatu Warszawskiego Zachodniego na lata 2023 – 2025 wyłoniono 4 podmioty, z którymi w grudniu 2022 roku podpisano umowy.

Plan pracy na rok 2023 w zakresie placówek wsparcia dziennego:

1. analiza otrzymywanych sprawozdań;
2. współpraca – w zakresie realizacji zadania.

II. POWIATOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE DLA POWIATU WARSZAWSKIEGO ZACHODNIEGO NA LATA 2021-2030

Zgodnie z obowiązującym Powiatowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Powiatu Warszawskiego Zachodniego na lata 2021-2030 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Powiecie Warszawskim Zachodnim działa w oparciu o zasadę systemowości, interdyscyplinarności i kompleksowości. Tylko wieloaspektowe podejście do zjawiska przemocy w rodzinie może okazać się realnie pomocne. Żadna pojedyncza instytucja nie jest w stanie skutecznie rozwiązać problemu przemocy w rodzinie – niezbędna jest do tego współpraca, integracja działań, a przede wszystkim stworzenie stałej sieci współdziałających ze sobą instytucji. Interwencje mające miejsce na terenie Powiatu Warszawskiego Zachodniego pokazują jak ważne jest wsparcie rodzin pozostających w kryzysie, dlatego poszukiwanie nowych, interaktywnych form udzielania pomocy dzieciom i młodzieży z rodzin zagrożonych i dotkniętych przemocą w rodzinie stanowi wyzwanie dla wszystkich podmiotów skupionych wokół dziecka i rodziny.

Pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie regularnie biorą udział w organizowanych przez poszczególne Gminy Zespołach Interdyscyplinarnych, gdzie omawiana jest sytuacja rodzin objętych procedurą „Niebieskiej Karty”, a także dalsze kierunki pracy zarówno z osobami doznającymi przemocy, jak i ją stosującymi. W 2022 roku, przedstawiciele PCPR byli obecni na 5 Zespołach Interdyscyplinarnych. Ma to ogromne znaczenie przy tworzeniu wcześniej wspomnianej trwałej współpracy międzyinstytucjonalnej.

Profesjonalizacja kadry w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest znaczącym elementem tworzonego systemu wsparcia ujętego w Powiatowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Tematyka przemocy w rodzinie jest zagadnieniem wymagającym od pracowników jednostek pomocowych wyjątkowych umiejętności w zakresie współpracy z osobami doznającymi i stosującymi przemoc. Umiejętności te ciągle trzeba doskonalić, poszerzać swoje horyzonty, szczególnie w zakresie diagnostyki zjawiska przemocy, przeciwdziałania zapobiegania uzależnieniom.

Kolejnym z istotnych elementów wsparcia dotyczącego przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy jest działalność Specjalistycznego Poradnictwa Rodzinnego, które powstało 1 kwietnia 2010 roku jako odpowiedź na potrzeby mieszkańców Powiatu. Działanie tego elementu systemu wsparcia zostało omówione w poprzedniej części sprawozdania.

Realizacja poszczególnych celów Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie odbywa się na przestrzeni 10 lat, według potrzeb mieszkańców i możliwości realizacji wykonawców.

Dom Samotnej Matki w Laskach

Powiat Warszawski Zachodni, w 2022 roku w dalszym ciągu współpracował z Towarzystwem Pomocy im. Św. Brata Alberta w Laskach w zakresie prowadzenia w ramach interwencji kryzysowej, **domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży**, dotkniętych przemocą lub znajdujących się w innej sytuacji kryzysowej, zamieszkałych na terenie Powiatu Warszawskiego Zachodniego.

Powiat na realizację zadania w roku 2022 przekazał kwotę **100 000,00 zł.**
W 2022 roku w Domu Samotnej Matki przebywało 5 kobiet i 9 dzieci – mieszkańców Powiatu Warszawskiego Zachodniego.

Dom Samotnej Matki w Laskach zapewnia całodobowy (okresowy) pobyt dla kobiet w ciąży i z małoletnimi dziećmi, umożliwiając:

1. zaspokojenie podstawowych potrzeb tj. wyżywienia, ubrania, podstawowych środków higieny osobistej i czystości, w sytuacjach, gdy nie miały możliwości ich samodzielnego zakupu – darowizny Towarzystwa, Banku Żywności SOS,
2. korzystanie ze świadczeń zdrowotnych,
3. wsparcie psychologa, pracownika socjalnego.

Głównym celem pomocy świadczonej przez Dom jest zapewnienie bezpiecznego schronienia kobietom i ich dzieciom, które są dotknięte przemocą w rodzinie lub znajdują się w innej sytuacji kryzysowej. Z bezpiecznym schronieniem związany jest cel kolejny, do którego powinny dążyć kobiety trafiające do DSM, a mianowicie usamodzielnienie i osiągnięcie stabilizacji życiowej. Pośrednimi celami są: szeroko pojmowana aktywizacja, poprawa sytuacji bytowej, poprawa funkcjonowania psychicznego, społecznego i zawodowego, odbudowa relacji społecznych oraz nabycie i rozwinięcie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych.

Rada Powiatu Warszawskiego Zachodniego w dniu 15 listopada 2022 roku podjęła uchwałę Nr XXX/255/2022 w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodku wsparcia – Domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży.

Ustalając odpłatność za pobyt w Domu Samotnej Matki przyjęto, iż nie ponoszą odpłatności za pobyt osoby, których dochód nie przekracza 200% kwoty kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej. Odpłatność ustalana jest procentowo w zależności od dochodu na osobę prowadzącą samodzielne gospodarstwo domowe lub na osobę w rodzinie.

Zaproponowane zasady odpłatności w przypadku pozostałych osób są proporcjonalne do wysokości posiadanego dochodu i pozwalają po dokonaniu opłat na zaspokojenie potrzeb we własnym zakresie przez osoby przebywające w Domu Samotnej Matki.

Pobyt w Domu Samotnej Matki jest odpłatny. Zgodnie z art. 97 ust. 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, rada powiatu lub rada gminy w drodze uchwały ustala, w zakresie zadań własnych, szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia.

Wspomniana uchwała weszła w życie z dniem 01 stycznia 2023 roku, podobnie jak Zarządzenie Nr 87/2022 Starosty Warszawskiego Zachodniego z dnia 22 listopada 2022 roku w sprawie średniego miesięcznego kosztu utrzymania jednego mieszkańca w ośrodku wsparcia – domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży na rok 2023. Zgodnie z Zarządzeniem miesięczny koszt utrzymania w Domu Samotnej Matki w Laskach w 2023 roku oszacowano na kwotę 917,00 zł miesięcznie za jedno miejsce.

W drodze otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego pod nazwą: prowadzenie w ramach interwencji kryzysowej, domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, dotkniętych przemocą lub znajdujących się w innej sytuacji kryzysowej, zamieszkujących na terenie Powiatu Warszawskiego Zachodniego wyłoniono 1 podmiot, z którym w grudniu 2022 roku zawarto umowę na realizację w/w zadania w latach 2023 – 2025. Podmiotem tym jest Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta Koło Warszawskie.

III. POMOC SPOŁECZNA

1. Zadania związane z prowadzeniem i kierowaniem do domów pomocy społecznej

Na terenie Powiatu Warszawskiego Zachodniego funkcjonują dwa Domy Pomocy Społecznej, dla których organem prowadzącym jest Powiat Warszawski Zachodni:

- **Dom Pomocy Społecznej im. Księdza Kardynała Józefa Glempa w Bramkach** przeznaczony dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie i osób przewlekle psychicznie chorych – 170 miejsc (152+18). Koszt utrzymania jednego mieszkańca na tzw. „nowych zasadach” (osoba przyjęta do DPS po 1 stycznia 2004r.) w 2022r. wynosił 5 161,00 zł miesięcznie.

Uchwałą Nr 153/2022 Zarządu Powiatu Warszawskiego Zachodniego z dnia 26 października 2022 roku zmieniono Regulamin Organizacyjny Domu Pomocy Społecznej w Bramkach. Na mocy uchwały, od 01 stycznia 2023 roku Dom dysponuje 160 miejscami dla mieszkańców, w tym 18 miejsc dla osób przewlekle psychicznie chorych i 124 miejsca dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie. Decyzja o zmniejszeniu liczby miejsc została poprzedzona analizą dotychczasowej sytuacji w placówce (m.in. zmniejszającą się liczbą obłożenia miejsc, dążeniem do poprawy warunków życia mieszkańców i standardów świadczonych usług). Zmiana liczby mieszkańców ma na celu przede wszystkim zwiększenie komfortu korzystania i standardów świadczonych usług przez DPS w Bramkach. O podjęciu w/w uchwały został poinformowany Wojewoda Mazowiecki, a zmiana ma być wprowadzona do Rejestru domów pomocy społecznej województwa mazowieckiego.

- **Dom Pomocy Społecznej w Bramkach** - 170 miejsc (do 31.12.2022r.)

Dom Pomocy Społecznej w Bramkach decyzją Wojewody Mazowieckiego z dnia 30.12.2009r. otrzymał zezwolenie na prowadzenie Domu na czas nieokreślony. Wojewoda Mazowiecki decyzją Nr 2/2012r z dnia 14 marca 2012r. zezwolił Powiatowi Warszawskiemu Zachodniemu na prowadzenie Domu Pomocy Społecznej w Bramkach dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie oraz osób przewlekle psychicznie chorych, na czas nieokreślony.

- **Dom Pomocy Społecznej w Sadowej przeznaczony dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie** – 100 miejsc. Koszt utrzymania jednego mieszkańca na tzw. „nowych zasadach” (osoba przyjęta do DPS po 1 stycznia 2004r.), w 2022r. wynosił 5 513,00 zł miesięcznie.

- **Dom Pomocy Społecznej w Sadowej** - 100 miejsc

Dom Pomocy Społecznej w Sadowej otrzymał Decyzją Wojewody Mazowieckiego z dnia 31.12.2010 r. zezwolenie na prowadzenie Domu na czas nieokreślony.

W 2005 roku Starosta Warszawski Zachodni podpisał umowę z Fundacją „Miłosierdzie i Kultura” z siedzibą w Warszawie na finansowanie 9 miejsc z tendencją malejącą w Domu Opiekuńczo - Leczniczym Opatrzności Bożej w Pilaszkowie. Fundacja posiada zezwolenie Wojewody Mazowieckiego na prowadzenie w ramach działalności statutowej placówki zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku pod nazwą Dom Opiekuńczo-Leczniczy Opatrzności Bożej w Pilaszkowie na czas nieokreślony. Do 30.11.2020r. dotacja od Wojewody Mazowieckiego była przekazywana na 3 osoby, po czym od 01.12.2020 roku dotacją Wojewody objęte są 2 osoby.

Od 2004 roku zmieniły się zasady kierowania osób do domów pomocy społecznej. Zgodnie z art. 59 ust 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, organem kierującym i ustalającym odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej jest gmina właściwa dla osoby w dniu jej kierowania.

Obowiązani do ponoszenia opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej są:

1. mieszkaniiec domu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka,
2. małżonek, zstępni przed wstępnymi,
3. gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej
- przy czym osoby i gmina określone w pkt. 2 i 3 nie mają obowiązku wnoszenia opłat, jeżeli mieszkaniiec domu ponosi pełną odpłatność.

W związku z powyższym, Wojewoda Mazowiecki nie przekazuje dotacji na osoby skierowane do domu pomocy społecznej po 1 stycznia 2004 roku.

Od 1 stycznia 2004 roku do Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie wpływają przygotowane przez Ośrodki Pomocy Społecznej dokumenty osób, które starają się o przyjęcie do domów pomocy społecznej, dla których organem prowadzącym jest powiat. Organ gminy lub miasta, z którego pochodzi osoba zainteresowana umieszczeniem w domu pomocy społecznej, wystawia decyzję kierującą oraz o odpłatności za pobyt w DPS.

Decyzję o umieszczeniu w Domu Pomocy Społecznej w Bramkach i w Sadowej wydaje z upoważnienia Starosty Warszawskiego Zachodniego, Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

W 2022 roku wydano 202 decyzje administracyjne w tym:

- o umieszczeniu w domu pomocy społecznej 19 decyzji
- o zmianie odpłatności za dom pomocy społecznej (dla mieszkańców na tzn. "starych zasadach") 178 decyzji
- ustalenie należności podlegającej zwrotowi* 1 decyzja
- odmowa umieszczenia w domu pomocy społecznej 2 decyzje
- uchylenie decyzji 2 decyzje

*decyzja wydawana z tytułu ustalenia zbyt niskiej miesięcznej odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej np. w wyniku niezgłoszenia przez opiekuna prawnego mieszkańca dps dochodu takiego jak zasiłek pielęgnacyjny. Decyzja została utrzymana w mocy przez SKO.

W ramach nadzoru merytorycznego prowadzonego przez Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie miały miejsce 2 wizytacje do domach pomocy społecznej funkcjonujących na terenie Powiatu Warszawskiego Zachodniego. Na podstawie wizyt, które zostały udokumentowane, nie stwierdzono nieprawidłowości.

Na koniec 2022 roku liczba osób przebywających Domu Pomocy Społecznej na starych i nowych zasadach przedstawiała się następująco:

Tabela 30. Liczba osób na starych i nowych zasadach na dzień 31.12.2022r.

Dom Pomocy Społecznej	Liczba osób na starych zasadach	Liczba osób na nowych zasadach	Liczba miejsc ogółem
DPS w Bramkach	61	98	170*
DPS w Sadowej	56	40	100
DOL Piłaszków	2	0	2

Zródło: opracowanie własne

*zmiana ogólnej liczby miejsc na 160 od 01.01.2023r. zgodnie z uchwałą Nr 153/2022 Zarządu Powiatu Warszawskiego Zachodniego z dnia 26 października 2022 roku o czym szerzej mowa na 48 str.

Domy Pomocy Społecznej z terenu Powiatu Warszawskiego Zachodniego w 2022 roku otrzymały środki finansowe z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19 na przygotowanie i zabezpieczenie domów pomocy społecznej przed wzrostem zakażeń wywołanych wirusem SARS-CoV-2.

Tabela 31. Wysokość przyznanych środków z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19

Dom Pomocy Społecznej	Kwota
DPS w Sadowej	82 300,00 zł
DPS w Bramkach	136 000,00 zł

Źródło: opracowanie własne

Przyznane środki zostały przeznaczone głównie na dodatkowe wynagrodzenie dla personelu oraz zakup środków ochrony osobistej.

Plan pracy na 2023 rok dotyczący zadań związanych z prowadzeniem i umieszczaniem do domów pomocy społecznej:

1. przygotowywanie sprawozdań z DPS do Wydziału Polityki Społecznej MUW;
2. analiza dokumentacji osób zainteresowanych umieszczeniem w domu pomocy społecznej na terenie naszego powiatu przy współpracy z konkretnym Domem;
3. wystawianie decyzji o umieszczeniu w DPS;
4. wystawianie decyzji zmieniającej odpłatności (mieszkańcom przebywającym wg tzw. starych zasad) na podstawie wywiadów środowiskowego z DPS;
5. współpraca z DPS w Bramkach i DPS w Sadowej pod względem merytorycznym.

2. Prowadzenie ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Środowiskowy Dom Samopomocy w Łubcu jest ośrodkiem wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi typu A i B. Jest to placówka dziennego pobytu, przeznaczona dla osób dorosłych, z terenu Powiatu Warszawskiego Zachodniego, obecnie dla 60 uczestników.

Uchwałą Nr XXVI/238/2022 Rady Powiatu Warszawskiego Zachodniego z dnia 30 czerwca 2022 roku (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2022r., poz. 7785) utworzono jednostkę organizacyjną Powiatu Warszawskiego Zachodniego – Środowiskowy Dom Samopomocy w Łubcu, z mocą obowiązującą od 01 stycznia 2023 roku. Tym samym z dniem 31 grudnia 2022 zakończyła się współpraca w tym zakresie z Krajowym Stowarzyszeniem „Przyłącz się do nas”, które do tej pory prowadziło ośrodek wsparcia. Decyzja o przekształceniu ŚDS w jednostkę organizacyjną Powiatu Warszawskiego Zachodniego jest naturalnym efektem działań i nakładów poniesionych przez Powiat Warszawski Zachodni w rozwój ŚDS – termomodernizacja budynku, nabycie dodatkowej nieruchomości z przeznaczeniem na rozwój działalności ŚDS. Wszystkie podejmowane działania mają na celu zwiększenie komfortu korzystania z usług Środowiskowego Domu Samopomocy przez mieszkańców Powiatu Warszawskiego Zachodniego wymagających specjalistycznego wsparcia.

Rys. 1. Logo Środowiskowego Domu Samopomocy w Łubcu.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Łubcu funkcjonuje od 1 października 2004 roku. Pierwotnie ośrodek wsparcia był przeznaczony dla 40 osób. Od 1 stycznia 2015r. liczba miejsc została zwiększona – do 55 (z wyodrębnionymi 15 miejscami w Bramkach). Natomiast od 01 października 2018r. Wojewoda Mazowiecki ponownie wyraził zgodę na zwiększenie liczby miejsc i obecnie wynosi ona 60 tj.: usługi realizowane w Łubcu – 40 miejsc dla osób z zaburzeniami psychicznymi i w Bramkach – 20 miejsc dla osób z niepełnosprawnością intelektualną. Powyższy podział funkcjonował do 31 grudnia 2022 roku – od 01 stycznia 2023 roku, zarówno typ A, jak i typ B ośrodka wsparcia funkcjonuje w Łubcu.

W 2022 roku z usług w/w Ośrodka korzystało 71 osób z terenu Powiatu Warszawskiego Zachodniego tj. z gmin: Błonie, Ożarów Mazowiecki, Stare Babice, Leszno. Większość uczestników jest dowożona do placówki i odwożona do domu.

Drugim Ośrodkiem wsparcia, który rozpoczął swoją działalność w grudniu 2015r. jest **Środowiskowy Dom Samopomocy w Sadowej** przeznaczony dla 20 osób z zaburzeniami psychicznymi typu A, prowadzony przez Społeczną Pomoc Stowarzyszenie „DOM”.

W ciągu 2022 roku z usług w/w Ośrodka korzystało łącznie 25 osób. Uczestnicy pochodzą z terenu Powiatu Warszawskiego Zachodniego oraz gmin ościennych. Uczestnicy zamieszkujący poza granicami powiatu korzystają z usług ŚDS na podstawie umów i porozumień zawartych między Powiatem Warszawskim Zachodnim a Powiatem Nowodworskim (Porozumienie Nr WAK.031.4.2016 z dnia 22.02.2016r.), Gminą Pomiechówek (porozumienie z dnia 10.02.2016r.) oraz Gminą Czosnów (porozumienie z dnia 01.12.2015r.) oraz Dzielnicą Białoleka m. st. Warszawy (z dnia 26 lipca 2022r.).

Zgodnie z *ustawą o pomocy społecznej* jest to zadanie zlecone Powiatowi przez Wojewodę. Środki na finansowanie działalności Środowiskowych Domów Samopomocy są przekazywane z budżetu Wojewody Mazowieckiego i w 2022 roku wynosiły:

- 1/ dla ŚDS w Łubcu 1 601 033,96 zł,
- 2/ dla ŚDS w Sadowej 575 529,40 zł.

Środowiskowe Domy Samopomocy w swojej bieżącej działalności realizują zadania z zakresu pomocy społecznej, udzielając oparcia społecznego osobom chorym psychicznie oraz osobom z niepełnosprawnością intelektualną, mającym trudności z kształtowaniem swoich stosunków z otoczeniem, pozwalających na zaspokojenie ich podstawowych potrzeb życiowych, usamodzielnieniem i integracją społeczną. Pomoc ta ma głównie na celu utrzymanie osoby w jej naturalnym środowisku i przeciwdziałaniu instytucjonalizacji.

W 2022 roku w ramach pracy z uczestnikami, Domy realizowały zadania wynikające z rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 roku w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. 2022r., poz. 249). Swoje działania, w roku 2022, Domy realizowały poprzez:

1. Realizację zadań zgodnie z indywidualnymi planami postępowania wspierająco – aktywizującego każdego uczestnika;
2. Prowadzenie treningów umiejętności społecznych;
3. Pomaganie w dostępie do świadczeń zdrowotnych;
4. Prowadzenie profilaktyki w zakresie zdrowia psychicznego i somatycznego;
5. Prowadzenie zajęć z zakresu terapii zajęciowej;
6. Prowadzenie zajęć z zakresu rekreacji ruchowej z udziałem koni (hipoterapia), w celu poprawy lub podtrzymania ogólnej kondycji fizycznej i psychicznej uczestników;
7. Dążenie do pełnej integracji osób chorych psychicznie poprzez reprezentowanie ich interesów w społeczności lokalnej;
8. Udzielanie pomocy przy rozwiązywaniu spraw i problemów;
9. Współpracę z rodziną w zakresie kształtowania odpowiednich postaw wobec uczestnika oraz innymi osobami lub podmiotami działającymi w obszarze udzielania pomocy, w zakresie niezbędnym, gwarantującym jak największą efektywność wspólnie podejmowanych oraz realizowanych działań na rzecz uczestników;
10. Dbanie o bezpieczne i higieniczne warunki pobytu;
11. Zapewnienie właściwego poziomu usług;
12. Dążenie do poprawy jakości życia uczestników;
13. Zapewnienie możliwości skorzystania z posiłku przygotowanego w ramach treningu kulinarnego;
14. Zapewnienie możliwości skorzystania z usługi transportowej, polegającej na dowożeniu uczestników na zajęcia;
15. Pozyskiwanie funduszy na potrzeby ponad standardowych zadań.

Domy są miejscem wsparcia dla wszystkich tych osób, które ze względu na przewlekły charakter choroby i często pojawiającej się izolacji społecznej, tracą poczucie własnej wartości oraz samooceny. U osób uczestniczących w zajęciach w placówce dominują następujące deficyty:

- schizofrenia paranoidalna;
- zaburzenia zachowania;
- zaburzenia emocjonalne;
- zaburzenia nastroju;
- zaburzenia depresyjne;
- zespół paranoidalny;
- zaburzenia lękowe;
- fobie społeczne,
- niepełnosprawność intelektualna.

Dodatkowo przy zaburzeniach psychicznych, często występują schorzenia współistniejące tj. padaczka, upośledzenie umysłowe, choroby somatyczne.

Rekrutacja uczestników przebiega zgodnie z *Ustawą o pomocy społecznej* i *Ustawą o ochronie zdrowia psychicznego*. Uczestnikami Środowiskowego Domu Samopomocy w Łubcu i Sadowej są osoby dorosłe (kobiety i mężczyźni, dolna granica wieku 18 lat, górna granica wieku nieograniczona) chorujące psychicznie, mieszkające na terenie Powiatu Warszawskiego Zachodniego oraz na mocy zawartego porozumienia – mieszkańcy powiatu nowodworskiego oraz Dzielnicy Białołęka m.st. Warszawy. Warunkiem uczestnictwa w zajęciach jest uzyskanie skierowania wydanego przez lekarza rodzinnego i lekarza psychiatrę lub neurologa oraz decyzji administracyjnej kierującej do ŚDS wydanej z upoważnienia Starosty Warszawskiego Zachodniego przez Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

W 2022 roku 96 osób posiadało decyzję do ŚDS-ów, na podstawie wywiadów środowiskowych przeprowadzanych co 6 miesięcy w miejscu zamieszkania lub pobytu osoby zainteresowanej, przez pracownika socjalnego PCPR. W związku z uczestnictwem w zajęciach w ośrodku wsparcia zostało wydanych 107 decyzji, z czego 94 to przedłużające pobyt do ŚDS, 12 – kierujących na zajęcia i 1 decyzja uchylająca pobyt w ŚDS.

Na podstawie art. 6 ustawy z dnia 15 kwietnia 2021 roku o zmianie ustawy o pomocy społecznej i ustawy o ochronie zdrowia psychicznego, udział w zajęciach Środowiskowego Domu Samopomocy jest nieodpłatny.

W dniu 4 listopada 2016 r. została uchwalona, z inicjatywy Rady Ministrów, ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. poz. 1860). Zgodnie z postanowieniami tej ustawy Rada Ministrów przyjęła w terminie do dnia 31 grudnia 2016 r. program kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” dotyczący w szczególności wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka, opieki, w tym paliatywnej, lub rehabilitacji dzieci, wsparcia dla kobiet w ciąży i ich rodzin w przypadku ciąży powikłanej, pomocy w zabezpieczeniu szczególnych potrzeb, w tym mieszkaniowych, rodzin z dzieckiem posiadającym stosowne zaświadczenie.

Program obejmuje kompleksowe rozwiązania, w szczególności w obszarach dotyczących wsparcia dla kobiet w ciąży i ich rodzin, wczesnego wspomaganie dziecka i jego rodziny, usług wspierających i rehabilitacyjnych, wsparcia mieszkaniowego, a także koordynacji wsparcia, poradnictwa i informacji. Jednym z wiodących zadań, w zakresie usług wspierających i rehabilitacyjnych jest m.in. zapewnienie opieki wychowawczej dla rodziców lub opiekunów osób niepełnosprawnych. Istotnym elementem realizacji Programu jest rozwój sieci środowiskowych domów samopomocy, między innymi poprzez rozszerzenie ich typów w celu ułatwienia dostępu większej grupie osób. Pomocą zostaną objęte osoby z zaburzeniami psychicznymi, w tym z niepełnosprawnościami sprzężonymi, a także osoby ze spektrum autyzmu.

Biorąc pod uwagę fakt, że niektórzy z uczestników Środowiskowych Domów Samopomocy w Łubcu i w Sadowej mają orzeczoną niepełnosprawność sprzężoną, bądź też spektrum autyzmu, z tego tytułu ośrodki wsparcia otrzymują dodatkowe wsparcie na realizację zadań związanych z ustawą „Za życiem”.

Tabela 32. Kwota dotacji w ramach ustawy „Za życiem”

ŚDS	Dotacja „Za życiem”	Ogólna kwota dotacji w 2022r.
Środowiskowy Dom Samopomocy w Łubcu	148 281,96 zł	1 601 033,96 zł
Środowiskowy Dom Samopomocy w Sadowej	98 765,40 zł	575 529,40 zł
Razem	247 047,36 zł*	2 176 563,36 zł

Źródło: opracowanie własne

* kwota dotacji w ramach ustawy „Za życiem” jest ujęta w ogólnych kwotach dotacji z Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego.

Kwota dotacji na każdego uczestnika środowiskowego domu samopomocy w 2022r. wynosiła 1 753,00 zł, natomiast na każdego uczestnika ze sprzężoną niepełnosprawnością dotacja w ramach programu „Za życiem” zwiększała się o 525,00 zł – dotacja pozostaje niezmienna w porównaniu do roku 2021, jak i 2023.

Plan pracy na rok 2023 w zakresie prowadzenia ośrodków wsparcia – Środowiskowych Domów Samopomocy:

1. przeprowadzanie wywiadów środowiskowych z uczestnikami ŚDS;
2. wystawianie decyzji do ŚDS;
3. analiza otrzymywanych sprawozdań z ŚDS pod względem merytorycznym;
4. przygotowywanie sprawozdań do Wydziału Polityki Społecznej MUW (miesięczne, półroczne, roczne i inne);
5. współpraca z ośrodkiem w zakresie realizowanych zadań.

3. Mieszkanie chronione

W 2022 r. w Powiecie Warszawskim Zachodnim funkcjonowały dwa mieszkania chronione – treningowe dla osób opuszczających pieczę zastępczą.

Jedno z mieszkań funkcjonuje od 2009 r. przy ul. Piłsudskiego 6 m 40 w Błoniu. Drugie mieszkanie chronione treningowe dla czterech osób, powołane zostało w 2017 roku przy ul. Piłsudskiego 10a w Błoniu, a w pełni wyposażone w meble i sprzęt gospodarstwa domowego w 2018r. za kwotę 35 5000 zł.

Ogółem ze wsparcia w mieszkaniach chronionych skorzystały 4 pełnoletnie osoby, które wcześniej opuściły pieczę zastępczą. Wszystkie osoby kontynuowały naukę, co jest warunkiem koniecznym do otrzymywania pomocy w formie pobytu w mieszkaniu chronionym. Pobyt jednej wychowanki zakończył się otrzymaniem lokalu z zasobów gminy Błonie.

Całoroczny koszt utrzymania obu mieszkań chronionych (zakup wyposażenia, środków czystości, opłaty za energię elektryczną, gazową, ciepłą, wodę, czynsz, ścieki, internet oraz śmieci) w 2022 roku wyniósł 17 972,35 zł.

Miejsca w mieszkaniu chronionym przyznawane są decyzją administracyjną, jako świadczenie z pomocy społecznej. Wobec mieszkańców ustalana jest miesięczna odpłatność za mieszkanie. Podstawowym kryterium jest osobista sytuacja materialna, która warunkuje wysokość miesięcznej należności. Miesięczne opłaty są formą nauki obowiązku sumiennego ponoszenia odpłatności, które wychowankowie będą musieli dokonywać w samodzielnym życiu dorosłym. Ta forma pracy socjalnej niweluje skutki wyuczonego syndromu bezradności, którym dołknęci są pełnoletni wychowankowie placówek opiekuńczo – wychowawczych i rodzin zastępczych. Mieszkanie chronione „Hacjenda” zostało w pełni wyposażone przez PCPR w niezbędne meble, sprzęt gospodarstwa domowego oraz rzeczy codziennego użytku. Zapewniamy również środki czystości potrzebne do prawidłowego funkcjonowania w mieszkaniu chronionym. Mieszkanie poddawane jest regularnej konserwacji i w przypadku wystąpienia usterek na bieżąco są one usuwane.

4. Pomoc cudzoziemcom

Pomoc cudzoziemcom realizowana przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Powiecie Warszawskim Zachodnim w 2022 roku miała na celu wspieranie procesu integracji. Pomoc taka przysługiwała cudzoziemcowi, który:

- 1) uzyskał w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą lub
- 2) przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, tj. przebywa

na tym terytorium w celu połączenia się z rodziną i jest członkiem rodziny cudzoziemca zamieszkującego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z nadaniem statusu uchodźcy lub udzieleniem ochrony uzupełniającej.

Zgodnie z Ustawą z dn. 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej pomoc udzielana jest przez starostę właściwego ze względu na miejsce zamieszkania cudzoziemca. Przyznanie pomocy następuje na wniosek cudzoziemca złożony za pośrednictwem powiatowego centrum pomocy rodzinie w terminie 60 dni od dnia uzyskania przez cudzoziemca w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy albo ochrony uzupełniającej lub uzyskania przez niego zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznością określoną w ustawie z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d).

Wniosek cudzoziemca, który uzyskał w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, obejmuje małoletnie dzieci cudzoziemca oraz jego małżonka, jeżeli uzyskali w RP status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą lub uzyskali zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością określoną w ustawie o cudzoziemcach.

Zasady udzielania pomocy integracyjnej dla osób posiadających status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą reguluje rozdział 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021r., poz. 2268 ze zm.) oraz rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 kwietnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą (Dz. U. z 2019, poz. 1946).

Pomoc integracyjna realizowana jest w formie **indywidualnego programu integracji**, uzgodnionego pomiędzy powiatowym centrum pomocy rodzinie a cudzoziemcem. W programie określa się rodzaj, wysokość i zakres pomocy, które uzależnione są od indywidualnej sytuacji życiowej cudzoziemca i jego rodziny. Przyznanie pomocy jest poprzedzone przeprowadzeniem wywiadu środowiskowego (w miejscu zamieszkania cudzoziemca), czyli po rozpoznaniu sytuacji rodzinnej, zdrowotnej, materialnej, zawodowej oraz znajomości języka polskiego wnioskodawcy i członków jego rodziny oraz po sporządzeniu i uzgodnieniu indywidualnego programu integracyjnego.

Pomoc w ramach indywidualnego programu integracji udzielana jest na okres do 12 miesięcy. Obejmuje ona:

- 1) świadczenia pieniężne przeznaczone na:
 - utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, leki, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe,
 - pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego,
- 2) opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowotne określonej w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- 3) pracę socjalną,
- 4) poradnictwo specjalistyczne, w tym poradnictwo prawne, psychologiczne i rodzinne,
- 5) udzielanie informacji oraz wsparcia w kontaktach z innymi instytucjami, w szczególności z instytucjami rynku pracy, ze środowiskiem lokalnym oraz organizacjami pozarządowymi oraz

6) inne działania wspierające proces integracji cudzoziemca.

W 2022 roku wysokość świadczeń pieniężnych wynosiła:

1) w okresie pierwszych 6 miesięcy realizacji programu integracyjnego:

- do 1450,00 zł miesięcznie – dla osoby samotnie gospodarującej;
- do 1 015,00 zł miesięcznie na osobę – w rodzinie 2-osobowej;
- do 870,00 zł miesięcznie na osobę – w rodzinie 3-osobowej;
- do 725,00 zł miesięcznie na osobę – w rodzinie 4-osobowej i większej.

2) w okresie od 7 do 12 miesiąca realizacji programu integracyjnego:

- do 1305,00 zł miesięcznie – dla osoby samotnie gospodarującej;
- do 913,50 zł miesięcznie na osobę – w rodzinie 2-osobowej;
- do 783,00 zł miesięcznie na osobę – w rodzinie 3-osobowej;
- do 721,00 zł miesięcznie na osobę – w rodzinie 4-osobowej i większej.

Minimalna kwota świadczenia pieniężnego wynosiła 721,00 zł na osobę/miesięcznie.

Zasadniczo świadczenia pieniężne są przyznawane w drodze decyzji administracyjnej, od której służy odwołanie za pośrednictwem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Warszawie.

W 2022 roku pozytywnie rozpatrzono łącznie 13 wniosków o udzielenie pomocy w ramach programu integracyjnego, w tym 1 dla osób ze statusem uchodźcy oraz 12 wniosków dla osób, które uzyskały ochronę uzupełniającą na terenie RP. Kontynuowano realizację 2 programów rozpoczętych w 2021 roku.

W porozumieniu z cudzoziemcami opracowano 13 Indywidualnych Programów Integracyjnych, które obejmowały działania pomocowe w zakresie: nauki języka polskiego, finansowym, załatwianiu spraw w instytucjach i urzędach, informacji prawnej, poradnictwa psychologicznego, kontaktu z opieką medyczną, kontaktów ze środowiskiem lokalnym, aktywizacją zawodową i pomoc mieszkaniową.

Postępy w realizacji indywidualnych programów integracyjnych były na bieżąco monitorowane i usprawniane.

Reasumując w 2022 roku z pomocy integracyjnej skorzystali nw. cudzoziemcy:

Tabela 33. Wykaz osób korzystających ze wsparcia w ramach IPI

Lp.	Wielkość gospodarstwa domowego	narodowość	Status w RP	Dodatkowe informacje
1	1 osoba	Białoruś	ochrona uzupełniająca	Kontynuacja programu integracyjnego z 2021 roku
2	1 osoba	Białoruś	ochrona uzupełniająca	Kontynuacja programu integracyjnego z 2021 roku
3	4 osoby (w tym 2 dzieci)	Białoruś	ochrona uzupełniająca	-
4	1 osoba	Białoruś	ochrona uzupełniająca	-
5	2 osoby	Białoruś	ochrona uzupełniająca	-
6	2 osoby	Afganistan	uchodźca	-

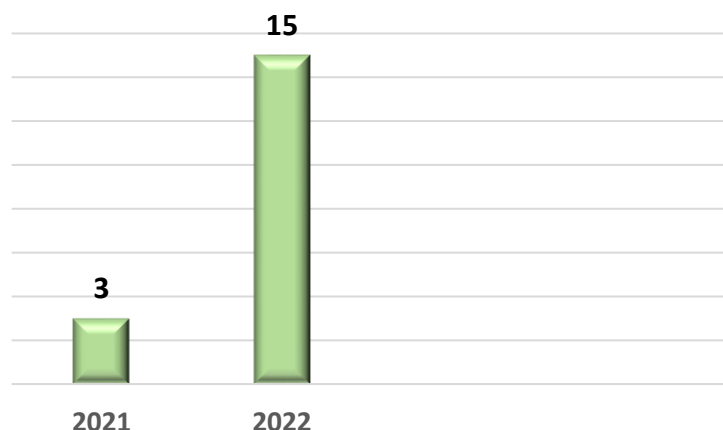
7	1 osoba	Ukraina	ochrona uzupełniająca	Ochrona uzupełniająca w związku z konfliktem zbrojnym na Ukrainie 24.02.2022
8	1 osoba	Ukraina	ochrona uzupełniająca	Ochrona uzupełniająca w związku z konfliktem zbrojnym na Ukrainie 24.02.2022
9	1 osoba	Ukraina	ochrona uzupełniająca	Ochrona uzupełniająca w związku z konfliktem zbrojnym na Ukrainie 24.02.2022
10	1 osoba	Ukraina	ochrona uzupełniająca	Ochrona uzupełniająca w związku z konfliktem zbrojnym na Ukrainie 24.02.2022
11	2 osoby (w tym 1 dziecko)	Ukraina	ochrona uzupełniająca	Ochrona uzupełniająca w związku z konfliktem zbrojnym na Ukrainie 24.02.2022
12	2 osoby	Ukraina	ochrona uzupełniająca	Ochrona uzupełniająca w związku z konfliktem zbrojnym na Ukrainie 24.02.2022
13	1 osoba	Ukraina	ochrona uzupełniająca	Ochrona uzupełniająca w związku z konfliktem zbrojnym na Ukrainie 24.02.2022
14	1 osoba	Ukraina	ochrona uzupełniająca	Ochrona uzupełniająca w związku z konfliktem zbrojnym na Ukrainie 24.02.2022
15	1 osoba	Ukraina	ochrona uzupełniająca	Ochrona uzupełniająca w związku z konfliktem zbrojnym na Ukrainie 24.02.2022

Źródło: opracowanie własne

W 2022 roku na pomoc udzieloną cudzoziemcom w ramach indywidualnego programu integracyjnego wydatkowano kwotę 86 807,00 zł.

W porównaniu z 2021 rokiem nastąpił wzrost liczby złożonych wniosków o udzielenie pomocy w ramach programów integracyjnych:

Wykres 16. Liczba złożonych wniosków o udzielenie pomocy integracyjnej

Źródło: opracowanie własne

Karta Polaka jest dokumentem potwierdzającym przynależność cudzoziemca do narodu polskiego. **Nie oznacza ona jednak nadania cudzoziemcowi obywatelstwa polskiego, przyznania prawa pobytu czasowego czy stałego w Polsce ani prawa przekraczania granic Polski bez wizy.**

Posiadanie Karty Polaka związane jest jednak z pewnymi uprawnieniami; jej posiadacz może:

- bez opłat otrzymać wizę krajową uprawniającą do wielokrotnego przekraczania granicy polskiej;
- bez opłat złożyć wniosek o nadanie obywatelstwa przez Prezydenta RP w polskim konsulacie;
- korzystać z pomocy Konsula, w ramach jego kompetencji, w sytuacji zagrożenia życia lub bezpieczeństwa;
- podejmować na terenie Polski legalną pracę bez konieczności posiadania zezwolenia na pracę;
- prowadzić w Polsce działalność gospodarczą na takich samych zasadach jak obywatele polscy;
- w Polsce korzystać z bezpłatnego systemu oświaty na poziomie podstawowym, średnim i wyższym na takich samych zasadach jak obywatele polscy, a zarazem ubiegać się o stypendia i pomoc na naukę przeznaczone dla cudzoziemców uczących się i studiujących w Polsce;
- w stanach nagłych korzystać w Polsce z bezpłatnej opieki zdrowotnej na takich samych zasadach jak obywatele polscy;
- korzystać z 37-procentowej ulgi na przejazdy koleją na terenie Polski;
- za darmo zwiedzać muzea państwowe w Polsce;
- w pierwszej kolejności ubiegać się o środki finansowe z budżetu państwa polskiego lub z budżetu samorządów gmin w Polsce przeznaczone na wspieranie Polaków za granicą;
- bez opłat złożyć wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt stały.

Posiadacze Karty Polaka mogą ubiegać się o świadczenie pieniężne dla cudzoziemców ubiegających się o pobyt stały w związku z posiadaniem w/w Karty.

Jednak pomoc ta dotyczy tych, którzy po dniu 01.01.2017 r. złożyli wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt stały z tytułu posiadania tej Karty i od daty złożenia wniosku o pobyt stały nie upłynął okres 3 miesięcy. Jeśli wniosek o pobyt stały z tytułu posiadania Karty Polaka złożony został przed dniem 01.01.2017 r., to nie można otrzymać świadczenia pieniężnego. Badaniem stanu faktycznego tj., czy danej osobie przysługuje świadczenie czy też nie, zajmują się Urzędy Wojewódzkie właściwe ze względu na miejsce zamieszkania osoby wnioskującej o świadczenie.

Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie na mocy upoważnienia Starosty Warszawskiego Zachodniego w 2022 roku wspierał cudzoziemców posiadających ważną Kartę Polaka oraz mających prawo wypłaty świadczenia pieniężnego dla posiadaczy Karty Polaka osiedlających się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Do PCPR w PWZ w 2022r. wpłynęło łącznie 21 wniosków o wypłatę świadczenia przyznanego decyzją MUW. Wypłata świadczenia następowała w momencie otrzymania oryginału decyzji z Wydziału Spraw Cudzoziemców Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie – otrzymano 21 decyzji. Łącznie na ten cel w 2022r. wydano kwotę 243 210,00 zł, co przeznaczono dla 28 osób (dzieci i dorosłych). W ciągu 2021 roku wypłacono kwotę 147 015,00 zł dla 20 osób.

Tabela 34. Zestawienie decyzji otrzymanych z MUW z liczbą osób, których te decyzje dotyczyły

2022 rok	
Liczba decyzji (ogółem), z czego:	21 decyzji
Liczba decyzji indywidualnych	15 decyzji/ 15 osób
Liczba decyzji wspólnych (rodzice z dziećmi, małżonkowie)	6 decyzji (13 osób, w tym 1 dziecko)
RAZEM: 21 decyzji, 28 osób, z czego 1 dziecko, 243 210,00 zł.	

Źródło: opracowanie własne

Plan pracy w zakresie integracji cudzoziemców na 2023 rok zakłada:

1. pomoc wszystkim cudzoziemcom z terenu Powiatu Warszawskiego Zachodniego, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą w zakresie indywidualnego programu integracji;
2. opracowywanie wraz z cudzoziemcem indywidualnego programu integracji i pomoc w jego realizacji;
3. informowanie o instytucjach, których udział jest niezbędny w procesie realizacji programu integracyjnego;
4. wypłacanie świadczeń na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego;
5. regularne ocenianie w zakresie stopnia i efektywności procesu integracji;
6. monitorowanie nauki język polskiego przez cudzoziemca;
7. monitorowanie postępów w zakresie poszukiwania zatrudnienia lub innych form aktywności zawodowej;
8. monitorowanie funkcjonowania społecznego cudzoziemca w środowisku miejsca zamieszkania;

9. pomoc w rozwiązywaniu wszelkich problemów, z którymi cudzoziemiec realizujący program integracji nie jest w stanie sam sobie poradzić;
10. wypłacanie świadczeń dla posiadaczy Karty Polaka po wcześniejszym otrzymaniu decyzji z Wydziału Spraw Cudzoziemców Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego.

5. Pomoc repatriantom

Rodzaje udzielanej pomocy dla repatriantów zostały określone w rozdziale 4 ustawy z dnia 9 listopada 2000 roku o repatriacji (Dz.U.2022 r., poz.1105).

Wsparcie udzielane jest przez Starostę właściwego ze względu na miejsce osiedlenia się repatrianta na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, za pośrednictwem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie. Z wnioskiem o przyznanie pomocy występuje repatriant, który przybył do Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium obecnych: Republiki Armenii, Republiki Azerbejdżanu, Gruzji, Republiki Kazachstanu, Republiki Kirgiskiej, Republiki Tadżykistanu, Turkmenistanu, Republiki Uzbekistanu albo azjatyckiej części Federacji Rosyjskiej.

Udzielenie pomocy następuje na podstawie decyzji administracyjnej. Wyróżnia się następujące formy pomocy finansowej dla repatriantów:

- pomoc na pokrycie kosztów przejazdu lub przelotu oraz przewozu mienia do Rzeczypospolitej Polskiej,
- pomoc na zagospodarowanie i bieżące utrzymanie,
- pomoc na pokrycie kosztów związanych z podjęciem w Rzeczypospolitej Polskiej nauki przez osobę małoletnią, podlegającą obowiązkowi szkolnemu,
- pomoc na częściowe pokrycie kosztów związanych z remontem, adaptacją lub wyposażeniem lokalu mieszkalnego w miejscu osiedlenia się na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

Najczęściej udzielaną formą wsparcia w ostatnich latach była pomoc na częściowe pokrycie kosztów związanych z remontem, adaptacją lub wyposażeniem lokalu mieszkalnego w miejscu osiedlenia się na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Wsparcie na tę formę pomocy następuje na wniosek Zainteresowanego.

W 2022 roku nie zgłosił się żaden repatriant z wnioskiem o udzielenie w/w pomocy.

IV. ZADANIA WYNIKAJĄCE Z USTAWY O REHABILITACJI ZAWODOWEJ I SPOŁECZNEJ ORAZ ZATRUDNIENIU OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Powiecie Warszawskim Zachodnim realizowało w 2021 roku zadania z zakresu rehabilitacji społecznej na podstawie Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 roku w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 926).

a.

Artykuł 35a Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573 z późn. zm.) nakłada na powiat obowiązek realizowania zadań z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej.

b.

Artykuł 4 ust. 1 pkt 5 Ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1526) nakłada obowiązek wykonywania zadań publicznych o charakterze ponadgminnym w zakresie wspierania osób niepełnosprawnych.

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 maja 2003 r. w sprawie algorytmu przekazywania środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych samorządom wojewódzkim i powiatowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 1605 z późn. zm.), Zarząd PFRON przesłał dnia 22 lutego 2022 r. informacje o wysokości środków przypadających w 2022 r. dla Powiatu Warszawskiego Zachodniego. Plan środków został określony w wysokości **2 799 715 zł.**

Rada Powiatu Warszawskiego Zachodniego dnia 24 marca 2022 r. podjęła Uchwałę Nr XXIII/221/2022 w sprawie zadań realizowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przez Powiat Warszawski Zachodni w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej w 2022 r., przeznaczając na:

1. dofinansowanie kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej zgodnie z zawartymi umowami	2 048 160 zł.
2. rehabilitację społeczną	651 555 zł.
3. rehabilitację zawodową	100 000 zł.

Uchwałą Rady Nr XXX/254/2022 z dnia 15 listopada 2022 r. zwiększono środki finansowe PFRON (pismo Zarządu PFRON z dnia 3 listopada 2022 r.) na bieżącą działalność warsztatów terapii zajęciowej o kwotę **153 000 zł.** oraz na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej o kwotę **1 zł.**

Ostatecznie podział środków finansowych w wysokości **2 952 716 zł.** w 2022 roku wyglądał następująco:

1. dofinansowanie kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej zgodnie z zawartymi umowami	2 201 160 zł.
2. rehabilitacja społeczna	651 556 zł.
3. rehabilitacja zawodowa	100 000 zł.

Przy podziale środków kierowano się:

1. potrzebami zgłoszonymi do służb realizujących w Powiecie zadania PFRON (wnioski osób zainteresowanych otrzymaniem dofinansowania złożone w PCPR i PUP);
2. wysokością wykonania poszczególnych zadań w latach ubiegłych.

c.

Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych, jako organ opiniodawczo – doradczy spotkała się w 2022 r. pięciokrotnie w celu omówienia problemów z zakresu działań na rzecz niepełnosprawnych mieszkańców Powiatu Warszawskiego Zachodniego.

Na pierwszym posiedzeniu Rada zapoznała się i pozytywnie zaopiniowała podział środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w wysokości **751 556 zł.** na realizację zadań powiatu w 2022 roku tj. na rehabilitację zawodową – 100 000 zł., rehabilitację społeczną – 651 556 zł. oraz ustaliła zasady przyznawania dofinansowań zadań w ramach rehabilitacji społecznej:

- uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych dzieci i młodzieży uczącej się do 24 roku życia,
- uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych osób dorosłych, które nie korzystały z dofinansowania w 2021 roku,
- zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny,
- zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,
- likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych,
- usług tłumacza języka migowego lub tłumacza-przewodnika,
- zlecania zadań realizowanych przez fundacje i organizacje pozarządowe

i w celu pozytywnego rozpatrzenia jak największej liczby wniosków w 2022 roku dofinansowania przyznawane do:

- uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych mogą zostać obniżone o 10%,
- zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze mogą zostać obniżone do wysokości 100% kwoty refundacji NFZ,
- likwidacji barier mogą zostać obniżone do wysokości 85% kosztu całkowitego,
- zakupu sprzętu rehabilitacyjnego mogą zostać obniżone do wysokości 70% kosztu całkowitego.

Podział środków finansowych PFRON był modyfikowany w zależności od ilości złożonych w PCPR i PUP wniosków na poszczególne programy. Zmiany te były opiniowane i zatwierdzane przez Radę na kolejnych posiedzeniach.

Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych sukcesywnie była informowana o programach realizowanych ze środków PFRON.

d.

Warsztaty Terapii Zajęciowej.

Plan budżetu dla Warsztatów Terapii Zajęciowej wynosił **2 275 734 zł.** w tym:

- **90%** stanowiły środki PFRON, tj. **2 048 160 zł.**
- **10%** stanowiły środki Powiatu Warszawskiego Zachodniego, tj. **227 574 zł.**

i został wykonany w 100%.

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 października 202 r. w sprawie algorytmu przekazywania środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych samorządom wojewódzkim i powiatowym (Dz. U. z 2022 r.

poz. 2128) zmieniającym koszt rocznego pobytu uczestnika w warsztacie terapii zajęciowej w listopadzie 2022 roku przeznaczono dla warsztatów dodatkowe środki finansowe na bieżącą działalność w kwocie **170 000 zł.** (w tym: 153 000 zł. stanowiły środki finansowe PFRON a 17 000 zł. stanowiły środki własne powiatu). Ponadto zostały przekazane dodatkowe środki powiatu w kwocie 12 000 zł. w celu pokrycia kosztów zwiększenia o 5 osób liczby uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej w Bramkach od dnia 1 grudnia 2022 r

Ostatecznie na Warsztaty Terapii Zajęciowej wypłacono kwotę **2 457 734 zł.**, w tym:

- **89,56%** stanowiły środki PFRON, tj. **2 201 160 zł.**
- **10,44%** stanowiły środki Powiatu Warszawskiego Zachodniego, tj. **256 574 zł.**

Na terenie Powiatu Warszawskiego Zachodniego funkcjonują dwa warsztaty terapii zajęciowej prowadzone przez organizacje pozarządowe tj.:

1. Warsztat Terapii Zajęciowej Krajowego Stowarzyszenia „Przyłącz się do nas” w Bramkach dla 50 uczestników.
Plan budżetu wynosił **1 306 800 zł.** w tym:
 - 89,17% stanowiły środki PFRON, tj. 1 165 320 zł.
 - 10,83% stanowiły środki Powiatu Warszawskiego Zachodniego, tj. 141 480 zł.
2. Warsztaty Terapii Zajęciowej „Społeczna Pomoc – Stowarzyszenie DOM” w Sadowej dla 40 uczestników.
Plan budżetu wynosił **1 150 934 zł.** w tym:
 - 90% stanowiły środki PFRON, tj. 1 035 840 zł.
 - 10% stanowiły środki Powiatu Warszawskiego Zachodniego, tj. 115 094 zł.

e.

Poniższe sprawozdanie przedstawia realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej.

W 2022 roku wpłynęło do PCPR 112 wniosków (180 osób, w tym 69 opiekunów) o dofinansowanie uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym. Dofinansowanie otrzymały **155** osób (osoby niepełnosprawne wraz z opiekunami). Rozplanowano **212 314 zł.**, natomiast wypłacono **136** osobom na łączną kwotę **186 769 zł.**, w tym:

- **60** dorosłym niepełnosprawnym w kwocie **92 556 zł.**,
- **29** opiekunom osób dorosłych w kwocie **31 336 zł.**,
- **24** dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej w kwocie **38 458 zł.**,
- **23** opiekunom dzieci i młodzieży w kwocie **24 419 zł.**

Z uwagi na stan zdrowia lub inne zdarzenia losowe część osób nie mogła wyjechać na turnus natomiast dlatego też wnioskodawcy rezygnowali z dofinansowania.

W ramach likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych wpłynęły 55 wniosków na kwotę 432 184 zł., zawarto **27 umów** na łączną kwotę **208 182 zł.**

Wypłacono dofinansowanie **27** osobom niepełnosprawnym w kwocie **199 545 zł.**
W tym:

- w ramach likwidacji barier architektonicznych w kwocie **117 323 zł.:**
 - przystosowanie łazienki dla 1 osoby,
 - przystosowanie łazienki i zakup krzeselka (leżaka) toaletowego dla 1 osoby,

- zakup schodołazu dla 1 osoby,
- zakup schodołazu i wymiana (poszerzenie) drzwi balkonowych dla 1 osoby,
- zakup schodołazu i podnośnika dla 1 osoby,
- zakup i montaż krzeselka schodowego dla 1 osoby,
- w ramach likwidacji barier w komunikowaniu się w kwocie **54 902 zł.:**
 - zakup komputera / laptopa / notebooka dla 2 osób,
 - zakup laptopa, oprogramowania, urządzenia wielofunkcyjnego dla 1 osoby,
 - zakup lupy elektronicznej dla 1 osoby,
 - zakup C-EYE systemu do komunikacji dla osób z dysfunkcjami dla 1 osoby,
 - zakup tabletu i oprogramowania np. Mówik dla 7 osób,
- w ramach likwidacji barier technicznych w kwocie **27 290 zł.:**
 - zakup łóżka elektrycznego (rehabilitacyjnego) dla 6 osób,
 - zakup ramp podjazdowych i podnośnika z funkcją pionizacji dla 1 osoby,
 - zakup najazdów schodowych dla 1 osoby.

W ramach zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny wpłynęło 11 wniosków na kwotę 66 754,32 zł., zawarto **8 umów** na łączną kwotę **40 480 zł.** Wyplacono dofinansowanie **8 osobom** niepełnosprawnym w kwocie **38 963 zł. w tym:**

- rower rehabilitacyjny trójkołowy dla 4 osób,
- rower rehabilitacyjny stacjonarny dla 1 osoby,
- rower z napędem ręcznym dla 1 osoby,
- bieżnia dla 1 osoby,
- drobny sprzęt rehabilitacyjny dla 1 osoby.

W ramach dofinansowania zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze wpłynęło 137 wniosków na kwotę 322 399,75 zł. Pozytywnie rozpatrzono 110 wniosków na kwotę 200 079 zł. Wyplacono dofinansowanie do 109 wniosków na łączną kwotę **196 279 zł.** Dopłata obejmowała:

- w ramach przedmiotów ortopedycznych: wózki inwalidzkie, pionizatory, protezy kończyn dolnych, pończochy kikutowe, ortozy, gorsety ortopedyczne, fotelik rehabilitacyjny, balkonik, obuwie ortopedyczne, naprawa wózka inwalidzkiego;
- w ramach środków pomocniczych: aparaty słuchowe, wkładki do aparatów słuchowych, poduszki przeciwoleżynowe, materace przeciwoleżynowe, protezę piersi, cewniki, pieluchomajtki, worki do zbiórki moczu, zestawy infuzyjne, sensory i zbiorniki na insulinę.

W roku 2022 na dofinansowanie do sportu, rekreacji, kultury i turystyki osób niepełnosprawnych nie wpłynął żaden wniosek.

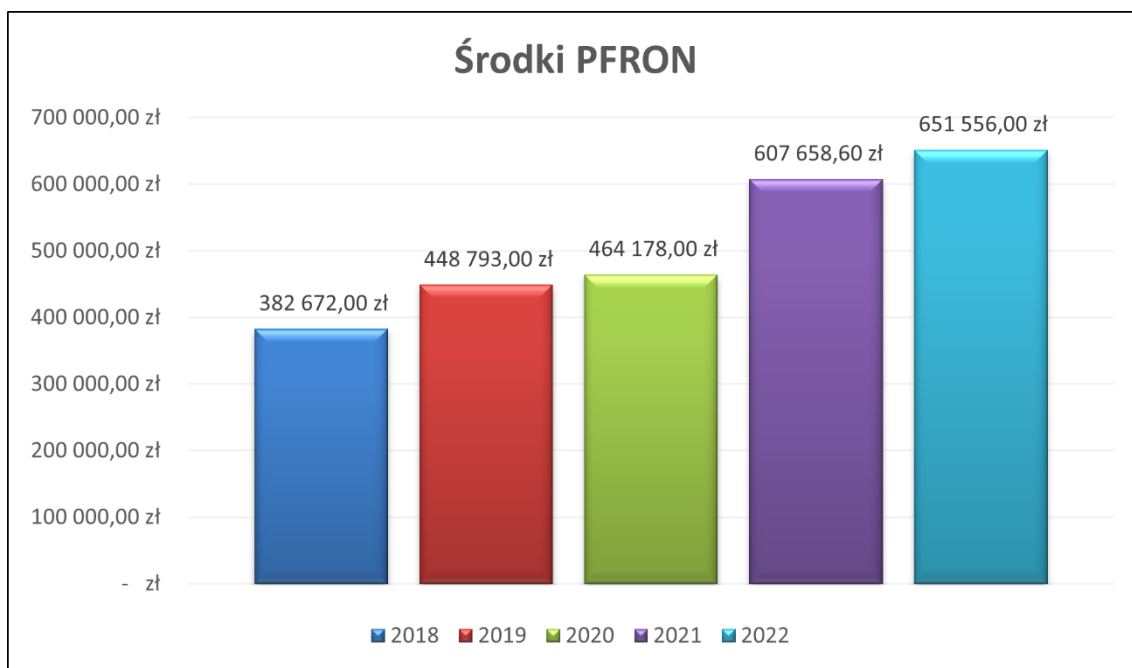
Zgodnie z art. 35a ust. 1 pkt. 9c w związku z art. 36 ust. 2 Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573) były realizowane zadania z zakresu rehabilitacji społecznej na prowadzenie grupowych i indywidualnych zajęć usprawniających zgodnie z § 1 pkt. 5 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 lutego 2008 r. w sprawie rodzajów zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych zleczanych fundacjom oraz organizacjom pozarządowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1945) dla osób niepełnosprawnych będących mieszkańcami Powiatu Warszawskiego Zachodniego. Realizatorami zadania w okresie od 1 lipca 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. były:

1. „Społeczna Pomoc – Stowarzyszenie DOM” z siedzibą w Sadowej,
które prowadziło 1 klub:
➤ KLUB SPORTOWO – TURYSTYCZNY „Aktywni Razem” – dofinansowanie
w kwocie **15 000 zł.**
2. Krajowe Stowarzyszenie „Przyłącz się do nas” z siedzibą w Bramkach,
które prowadziło 1 klub:
➤ Integracyjny Klub Sportowy Cyklista – dofinansowanie w kwocie **15 000 zł.**

Na realizację zadania przyznano dofinansowanie w łącznej kwocie **30 000 zł.**

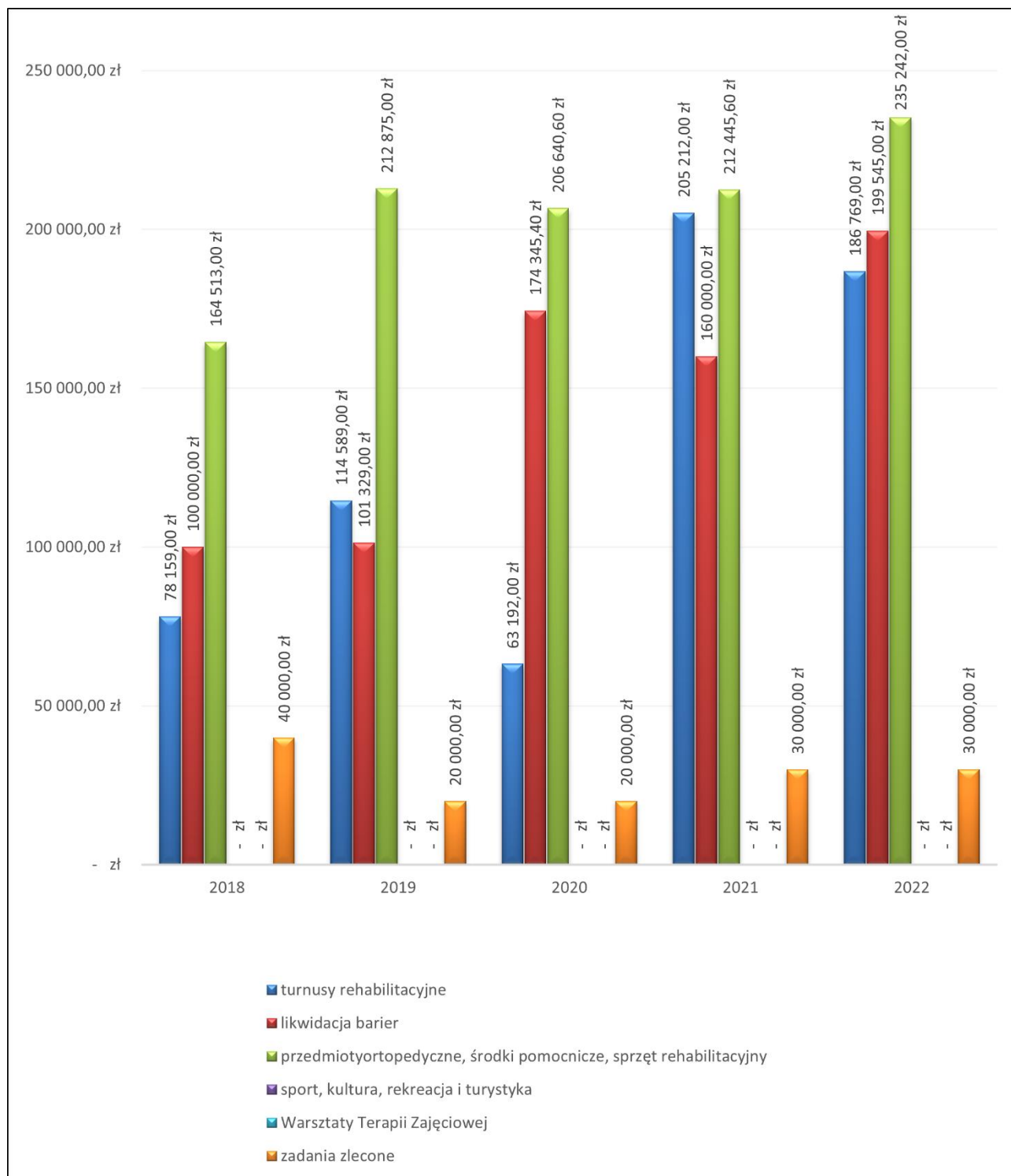
Poniższe wykresy przedstawiają wysokość otrzymanych środków finansowych PFRON oraz podział tych środków na poszczególne zadania z zakresu rehabilitacji społecznej w latach 2018 – 2022.

Wykres przedstawiający środki finansowe otrzymane z PFRON w latach 2018 – 2022

Wykres nr 17.

Wykres przedstawiający wydatkowanie środków finansowych PFRON na poszczególne zadania w ramach rehabilitacji społecznej w latach 2018 – 2022

Wykres nr 18.

Plan pracy w zakresie rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych finansowanej ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na 2023 rok zakłada:

1. Stworzenie możliwości uczestnictwa osobom niepełnosprawnym w warsztatach terapii zajęciowej.
2. Stworzenie możliwości uczestnictwa osób niepełnosprawnych oraz ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych.
3. Podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia skutków niepełnosprawności i likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych.
4. Zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze osoby niepełnosprawne.
5. Umożliwienie dofinansowania do organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych.
6. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej.
7. Umożliwienie realizacji zadań zleczanych fundacjom oraz organizacjom pozarządowym działającym na rzecz osób niepełnosprawnych.
8. Realizacja Powiatowego Programu Działania Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych.
9. Sporządzanie okresowych sprawozdań z realizacji zadań.
10. Utrzymanie stałego kontaktu z Narodowym Funduszem Zdrowia w sprawach interpretacji obowiązujących przepisów i aktualizacji tabel odpłatności.
11. Stała współpraca z jednostkami pomocy społecznej w celu zoptymalizowania udzielanego wsparcia osobom niepełnosprawnym.
12. Realizacja Pilotażowego programu „Aktywny samorząd”.
13. Wdrażanie Systemu Obsługi Wsparcia finansowanego ze środków PFRON.
14. Realizacja programów Rady Nadzorczej PFRON.
15. Realizacja programu „Samodzielność – Aktywność – Mobilność”
16. Aplikowanie o środki finansowe z różnych źródeł w ramach programów na rzecz osób niepełnosprawnych np. „Program wyrównywania różnic między regionami III” ze środków PFRON.

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Zadania z zakresu orzecznictwa na rzecz mieszkańców Powiatu Warszawskiego Zachodniego realizowane są na mocy porozumienia zawartego z Powiatem Grodziskim i realizowane przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Grodzisku Mazowieckim, ul. Żydowska 19.

Posiedzenia komisji orzekających od dnia 1 stycznia 2020 roku odbywają się w budynku Starostwa, w pomieszczeniach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie przy ulicy Poznańskiej 131 A. Pomieszczenia PCPR spełniają wszystkie warunki dostępu dla osób niepełnosprawnych, a budynek wyposażony jest w samoobsługową platformę dźwigową dla potrzebujących. W 2022 roku komisje ze względu na panującą sytuację epidemiczną pracowały w trybie zdalnym.

Rozpatrywane wnioski rejestrowane są w Elektronicznym Krajowym Systemie Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności i Stopniu Niepełnosprawności. W związku z tym, wszystkie sprawy są wprowadzane do Systemu i wszystkie dokumenty wydawane są z Systemu. Po zakończonym postępowaniu orzeczniczym orzeczenia wydawane są w dniu rozpatrywania sprawy, co stanowi duże udogodnienie dla wnioskodawców.

Na podstawie kwartalnych informacji o realizacji zadań na rzecz mieszkańców Powiatu Warszawskiego Zachodniego z zakresu orzekania o niepełnosprawności, otrzymywanych z Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Grodzisku Mazowieckim wiadomo, że w 2022 roku złożono ogółem 1 163 wnioski o orzeczenie o niepełnosprawności oraz 328 wniosków o wydanie legitymacji osoby niepełnosprawnej.

Ogółem w 2022 roku rozpatrzono **1 606** wniosków i wydano **972** orzeczenia o niepełnosprawności i **338** legitymacji. **31** wniosków o wydanie orzeczenia zostało wydanych po pozytywnym rozpatrzeniu odwołania w ramach samokontroli, **27** wniosków zakończyło się umorzeniem, odstąpieniem lub zgonem wnioskodawcy. W odpowiedzi na wnioski osób niepełnosprawnych uprawnionych do posiadania kart parkingowych wydano **269** kart.

W porównaniu z rokiem ubiegłym, w którym rozpatrzono ogółem 1 442 wnioski i wydano 896 orzeczeń o niepełnosprawności i 286 legitymacji, wzrosła liczba złożonych wniosków o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności, a także liczba wniosków o wydanie legitymacji. Analogicznie do ogólnej liczby wniosków, wzrosła również liczba wydanych orzeczeń, a także liczba wydanych legitymacji.

Zgodnie z Decyzją Wojewody Mazowieckiego Rada Powiatu Warszawskiego Zachodniego zatwierdziła budżet na realizację zadań z zakresu orzekania o niepełnosprawności na rzecz osób niepełnosprawnych z Powiatu Warszawskiego Zachodniego w wysokości **169 000 zł**, w tym:

- dotacja z budżetu państwa: **149 000 zł**,
- środki własne Powiatu Warszawskiego Zachodniego: **20 000 zł**.

Na podstawie Decyzji Wojewody Zarząd Powiatu Warszawskiego Zachodniego wprowadził zmiany w planie dotacji środków budżetu państwa na działalność zespołów ds. orzekania o niepełnosprawności w następujący sposób:

- Uchwałą Zarządu Powiatu Warszawskiego Zachodniego Nr 83/2022 z dnia 29 czerwca 2022 r. zwiększono dotację o kwotę 8 160 zł.
- Uchwałą Zarządu Powiatu Warszawskiego Zachodniego Nr 156/2022 z dnia 28 października 2022 r. zwiększono dotację o kwotę 37 000 zł.

W związku wejściem w życie ustawy z dnia 8 czerwca o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy, w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1383), wprowadzono możliwość finansowania ze środków Funduszu Pomocy realizację zadań przez powiatowe i

miejskie zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności na rzecz obywateli Ukrainy. Zgodnie z informacją przekazaną do Wydziału ds. Osób Niepełnosprawnych Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w 2022 roku zwiększono plan dotacji o kwotę 9 672,00 zł z przeznaczeniem na realizację zadań przez Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Grodzisku Mazowieckim na rzecz obywateli Ukrainy, przebywających na terenie Powiatu Warszawskiego Zachodniego.

Ze względu na dużą ilość wydawanych orzeczeń i legitymacji wykraczających poza kwotę otrzymanej dotacji od Wojewody Mazowieckiego, Starosta Warszawski Zachodni zabezpieczył ze środków własnych powiatu środki finansowe w wysokości 20 000 zł. na obsługę Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności, co pozwoliło na bieżące realizowanie zadania z zachowaniem płynności w wydawaniu orzeczeń i legitymacji.

Ostatecznie w 2022 roku kwota dotacji na obsługę Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności działającego w Powiecie Grodziskim na rzecz osób niepełnosprawnych z Powiatu Warszawskiego Zachodniego wyniosła **223 832 zł**, w tym:

- dotacja celowa wojewody: **194 160 zł**,
- środki własne Powiatu Warszawskiego Zachodniego: **20 000 zł**.
- środki pochodzące z Funduszu Pomocy: **9 672 zł**.

**INFORMACJA O REALIZACJI ZADANIA Z ZAKRESU ORZECZNICTWA
PRZEZ POWIATOWY ZESPÓŁ DS. ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI
W LATACH 2021 - 2022 ART.6 UST.1A**

Lp.	Tytuł	2021 rok		2022 rok	
		orzeczenia	legitymacje	orzeczenia	legitymacje
1	Złożone wnioski w tym na:	1 044	284	1 163	328
	dorośli	859	249	909	267
	dzieci	185	35	254	61
2	Rozpatrzone sprawy ogółem, w tym na:	1 442		1 606	
	wydane dokumenty, w tym:	896	286	972	338
	dorośli	709	—	739	—
	dzieci	173	—	202	—
	samokontrolne odwołania pozytywne *	14	—	31	—
	umorzenia, odstąpienia, zgony	34	—	27	—
	karty parkingowe	226		269	
3	Wydatki w tym:	168 791,01		219 099,52	
	Dotacje Wojewody Mazowieckiego	148 791,01		194 153,96	
	Środki własne powiatu i Funduszu Pomocy	20 000,00		24 945,56	

* orzeczenia wydane po pozytywnym rozpatrzeniu odwołania w ramach samokontroli

Łącznie w 2022 roku środki finansowe przeznaczone na realizację zadań z zakresu orzekania o niepełnosprawności na rzecz mieszkańców Powiatu Warszawskiego Zachodniego zostały wykorzystane w wysokości **219 099,52 zł**, w tym **194 153,96 zł** pochodziło ze środków dotacji Wojewody Mazowieckiego oraz **20 000 zł** ze środków własnych powiatu i **4 945,56 zł** ze środków pochodzących z Funduszu Pomocy Ukrainie.

Sprawy mieszkańców Powiatu Warszawskiego Zachodniego są rozpatrywane na bieżąco i załatwiane terminowo, zgodnie z Kodeksem Postępowania Administracyjnego.

**INFORMACJA O REALIZACJI ZADAŃ
POWIATOWEGO ZESPOŁU DS. ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI
W 2022 ROKU**

Kwartał	Liczba złożonych wniosków w 2022 r.						Liczba wydanych								Wydatki w zł		
	Dorośli		Dzieci		Razem		Orzeczenia dorosłych	Orzeczenia dzieci	Samokontrola odwołań pozytywne *	Razem wydanych orzeczeń	Razem wydanych legitymacji	Karty parkingowe wydane	Umorzenia, odstąpienia, zgony	Rozpatrzone ogółem	Środki wojewody	Środki własne powiatu i Funduszu Pomocy	RAZEM
	orzeczenia	legitymacje	orzeczenia	legitymacje	orzeczenia	legitymacje											
I	194	45	58	7	252	52	158	41	5	204	56	52	6	318	40 418,88	1 000,00	41 418,88
II	238	77	73	17	311	94	203	48	10	261	88	71	3	423	32 665,38	8 930,00	41 595,38
III	217	59	65	18	282	77	195	65	8	268	83	64	9	424	41 460,10	7 055,00	48 515,10
IV	260	86	58	19	318	105	183	48	8	239	111	82	9	441	79 609,60	7 960,56	87 570,16
Razem	909	267	254	61	1 163	328	739	202	31	972	338	269	27	1 606	194 153,96	24 945,56	219 099,52

W powyższej tabeli wyszczególniono złożone wnioski i wydane dokumenty dla wszystkich mieszkańców Powiatu Warszawskiego Zachodniego w tym dla obywateli Ukrainy: 28 orzeczeń, 6 legitymacji i 1 karta parkingowa, sfinansowane ze środków pochodzących z Funduszu Pomocy Ukrainy w kwocie 4 945,56 zł.

V. PILOTAŻOWY PROGRAM „AKTYWNY SAMORZĄD”

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Powiecie Warszawskim Zachodnim realizuje pilotażowy program „Aktywny samorząd” finansowany ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych zgodnie z Porozumieniem nr O - 07/14/AS/2012 zawartym 29 maja 2012 roku pomiędzy Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych a Powiatem Warszawskim Zachodnim oraz Umową nr AS3/000078/07/D z dnia 07 maja 2018 roku.

Głównym celem programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów pomocy w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.

Z uwagi na fakt zmiany w 2016 roku procedur wprowadzających konieczność wypłaty dofinansowania w ramach Modułu II dopiero po zakończonym semestrze oraz wydłużających realizację programu do 15 kwietnia 2022 roku, w związku z powyższym rozliczenie przyznanych i wypłaconych dofinansowań w 2021 roku nastąpiło 15.04.2022 roku.

Ostatecznie w ramach programu w 2021 roku do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie wpłynęły **92** wnioski na łączną kwotę **553 363,36 zł.** Podpisano **72** umowy o dofinansowanie z beneficjentami pomocy na łączną kwotę **405 575 zł.**

W ramach zawartych umów wypłacono dofinansowanie w kwocie **405 200 zł.**, w tym:

- w Module I kwotę **151 362 zł.**, w tym:
 - **4** umowy w Obszarze A Zadaniu 1 na dofinansowanie zakupu i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności – do 16 roku życia lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu na kwotę **16 412 zł.**,
 - **3** umowy w Obszarze B Zadaniu 1 na dofinansowanie zakupu sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności – do 16 roku życia lub do osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku lub obu rąk) na kwotę **23 089 zł.**,
 - **1** umowę w Obszarze B Zadaniu 2 na dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania na kwotę **2 000 zł.**,
 - **2** umowy w Obszarze B Zadaniu 3 na dofinansowanie zakupu sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku) na kwotę **12 541 zł.**,
 - **4** umowy w Obszarze B Zadaniu 4 na dofinansowanie zakupu sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności – do 16 roku życia lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy) na kwotę **15 259 zł.**,
 - **2** umowy w Obszarze C Zadaniu 1 na dofinansowanie zakupu wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności – do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności i dysfunkcją uniemożliwiającą samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym) na kwotę **35 000 zł.**,

- **1** umowę w Obszarze C Zadaniu 3 na dofinansowanie zakupu protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości (adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności) na kwotę **22 590 zł.**,
 - **2** umowy w Obszarze C Zadaniu 5 na dofinansowanie zakupu oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności – do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu powodującą problemy w samodzielnym przemieszczaniu się i posiadających zgodę lekarza specjalisty na użytkowanie przedmiotu dofinansowania na kwotę **14 925 zł.**,
 - **5** umów w Obszarze D na dofinansowanie pobytu dziecka w żłobku lub przedszkolu jako pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby (adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, którzy są przedstawicielem ustawowym lub opiekunem prawnym dziecka) na kwotę **9 546 zł.**
- w Module II tj. dofinansowania kosztów nauki na poziomie wyższym (adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, pobierających naukę w szkole wyższej lub szkole policealnej lub kolegium, a także do osób mających przewód doktorski otwarty poza studiami doktoranckimi) w ramach **48** umów kwotę **253 838 zł.**

Moduły, obszary i zadania programu, które mogły być realizowane na terenie Powiatu Warszawskiego Zachodniego w 2022 roku zostały określone w załączniku do uchwały nr 16/2022 Zarządu PFRON z dnia 08.02.2022 r. pt. Kierunki działań oraz warunki brzegowe obowiązujące realizatorów pilotażowego programu „Aktywny samorząd” w 2022 roku.

W 2022 wpłynęły do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie **97** wnioski na dofinansowanie działań w ramach w/w programu na łączną kwotę **723 303,68 zł.**

Do dnia 31.12.2022 r. w podpisano **43** umowy, w tym:

- **15** umów na łączną kwotę **176 268 zł.** w Module I
- **28** umów na łączną kwotę **145 109 zł.** w Module II

Z uwagi na fakt, iż zapisy w dokumentach programowych wydłużają realizację programu do 15 kwietnia roku następnego tj. 2023 istnieje możliwość przyjmowania wniosków, podpisywania umów i wypłaty dofinansowań w okresie 01.03.2022 r. – 15.04.2023 r. co ułatwia realizację programu po podpisaniu aneksu z PFRON i otrzymaniu drugiej transzy środków finansowych. W ramach zawartych umów do 31.12.2022 roku wypłacono dofinansowanie w kwocie **147 209 zł.** Pozostałe środki finansowe będą sukcesywnie wypłacane po podpisaniu umów i ich rozliczeniu przez Beneficjentów.

VI. PROGRAM „SAMODZIELNOŚĆ – AKTYWNOŚĆ – MOBILNOŚĆ”

W drugiej połowie 2022 roku Powiat Warszawski Zachodni przystąpił do realizacji Programu „Samodzielność – Aktywność – Mobilność” finansowanego ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Zgodnie z umowami zawartymi w dniu 31 sierpnia 2022 roku pomiędzy Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych a Powiatem Warszawskim Zachodnim na terenie powiatu program będzie realizowany przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

W ramach umowy na realizację programu „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” - Mieszkanie dla absolwenta PFRON przekazał środki finansowe w kwocie 54 345 zł.

Celem programu jest wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie samodzielnego mieszkania spełniającego indywidualne kryterium dostępności dla beneficjenta poprzez dofinansowanie miesięcznego kosztu wynajęcia lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego, które jest udzielane maksymalnie na okres 36 miesięcy i wynosi:

- od 1 do 12 miesięcy – 100% kosztów najmu, nie więcej jednak niż 100% miesięcznej wysokości maksymalnej kwoty dofinansowania dla danej lokalizacji wynajmowanego lokalu;
- od 13 do 24 miesięcy – 70% kosztów najmu, nie więcej jednak niż 70% miesięcznej wysokości maksymalnej kwoty dofinansowania dla danej lokalizacji wynajmowanego lokalu;
- od 25 do 36 miesięcy – 40% kosztów najmu, nie więcej jednak niż 40% miesięcznej wysokości maksymalnej kwoty dofinansowania dla danej lokalizacji wynajmowanego lokalu.

Beneficjentem może być osoba z niepełnosprawnością który spełnia warunki:

- posiada orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, a w przypadku osób z niepełnosprawnością narządu słuchu, także w stopniu umiarkowanym,
- posiada status absolwenta szkoły podstawowej, ponadpodstawowej (wszystkich typów szkół) lub szkoły wyższej, uzyskany w okresie 36 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku,
- posiada pełną zdolność do czynności prawnych,
- złoży oświadczenie o braku możliwości zamieszkania w miejscowości realizowania aktywności zawodowej,
- złoży oświadczenie o poszukiwaniu zatrudnienia lub o podjętym zatrudnieniu.

W ramach umowy na realizację programu „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” – Dostępne mieszkanie PFRON przekazał środki finansowe w kwocie 81 609 zł.

Celem jest wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie mieszkania wolnego od barier architektonicznych, jako podstawy samodzielnego realizowania planów zawodowych i społecznych poprzez dofinansowanie dopłaty do zakupu mieszkania pozbawionego barier architektonicznych, znajdującego się w lokalizacji umożliwiającej samodzielne opuszczenie budynku, aż do poziomu zero przed budynkiem. Wysokość dofinansowania stanowi różnicę pomiędzy ceną mieszkania nabywanego i sprzedawanego, nie może być jednak większa niż równowartość iloczynu 15 m² i wartości średniego wskaźnika przeliczeniowego kosztu odtworzenia 1 m² powierzchni użytkowej budynków mieszkalnych, ogłaszanej przez Bank Gospodarstwa Krajowego w programie „Mieszkanie na Start” na dany kwartał, w którym nabywane jest mieszkanie, obowiązującej dla lokalizacji mieszkania nabywanego.

Beneficjentem może być osoba z niepełnosprawnością, która spełnia warunki:

- posiada orzeczenia o niepełnosprawności w stopniu znacznym, z tytułu niepełnosprawności narządu ruchu uniemożliwiającej poruszanie się bez użycia wózka;
- złoży oświadczenie, wraz z dokumentacją fotograficzną, o barierach architektonicznych w mieszkaniu i/lub w budynku, uniemożliwiających samodzielne wyjście na zewnątrz na poziom zero;
- złoży oświadczenie o dysponowaniu tytułem prawnym do lokalu na mocy prawa własności lub spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu;
- w momencie składania wniosku nie ukończyła 65 roku życia.

W przypadku, gdy wniosek dotyczy osoby małoletniej lub ubezwłasnowolnionej, wniosek składa jej opiekun prawny. W takim przypadku do wniosku dołącza się:

- oświadczenie o zamieszkiwaniu w lokalu wspólnie osoby z niepełnosprawnością oraz opiekuna prawnego;
- orzeczenie o niepełnosprawności z tytułu niepełnosprawności narządu ruchu uniemożliwiającej poruszanie się bez użycia wózka.

VII. WYKAZ POTRZEB W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ NA 2023 ROK

1. Umożliwienie realizacji zadań PCPR poprzez zapewnienie finansowania na odpowiadającym potrzebom poziomie.
2. Rozwój sieci współpracy PCPR z jednostkami i instytucjami realizującymi swoje zadania w oparciu o ustawę o pomocy społecznej, nakierowanymi na pomoc innym ludziom w wychodzeniu z trudnej sytuacji życiowej bądź też umocnieniu ich samodzielności.
3. Kontynuowanie podnoszenia kwalifikacji pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie i uaktualniania wiedzy w oparciu o zmieniające się przepisy wykonawcze.
4. Rozwój specjalistycznego poradnictwa rodzinnego o specjalistów takich jak psychiatrą dziecięcą czy mediator w celu zapobiegania kryzysom rodzinnym lub rozwiązywania trudności pojawiających się w rodzinach.
5. Utrzymanie standardów w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia dziennego na terenie Powiatu Warszawskiego Zachodniego.
6. Zwiększenie budżetu PFRON w celu możliwości realizacji zadań.
7. Realizacja działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy.
8. Pozyskiwanie środków zewnętrznych.

VIII. DZIAŁANIA DODATKOWE POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE

a. Szkolenia dla pracowników PCPR

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Powiecie Warszawskim Zachodnim jest instytucją dbającą o swoich pracowników, a tym samym zależy jej na jak najwyższej jakości wykonywanych działań.

Takie podejście skutkuje m.in. ciągłym podnoszeniem kwalifikacji i umiejętności przez pracowników PCPR. W roku 2022 pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Powiecie Warszawskim Zachodnim wzięli udział w następujących szkoleniach (szkolenia dla pracowników zespołu rodzinnej pieczy zastępczej zostały przedstawione w rozdziale I). Większość szkoleń została współfinansowana z Krajowego Funduszu Szkoleniowego przy współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy.

- 13-stka dodatkowe wynagrodzenie roczne w 2022r. (1 os.),
- Plan zamówień publicznych na 2022r. Sprawozdanie z udzielonych zamówień oraz rejestr umów od 01.07.2022r. (1 os.),
- Lista płac w 2022r. Zmiany w naliczaniu wynagrodzeń (1 os.)
- Warsztaty z zakresu wizerunku dla kobiet (10 os.),
- Konferencja Deinstytucjonalizacja usług społecznych – dobre praktyki (1 os.),
- Praktyczny wymiar projektowanych zmian przepisów prawa pracy dla pracowników samorządowych (1 os.),
- Szkolenie PRIDE (1 os.),
- Rejestr umów a zaangażowanie, zobowiązania, wydatki (1 os.),
- Lista płac w 2022r. a nowelizacja Polskiego Ładu (1 os.),
- Spotkanie sieciujące dla kadr mazowieckich podmiotów ekonomii społecznej (1 os.),

- Kierowanie i ustalanie odpłatności za pobyt w domach dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży (1 os.),
- Zaburzenia psychiczne u dzieci i młodzieży. Praca z rodzinami dzieci z zaburzeniami i chorobami psychicznymi (1 os.),
- Korygowanie list płac i dokumentacji rozliczeniowej do ZUS (1 os.),
- Prawo pracy w jednostkach samorządu terytorialnego z uwzględnieniem zmian w Kodeksie Pracy (1 os.),
- Maraton prawa zamówień publicznych – kurs doskonalący wdrażanie zmian w praktyce (1 os.),
- Diagnoza i plan pracy z rodziną (1 os.),
- Przemoc nie jest oznaką siły lecz słabości (1 os.),
- XVI Ogólnopolskie Forum PCPR i MOPR „Zawsze z Rodziną” (1 os.),
- Pierwsza pomoc przedmedyczna (9 os.),
- Przeciwdziałanie przemocy i molestowaniu w miejscu publicznym (13 os.),
- Konferencja „Kierunek Rodzina” (1 os.),
- Postępowanie administracyjne wraz z elektronizacją postępowań (5 os.),
- Konferencja „Doświadczenie traum i ich wpływ na zdrowie psychiczne” (2 os.),
- Szkoła dla Rodziców i Wychowawców (2 os.),
- Metody pracy i komunikacji z seniorami i osobami z zespołami otępiennymi (1 os.),
- Zamówienia publiczne dla kadry kierowniczej (3 os.),
- Lista płac od podstaw (1 os.),
- Lista płac w 2023r. – zasady naliczania, wskaźniki i zaliczka na podatek (1 os.),
- Jak przygotować i przeprowadzić kontrolę w podległych jednostkach organizacyjnych (1 os.),
- Sposoby likwidacji przez powiat barier ograniczających funkcjonowanie osób niepełnosprawnych (1 os.),
- Funkcjonowanie WTZ – aspekty teoretyczne i praktyczne (1 os.),
- Umowy cywilnoprawne na listach płac od podstaw (1 os.),
- Szkoła dla Rodziców i Wychowawców cz II (2 os.),
- Zarządzanie i organizacja usług społecznych (2 os.),
- VI Forum Ekonomii Społecznej i Solidarnej (1 os.),
- Bezpieczeństwo informacji i bezpieczeństwo teleinformatyczne w systemach (15 os.).

b. Program Aktywności Lokalnej

Realizacja Programu Aktywności Lokalnej w roku 2022 była możliwa dzięki zaangażowaniu i współpracy pracowników PCPR, Domu Pomocy Społecznej w Sadowej i w Bramkach, Środowiskowego Domu Samopomocy w Łubcu i Warsztatów Terapii Zajęciowej w Sadowej.

W placówkach: dps, śds, wtz miała miejsce integracja osób niepełnosprawnych ze środowiskiem. Za każdym razem jest to próba ukazania, że osoby z niepełnosprawnościami są pełnoprawnymi członkami społeczeństwa. W 2022 roku miały miejsce spotkania takie jak „W zdrowym ciele, zdrowy duch”, które organizowały Warsztaty Terapii Zajęciowej w Sadowej, czy spotkanie integracyjne „Początek lata” przygotowane przez Środowiskowy Dom Samopomocy w Łubcu.

c. Ekonomia społeczna

W 2022 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Powiecie Warszawskim Zachodnim podjęło działania z zakresu rozwoju ekonomii społecznej.

Na mocy porozumienia zawartego pomiędzy Powiatem Warszawskim Zachodnim a Mazowieckim Centrum Polityki Społecznej powołano rzecznika ekonomii społecznej dla Powiatu Warszawskiego Zachodniego, czyli aktywnego łącznika pomiędzy samorządem a Mazowieckim Centrum Polityki Społecznej.

Kolejnym etapem było zawarcie porozumienia z Podwarszawskim Ośrodkiem Wsparcia Ekonomii Społecznej reprezentowanym przez Stowarzyszenie Biuro Obsługi Ruchów Społecznych Boris zainicjowano działalność punktu konsultacyjnego dla podmiotów działających na terenie Powiatu Warszawskiego Zachodniego. Ponadto zorganizowano pierwsze z cyklu spotkanie dla przedstawicieli organizacji pozarządowych działających na terenie powiatu, którego tematem była szeroko pojęta ekonomia. Spotkanie było wprowadzeniem do tematyki ekonomii społecznej, omówiono m.in. nowe regulacje prawne tj. ustawę o ekonomii społecznej oraz kwestie związane z prowadzeniem przez organizacje pozarządowe odpłatnej działalności pożytku publicznego.

Kolejne spotkanie zaplanowano na pierwszy kwartał 2023 roku.

IX. KONTROLE ZEWNĘTRZNE

W 2022 roku w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Powiecie Warszawskim Zachodnim odbyła się kontrola problemowa w przedmiocie realizacji zadania z zakresu pomocy cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, w zakresie indywidualnego programu integracji, w okresie od 01 stycznia 2021 r. do dnia kontroli tj. 26 września oraz 03 października 2022r.

Zgodnie z wystąpieniem pokontrolnym z dnia 25 stycznia 2023 roku sposób realizacji zadania z zakresu pomocy cudzoziemcom oceniono pozytywnie. W wyniku przeprowadzonej kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości, odstąpiono od wydania zaleceń pokontrolnych.

X. WYRÓŻNIENIA

W 2022 roku, pracownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie został uhonorowany przez Marszałka Województwa Mazowieckiego dyplomem uznania za zaangażowanie w działania podejmowane w trosce o najbardziej potrzebujących mieszkańców Mazowsza w podziękowaniu za oddaną pracę i pełną szacunku wrażliwość na potrzeby drugiego człowieka.

Opracował: Zespół pracowników PCPR

Zatwierdziła: Barbara Gębala – Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie